

Kronika obce Salaš

II.díl

Obci Salaš byla postupně udělena různá vyznamenání a ocenění práce.

„Za materiální pomoc partyzánským jednotkám a přímou účast občanů v boji proti hitlerovskému fašismu v období II. světové války je obec zapsána do „Zlaté knihy I. čsl. brigády Jana Žižky.““

termín 1.2.1946

„Řád rudé hvězdy“ byl obci udělen u příležitosti 20.výročí osvobození ČSSR Rudou armádou, za aktivní účast a hrdinství v boji proti fašistickým okupantům a při výstavbě socialismu.

Uděleno 8.5.1965

Za statečný boj proti fašismu a za podíl na mírovém budování naší socialistické vlasti byla obec vyznamenána „Československou cenou míru“.

Termín udělení březen 1971

Za dosažení nejlepších výsledků v soutěži národních výborů v roce 1970 obdržela obec titul „Obec 25.výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou“.

Uděleno v květnu 1971

Titul „Partyzánská obec“ udělen v květnu 1975 u příležitosti 30.výročí osvobození ČSSR Rudou armádou za aktivní podporu bojů I.čsl. brigády Jana Žižky.

Životopis kronikáře.

Narodil jsem se 9.12.1922 v Salaši jako syn lesního dělníka. Matka vedla domácnost a pomáhala rovněž prací v lese k obživě rodiny. Byli jsme čtyři sourozenci. Po vychození obecné školy mě rodiče nedali učit, šel jsem rovněž pracovat do lesa.

Celou dobu okupace jsem bydlel ve své rodné obci a pracoval v lese. V závěru II. světové války jsem krátký čas působil jako spojka v partyzánském oddílu-Olga- který se usadil nedaleko obce v lesích.

Při zakládání KSČ v obci stal jsem se jejím členem od 1.5.1945 a jsem jím doposud. Nikdy jsem neměl žádný stranický trest, nebo řízení.

V roce 1945 jsem se oženil s dcerou lesního dělníka a žiji s manželkou a dětmi ve společné domácnosti. Vlastníme společně starý rod.domek.

V roce 1948 jsem pracoval v obci jako jednatel místního výboru NF. Téhož roku jsem byl zvolen poslancem do MNV a jsem jím dosud. V letech 1954-1963 jsem vykonával funkci předsedy MNV, v současné době vykonávám funkci neuvolněného taj. MNV. V době, kdy jsem dělal předsedu MNV se naše obec stala socialistickou obcí – prvou na okrese Uh.Hradiště.

Souběžně s funkcí poslance jsem vykonával některé další funkce, další pak, zejména v ROH v závodě Fatra v Napajedlích. V uvedeném závodě pracuji od roku 1947. Krátký čas v roce 1951-1952 jsem pracoval jako politicko-org. Pracovník na ONV Uh.Hradiště.

V závodě jsem prošel různými pracemi jako dělník, pak jsem nastoupil práci jako technik – a jsem jím dosud. Po dobu deseti let jsem vykonával funkci uvolněného předsedy ZV-ROH, jako člen ZV-ROH jsem dosud.

V roce 1963 jsem ukončil podnikovou technickou školu a dosáhl tím úplné středoškolské vzdělání. V letech 1960-1968 jsem pracoval jako funkcionář v Ústř. Výboru odborového svazu chemie v Praze.

Za veřejně politickou činností jsem obdržel různá uznání a vyznamenání od stranických, odborových a státních orgánů. Jsem nositelem titulu „Nejlepší pracovník chem.průmyslu“, byl mi udělen „Stříbrný odznak ROH“, pak státní vyznamenání „Za vynikající práci“. Jsem nositelem několika pamětních medailí a plaket.

Ze služebních důvodů jsem byl v zahraničí – v Maďarsku, Polsku, Bulharsku, v Německé demokr. Republice, v SSSR a také v Německé spolkové republice.

Vychovali jsme s manželkou 3 děti, oba synové jsou již ženatí, starší z nich je kandidátem KSČ. Dcera je rovněž vdaná a je členkou KSČ.

Zapletal Josef
Kronikář

Rok 1969

Rok 1969 se vyznačoval pozvolnou konsolidací v politickém i hospodářském životě. Zásady vytyčené ÚV KSČ a vládou v závěru roku 1968 a v první polovině r.1969 byly postupně realizovány. Občané naší obce svou prací tomu rovněž napomáhali. Je skutečností, že na různých místech naší republiky se objevily rušivé jevy, zejména v den prvního výročí příchodu vojsk varšavské smlouvy. V naší obci byl zachován naprostý klid.

Zásobování obyvatelstva potravinami i průmyslovým zbožím se dostalo do normální situace, prodejny byly zbožím dostatečně zásobeny.

Pobyt voj. jednotek varšavské smlouvy u nás v ČSSR byl podložen dohodou uzavřenou mezi představiteli naší země a představiteli SSSR. Podmínky dohody byly zveřejněny v denním tisku, za účelem seznámení lidu. V průběhu roku byla postupně uváděna nová a nová fakta o snaze pravicových sil rozložených v politických i hospodářských institucích, odvést ČSSR ze svazku socialistických zemí, zejména rozrušit přátelské a spojenecké vztahy mezi lidem ČSSR a SSSR. Občané stále více poznávali, jak byla ohrožena existence socialistického vývoje u nás a proto plně pochopili význam příchodu vojsk varšavské smlouvy a bratrskou pomoc zejména SSSR proti pravicovým silám u nás.

Po novém roce nastalo zmírnění mrazů, napadlo asi 20 cm sněhu, takže byla pěkná zima. Po ochlazení, které potrvало do 12.ledna se znovu oteplilo a přišly dešťové přeháňky. Do rána 23.ledna vytvořil déšť a mraz nebezpečné náledí, které silně ochromilo dopravu. Z obce nevyjely čtyři ranní spoje, první autobus vyjel až před devátou hodinou, až po posypání vozovky. Pak následovala mírná zima až do 4.února. Po tomto se znovu ochladilo, teplota poklesla až na -17°C, tento ráz počasí se udržel až do 20.února. Pak nastalo znovu oteplení a potrvало až do 14.března – teplota dosahovala 12 - 14°C.

Pak přišel náhlý zvrat, dne 15.března od rána přišlo s velkým větrem a silným ochlazením. Déšť mrzl v led všude kam dopadl a tvořil vrstvu několik cm silnou. Stromy se ohýbaly, vyvracely se nebo lámaly. Déšť se pak změnil v těžký mokrý sníh a tím nastala vážná kalamita. Do obce bylo po dobu tří dnů přerušeno telef.spojení, po dobu pěti dnů byla obec bez el.proudu.

V lesích zdejšího polesí byly způsobeny velké škody, na listnatých i jehličnatých porostech. Námraza opadávala ze stromů velmi pomalu, v lese to trvalo 8-10 dnů než zcela opadla. Zbytek měsíce ledna byl chladný s každodenními sněhovými přeháňkami.

Duben byl střídavě chladný s částečným oteplením, s deštěm i sněhem, znatelné oteplení přišlo až po 20.dubnu. První velmi pěkný den byl 26.dubna.

Začátkem května teplé počasí pokračovalo, v polovině měsíce dosáhla teplota až 30°C. Tímto značně vysychala půda, polním kulturám se moc nedařilo. Tepla bylo dost, ale vláhy velmi málo. Červen se ohlásil chladným počasím, oteplilo se až ve druhé polovině. Přinesl dostatek deště, takže polní kultury se dobře rozvíjely. Potvrdilo se přísloví – když máj vláhy nedá, červen se předá. Chladnější ráz počasí potrvало až do 10.července, zbytek měsíce byla

velká vedra a zase nedostatek deště. Sucho se projevilo hlavně u okopanin, obiloviny již vlastně dozrávaly.

Žně začaly 30.července, přestože obiloviny rychle dozrály byly výnosy dobré. Žňové práce včetně výmlatu trvaly v obci sedm dnů. Pro žně bylo počasí příznivé, stále nepršelo a tím se sucho stupňovalo. Ovoce padalo ze stromů, okopaniny usýchaly. Slabé deště došly až v polovině srpna. Suché počasí napomáhalo k velkému výskytu škůdců, zejména mandelinky bramborové. Pěstitelé škůdce všemožně ničili postřikem i sběrem brouků a larev.

Dne 10.září ve večerních hodinách hřmělo a blýskalo se. Mimo toho bylo po celý měsíc teplé ustálené počasí. Ovoce a brambory byly sklizeny za dobrých podmínek. Úroda brambor byla poměrně dobrá, především u těch pěstitelů, kteří provedli výměnu sadby.

Po celý podzim bylo pěkné slunečné počasí, ale suché, celý měsíc září a říjen nepršelo, nedalo se orat, ozimé setí – pokud přece bylo zaseto, špatně klíčilo. Vydatně popršelo až v polovině listopadu, teplo trvalo dále, až do 24.listopadu. Na druhý den v dědině přšel déšť na kopcích v horách padal sníh. Sněhové přeháňky trvaly až do konce měsíce, v závěru měsíce začalo i mrznout. Nastala normální zima s podmínkami pro lyžování a sáňkování. V prosinci sněžení a mrazy pokračovaly, teplota klesla až na -18°C , pak se poněkud oteplilo, mírná zima s občasným sněžením se udržela až do konce měsíce.

V neděli 5.ledna uvedl pěvecký sbor z Velehradu ve zdejší kapli při bohoslužbách vánoční koledy. Po skončení programu byla v kulturní jizbě uspořádána krátká beseda zástupců MNV s členy souboru. Při tomto bylo podáno účinkujícím občerstvení. Iniciátorem akce byl Fr.Hiller, předseda kulturní komise MNV.

Mládež uspořádala 18.ledna maškarní ples. Tento byl hojně navštíven a účastníci se dobře pobavili. Sál pohostinství byl bohatě vyzdoben, taneční parket pěkně vyleštěn. Masek bylo 22 – na naše podmínky je to hodně. Představovaly různé pohádkové bytosti, různé orientální postavy, postavy z praktického života – lékař vybavený pro první pomoc, krysař se svým inventářem atp. Příjem pořadatelů spočíval v tržbě za losy do tomboly a z výtěžku prodeje karnevalových čepic. Přestože byly plesy ve všech okolních obcích, bylo mezi návštěvníky asi 30 přespolních hostů. U žen mimo tradičních módních ozdob se projevilo i několik případů moderní úpravy vlasů formou přičesku. Tato móda se tedy nevyhla ani naší obci. Je pravdou, že běžně každodenně používalo tuto úpravu vlasů jen několik žen, ale při různých společenských a slavnostních akcích jich bylo více. V tomto období vypadal přičesek takto: Vlasy skutečné nebo umělé byly nalepeny na kousku plátna nebo jiného vhodného materiálu. Na hlavu se připnuly jako hotový účes – zhotovený u kadeřníka, případně si tuto službu poskytovaly ženy navzájem doma. Cena přičesku byla podle délky vlasů a velikosti vůbec, pohybovala se od 100 – 180 Kč.

Vedení polesí Salaš bylo organizátorem další taneční zábavy v naší obci, bylo to 2.února. Účastníci se dobře pobavili a pořadatelé získali slušnou částku jako čistý zisk. V tombole, mimo jiné, byl i ručně vyrobený „čakan“, daroval jej p.Inocenc Janovác čp.1. Byl hodně sukovitý a proto se líbil, bylo na něj prodáno losů za 100 Kč.

Dne 16.února uspořádalo polesí Salaš pro občany další pobavení – Končinovou zábavu. Druhý den byly „dozvuky“ – to znamená zase se tancovalo. Oba večery se dobře vydařily. Pořadatelé nezískali žádný finanční zisk, odměnou jim bylo vědomí, že připravili pro občany dva večery dobrého pobavení.

Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ) a vedení zdejší školy uspořádalo 8.března oslavu MDŽ. Učitelky nacvičily s dětmi vhodný program, který se účastníkům oslavy velmi líbil, zejména herecké výkony a kostýmy dětí.

Druhý den uspořádala kulturní komise MNV na Dolině v pohostinství rovněž program k oslavě MDŽ. Předem doručili poslanci MNV ženám pozvání na program, který předvedla cimbálová muzika s taneční skupinou za ZDŠ Velehrad. Tato akce byla důstojnou oslavou svátku žen.

Dne 30.března byla v kulturní jizbě uspořádána krátká oslava Dne učitelů. Program tvořily básně školních dětí a pak projev předsedy MNV s.ing.Niesnera. Učitelky zdejší školy byly na oslavu pozvány a byly jim předány květinové dary.

Na zelený čtvrtek, velký pátek a bílou sobotu byla dodržena tradice. Odmlčel se zvon na věži kostela a vyšli chlapi s klepačama a vrkačama. Na velký pátek si pak vystrojili Jidáša a v 15 hodin ho vodili po dědině. Při tom vybírali po domácnostech nějakou odměnu za klepání – někde jim dají peníze, jinde vejce. Pak se o to chlapi podělí. Je ovšem chybou, že počet chlapců – klepáčů se rok z roku snižuje.

V pondělí velikonoční vyšli chlapi – i chlapi – zase s žilama na šlaháčku. (žila je pletenec z vrbového proutí, zpravidla z 8 prutů). Vyšlehali děvčatom, tetkám i stařenkám – aby neoprašivěly, za to dostali malované vajíčko, nebo nějaké peníze. Ti starší výrostci a dospělí chlapi zase nějakou skleničku vína, případně štamprli slivovice. Šlaháčka byla zase v dobré pohodě, bez unavených alkoholem, bez potácivých postav a jiných nepříjemných jevů.

Požární sbor provedl tradiční stavění máje. Vhodný smrk byl vybrán v bývalém obecním lese – Zápasečí, a dovezen již 20.dubna. Vlastní stavění bylo 1.května za široké účasti občanů i mládeže. Večer byla pak na Dolině uspořádána taneční veselice. Účastníci se dobře pobavili a požárníci získali 500 Kč čistého zisku.

Kácení máje bylo provedeno 31.května, rovněž za účasti několika desítek občanů. Tentokrát máj vydržel až do konce měsíce, ani se jej nepokoušel nikdo ukrást. Tancovačka byla až za týden, uspořádali ji místní myslivci. Byla dobře navštívena, úroveň zábavy byla dobrá.

Dne 10.května přijel do obce zájezd občanů z Nemochovic. Vedl je autor brožurky – Salašská tragedie – s.Ocásek. Prohlédli si památné místo ve Vápenicích a společný hrob padlých salašských občanů na místním hřbitově. Za MNV jsem byl pověřen já – kronikář, abych je doprovodil a seznámil s tehdejšími událostmi, jako jejich přímý účastník v roce 1945.

U příležitosti 50 let společného žití manželů Hazdových, uspořádal MNV jejich Zlatou svatbu. V kulturní jizbě MNV se shromáždilo asi 40 účastníků, příbuzných manželů Hazdových, zástupců složek NF a školních dětí. Předseda MNV ing.Niesner pronesl k jubilantům projev, v němž jim poděkoval také za dobrý příklad manželského soužití. Pak přednesly děti svůj program vhodný k této příležitosti. Pod vedením předsedy kult. Komise Fr.Hillera zazpívaly pěkné písně pí Šimoníková, Kupcová a Kodrlová. Na závěr předal předs. MNV jubilantům věnování, bohatě zdobené slováckými ornamenty a pak dort. Oba manželé byli touto pozorností potěšeni, také jejich příbuzenstvo. Na památku učinili záznam s podpisy do kroniky obce (kronika č.1). V místním kostele byly při bohoslužbách provedeny svatební obřady tomuto odpovídající.

Před třemi lety bylo na stránkách této kroniky napsáno, že 5 žáků z naší obce nastoupilo do SVVŠ ve St.Městě. Před prázdninami čtyři z nich složili úspěšně maturitní zkoušky. Rodina pátého žáka se z obce odstěhovala. Všichni čtyři budou pokračovat ve studiu na Vysokých školách. Je to první případ, kdy nastoupilo tolik žáků takového studium.

Ve dnech 12 – 13.července uspořádal MNV dvoudenní autobusový zájezd pro 44 občanů obce. Trasa zájezdu vedla přes Přerov, Olomouc, Svitavy, Čes.Třebovou do

Rychnova, pak do Náchoda, Adršpašských skal, Babiččina údolí a do Dobrošova. V Dobrošově byla prohlídka pohraničního opevnění z dob první republiky. Nejlepší zážitky měli účastníci z B.údolí a Adr.skal. Za jízdné, vstupné do objektů, pojištění a nocleh zaplatil každý účastník 104 Kč. MNV uhradil společnou večeři dne 12.července v hotelu Italie v Náchodě. Všem účastníkům se program zájezdu líbil a byli plně spokojeni. Průběh zájezdu byl natáčen na 16 mm film, kameru zakoupil MNV. Filmování prováděl Zd.Hanák, posluchač VUT, celou organizaci zájezdu a jeho vedení provedl J.Zapletal – kronikář. Dne 23.11. bylo provedeno promítání filmu v místním kině. Střih, hudbu k filmu a komentář provedl Zd.Hanák za pomoci K.Špičáka a Zapletalové Boženy, která mluví komentář k prvnímu zvukovému filmu vlastní výroby. Občané hodnotili film velmi kladně.

Při zahájení školního roku nastoupilo poprvé do školy žáků, celkem je ve škole žáků.

U příležitosti výročí 28.října – památného dne vzniku samostatného československého státu r.1918 byla na Drahách u zvonice vysazena lípa svobody. Výsadbu provedl předs.MNV ing.Niesner za pomoci pí Velecké čp.178.

Pracovníci polesí Salaš uspořádali 29.11. taneční zábavu. Tato byla dobře připravena, účastníci byli spokojeni. Mimo vstupného získali pořadatelé finanční výnos také za losy do tomboly.

Osvětová beseda nastoupila nové metody při promítání filmů. Mimo pravidelné termíny obstarává zvlášť zajímavé filmy – tzv. taháky na termíny mimořádné. Nejúspěšnější film roku s největší návštěvou byl film Angelika – návštěvníci dojeli i z Velehradu.

V roce 1969 bylo celkem 9 tanečních zábav, kterých se zúčastnilo 1000 občanů.

Filmových představení bylo celkem 112, navštívilo je 4480 účastníků. Tito zaplatili na vstupném 8326 Kč. Z obecní knihovny byly občanům pravidelně půjčovány knihy. Knihovníkem je stále Kl.Veselý, tuto funkci vykonává již 42 let. Byl označen za nejobětavějšího knihovníka v rámci okresu, jeho jméno s fotografií bylo uvedeno v okresních novinách. Je dáván za příklad jiným.

V měsíci květnu zahájil MNV práce na zpevnění vozovek. Předem byl rozvezen šterk, pak proveden postřik a vyvácování. Tímto způsobem byly upraveny vozovky – obecní komunikace k domku čp.110, příjezdová komunikace na Drahy a na Druhé straně. Rozšířena a částečně zpevněna byla příjezdová cesta k domku čp.97.

V měsíci červenci byla zahájena výstavba garáže pro traktor MNV a objektu dílny pro potřeby MNV.

Vybudování plotu, laviček a úprava celého památného místa Vápenice, bylo další činností MNV. Plot a lavičky zhotovil důchodce J.Slavík čp.110, nápisy na pomníčkách obnovily studentky Zapletalová a Jurčíková.

Úprava zelených ploch a záhonků byla provedena i uvnitř obce, včetně veř.prostranství.

Rada MNV rozhodla na své schůzi dne 7.9.1969 o vybudování památníku k uctění památky padlých v I. a II. světové válce. Místo pro památník bylo určeno na louce pod kaplí. Tato práce bude zadána Umělecko průmyslové škole Uh.Hradiště. Plánované finanční náklady činí 45000 Kč. Současně bude řešena úprava okolí památníku tak, aby celý prostor byl důstojným místem obce.

Dne 9.prosince byly v Gottwaldově připraveny návrhy památníku. Jednání mělo určit, který z návrhů bude realizován. Zúčastnili se jej předs.MNV ing.Niesner aj.Zapletal-kronikář. Odhalení památníku bylo stanoveno na květen 1970 u příležitosti 25.výročí osvobození ČSSR a pietní oslavy – vzpomínky padlých salašských občanů v roce 1945.

Při budování obce bylo pokračováno v rozšiřování kanalizace a to k domku čp.53, přitom bylo položeno 108m obrubníků. V budově MNV byla v přízemí vybudována temná komora pro práci foto a filmového kroužku. Vedoucí kroužku je posluchač VUT Zd.Hanák.

MNV zajišťoval pro občany tyto služby: dopravu traktorem, půjčování míchačky na beton, půjčování transportéru a el. nabíječky baterií. Půjčovné bylo stanoveno vyhláškou MNV.

V roce 1969 byla ukončena výstavba dvou rodinných domků – Daněk Stanislav čp. a Velecký Jan čp. . K zahájení rod.domku přistoupili Zůbek Fr. a Mucha Antonín.

V průběhu roku bylo provedeno občany 24 různých oprav a adaptací, výměny oken atp. v rámci zvyšování kultury bydlení. Byla zahájena výstavba 14 rekreačních chat. Současně bylo provedeno rozšíření elektrifikace a vodovodních přípojek do chat. Rozvoj výstavby chat se soustřeďuje na Holiska a také na Vandů kopec.

Ze stoupajícím počtem splachovacích záchodů se zvyšuje znečištění vody v místním potoce. MNV obdržel zprávy, že někteří občané pouští odpad ze záchodů přímo do potoka, MNV se tímto zabýval, označil tuto praxi za nesprávnou a v zájmu čistoty toku stanovil provedení kontroly v obci a uložení příslušných opatření, kde budou závady zjištěny.

Polesí Salaš provedlo v měsíci červenci válcování a asfaltování lesní komunikace od revíru – to je od konce obce k Vápenicím a dále až k místu pojmenované U Vavřína. V měsíci září byl navezen štěrk na nově vybudovanou svážnici z Babiného kůta přes Sviňavů, kolem Bůdy (dnešní srub Diana) až na Hatě. V měsíci říjnu a listopadu byla komunikace uválcována a v prosinci jako asfaltovka předána do užívání. Stavbu provedl závod Lesostavby Brno, trasa nové komunikace měří 6 km.

Letní měsíce byly obdobím nedostatečného zásobování některými průmyslovými výrobky, pak se projevil nedostatek masa. Byl to důsledek událostí v roce 1968. Z části to vzniklo tím, že nebyl zajištěn soulad mezi výrobou a spotřebou. Pak také tím, že mnozí lidé vlivem celkového vývoje ztráceli důvěru v naši měnu a nakupovali vše nač přišli i když to zrovna nepotřebovali. Byl nedostatek ložního prádla, dětské pleny byly na povolení, které opravňovalo k odběru 50 ks plen. Nedostatek uhlí byl způsoben plánovaným omezováním těžby. Koncem měsíce listopadu bylo masa již dostatek a postupně se zlepšovalo i zásobování průmyslovým zbožím.

Koncem měsíce června začaly růst houby i hříby, ale velmi poskrovnu, bylo málo vláhy, déšť i když častější zadrželo většinou listí stromů. V červenci růst hub přestal úplně. První vlaštovky přiletěly do obce 25.dubna, kukačku bylo slyšet 16.dubna.

Dne 13.prosince střelil vedoucí polesí ing.Drozd divočáka kance o váze asi 150 kg v lesním úseku Babáčky. V době říje odstřelili zahraniční hosté v polesí Salaš 6 jelenů. Dva z hostů byli ze západního Německa, jeden z Floridy a dva z Rakouska. Mimo období říje bylo v polesí Salaš osm hostů z Itálie, kteří se zúčastnili různých honů.

Mucha František čp.24 zaměstnán jako kočí v polesí Salaš, byl vyznamenán odznakem –Nejlepší pracovník ministerstva lesního a vodního hospodářství. Jednak za dlouholetou dobrou práci, především za vzornou péči o koně – jezdil v lese s jedním a týmž párem koní 18 let.

Po odchodu vedoucího Pohostinství p.Gerži, nastoupil dne 1.května nový vedoucí p.Fr.Borek. Do obce se nastěhoval i s manželkou až koncem srpna, bydleli ve dvou pokojích, které jsou v I.patře budovy Pohostinství.

V obci se rozšířil počet majitelů vzduchovek, jimiž chlapi pronásledovali a stříleli různé ptactvo. MNV na své schůzi dne 27.7. se tímto zabýval a vydal zákaz vycházení se vzduchovkami mimo vlastní dvůr a současně vydal zákaz střílení jakýchkoliv ptáků.

U příležitosti výročí 28.října – památného dne vzniku československého státu 1918, byly vysazeny tři mladé stromky – Lípy svobody (zmínka je již vpředu). Jedna je zasazena u zvonice Na Drahách, sadil ji předs. MNV za pomoci pí Velecké Ludm. čp.178, druhá je na Dolině u kříže, sadila ji Bož.Hillerová čp.143, třetí je zasazena u kaple, výsadbu provedl pan Antonín Viktora čp.36.

V průběhu roku zemřeli dva občané. Kubíček Tomáš dne 16.1. ve věku 86 let, bydlel na čp.95 a Vychopňová Otýlie z čp.53 dne 13.9. ve věku 81 let.

Dne 19.3. se narodila Pavlína – dcera manželů Josefa a Anny Jurčíkových čp.87.

Dne 24.7. se narodil Radim – syn manželů Františka a Růženy Vlčkových čp.139.

Dne 27.9. se narodil Jiří – syn Jiřího a Zdenky Janováčových čp.72.

Dne 6.10. se narodila Pavla – dcera manželů Milana a Josefy Novákových čp.63.

Bylo uzavřeno 6 sňatků:

Stanislav Večeřa čp.62 se oženil s Evou Kučíkovou ze Břestku – dne 18.1. a odstěhoval se z obce.

Pavel Kratochvíl se oženil dne 19.4. s Věrou Kadlecovou z Uh.Hradiště a odstěhoval se z obce.

Ing.Taťána Kratochvílová se provdala 7.6. za Jos.Janalíka z Rymice okr.Přerov a odstěhovala se z obce.

Ludvík Zerzán se oženil dne 19.7. s Miladou Martánovou z Dobešova okr. Nový Jičín a bydlí u rodičů čp.5.

Marie Janováčová čp.15 se provdala 9.8. za Rudolfa Snopka z Jankovic a bydlí v podnájmu v čp.80.

Miluše Bilíková z čp.140 se provdala 16.8. za Dušana Trenčana z Kopanic okr. Žiar n.Hr. a bydlí u rodičů v obci.

Je skutečností, že na konsolidaci poměrů v obci měla zásluhu VO KSČ, pak MNV a všechny složky NF. Správně řízená činnost v těchto orgánech kladně ovlivňovala život a celkové počínání občanů.

Přestože schůzovací činnost MNV nebyla v tomto roce zvláště bohatá, o to více poslanci a aktivisté působili přímo mezi občany. Bylo to především dobrým vlastním příkladem a pak správným vysvětlováním současných jevů a událostí.

V průběhu roku uspořádal MNV dvě plenární schůze, z toho jednu veřejnou za přítomnosti občanů. Na prvé plenární schůzi se zabýval úkoly na úseku budování obce v průběhu roku 1968 a pak celkovým hodnocením činnosti na všech úsecích práce. Výsledky byly dobré, na této schůzi převzal předs.MNV s.ing.Niesner Čestné uznání s peněžní odměnou za dobré umístění v soutěži obcí do 600 obyvatel. Na další veřejné plenární schůzi byla hodnocena celková práce MNV za rok 1969. Bylo konstatováno, že práce probíhala za složitých společenskopolitických problémech, v prodlouženém volebním období (6 let) přesto byly výsledky dobré.

Schůze rady MNV byla uspořádána 10x. Mimo běžných úkolů zajišťujících všechny stránky politického, kulturního a ekonomického života občanů se zabývala rada MNV v předstihu přípravami na 25.výročí osvobození naší vlasti Rudou Armádou. Součástí příprav oslav bylo i postavení památníku padlých v I. a II. světové válce. O tomto bylo rozhodnuto již dne 9.7.1969 s tím, že byly hned zahájeny další potřebné záležitosti. Bylo také rozhodnuto o požádání ONV k zajištění finanční dotace. Pak bylo rozhodnuto o uzavření hospodářské smlouvy s organizací Dílo v Gottwaldově. Původní fin.rozpočet bylo nutno povýšit ze 40,000 Kč na 53.000 Kč. Hlavní částí hospodářské smlouvy bylo dodržení termínu dodání památníku, aby ve výročí osvobození obce mohlo být provedeno jeho odhalení.

Při celkovém hodnocení práce MNV bylo pak konstatováno, že rada MNV v průběhu roku pracovala dobře, řešila odpovědně nejen úkoly na úseku výstavby, ale i ostatní úkoly, které prakticky vytváří podmínky pro život občanů v malé obci.

Záznam za rok 1969 ukončen.

Zapletal Josef
Kronikář

Ing.Niesner
předs. MNV

Rok 1970

Po mimořádně studeném prosinci nastala v lednu mírnější zima. Mrazivé dny, ale přitom slunečné se střídaly s přeháňkami a oteplením. Nejnižší teplota činila -13°C. Únor se však přihlásil silnějšími mrazy, hromnice se projevily 3.února silnou sněhovou vánicí, v krátké chvíli napadlo asi 25 cm sněhu. Odpoledne se oteplilo, sníh začal roztávat, večer přišla sněhová bouře, blýskalo se a hřmělo za silného sněžení. Pak nastalo ustálené, ale poměrně chladné počasí.

Pravá sněhová kalamita vznikla po sněžení dne 27.února a první tři dny měsíce března – sněžilo i nadále, každý druhý den. V obci byly velké spousty sněhu, občané shazovali sníh ze střech domů, dvorky a okolí domků bylo přeplněné hromadami sněhu. Každý nový sníh situaci zhoršoval, lidé vyváželi sníh do potoka, na zahrady a kde se dalo.

Zvláště velké množství sněhu bylo v lese, dřevaři nepracovali několik týdnů, ani traktory nejezdily do lesa. Po několik dnů nebyla vozovka k lesu vůbec projetá, pak byly cesty uvolněny sněhovými frézami. Přes obec byly po obou stranách silnice vysoké hromady sněhu, vyšší než okenní římsy některých domků.

K odklizení sněhu věnovali občané v lednu, únoru a březnu řadu sobot a nedělí, mimo práce vždy po příjezdu ze zaměstnání. Už se zdálo, že je vyvezen ze dvora poslední sníh, ale do rána napadl znovu a znovu další.

Tak se stalo i 10.března. Ani nejstarší občané obce nepamatují tak velké množství sněhu, jak jej napadlo, dá se říci, že ve 20. století v naší obci ještě tolik sněhu nebylo. V lese bylo sněhu více jak jeden metr silná vrstva. Dlouhou zimou a množstvím sněhu velmi trpěla lesní zvíř. Polesí nemělo dostatek krmiva, proto požádali občany o pomoc - tím bylo získáno asi 20 otepí sena.

V březnu se postupně oteplovalo, sníh se pomalu rozpouštěl. První jarní den byl slunečný a teplý – denní teplota dosáhla 16°C.

Dne 3.dubna napadlo asi 30 cm tlustá vrstva měkkého sněhu, který způsobil v lese značné škody, bylo mnoho polomů a vývrátů (stromy poválené i s kořeny). Zbytky sněhu bylo v lese vidět ještě 15.dubna. V obci roztál tento sníh poměrně brzy, ale velké mokro na polích nedovolovalo zahájení jarních prací. Počasí bylo chladné, občas přšelo. Polní práce byly ojediněle zahájeny až v posledním týdnu měsíce. V důsledku zlepšení počasí byly pak urychleně prováděny polní práce, 10.května byly vysázeny i brambory. Při částečném oteplení, polní kultury rychle doháněly zpoždění, které způsobilá dlouhá zima. Tímto utrpěly zvláště ozimé obiloviny, byly řídké, kultury místy vyleželé – od dlouhého trvání sněhu.

První hříby byly nalezeny 7.května, kukačky a vlaštovky přilétly do obce asi 24.dubna.

Převládalo slunečné teplé počasí, ale deště bylo málo, začalo hrozit sucho.

Průpovídka, že v máji nemá osýchat pastýřovi hůl, se ukázala jako lichá. V měsíci červnu se však potvrdila jiná – když máj vláhy nedá, červen se předá. Koncem měsíce po velké bouři přišel noční lijavec, voda z potoka na několika místech v obci vyléla a poškodila louky a polní kultury. Lijáky se opakovaly i v měsíci červenci, ovšem neprojevíly se tak velkým množstvím vody.

Počasí v první polovině srpna nepřálo žňovým pracem, pak se počasí zlepšilo, takže sklizeň i výmlat nerušeně pokračoval až do ukončení. Mlátička byla dovezena z obce Modrá, v době odstraňování poruchy, která v průběhu výmlatu vznikla, byl prováděn výmlat na kombajnu z JZD Velehrad.

Úroda obilí byla vcelku průměrná, i když někteří pěstitelé měli výnosy velmi nízké.

První dny měsíce září byly chladnější, pak se značně oteplilo, přes den vystoupila rtuť teploměru až na +26°C. Koncem měsíce přišlo nepříjemné překvapení – první noční mrazíky, teplota klesla pod 0°C a to na -2° - -4°C. Mrazy způsobilý škody v zahrádkách, pomrzly květiny, hrozny ve vinohradech. Úroda brambor byla nadprůměrná jenom místy. Jednotlivé kultury byly značně zarostlé plevelem, přesto sklizeň probíhala hladce.

V měsíci říjnu i listopadu bylo počasí dobré. Slunečno a teplo bylo až do 18.listopadu, přšelo podle potřeby – jako na objednávku. Po 18.listopadu začaly podzimní mlhavé dny s občasnými dešťovými přeháňkami.

Podobný ráz počasí se zachoval až do začátku druhé poloviny měsíce. Teplota se pohybovala stále nad 0°, přes den to bylo 8° - 12°C. Do rána 17.prosince napadlo trochu sněhu, to se do konce měsíce několikrát opakovalo. Ve vánoční svátky měli lidé plné ruce práce s odklizením sněhu. Koncem měsíce bylo v obci asi 30 cm sněhu, v lese jej bylo daleko více.

Mládež uspořádala 17.ledna maškarní ples. Protože byl ohlášen jen 3 dny předem, ustrojilo se jen 6 masek. Účastníci se přesto dobře pobavili, zásluhou dobré hudby, která hrála samé známé lidové písně.

Dne 7.února uspořádal požární sbor Končínovou taneční zábavu. Dvojice požárníků předem navštívily domácnosti, předaly jim pozvánky a nabídly vstupenky. Účast na zábavě byla mimořádně velká, mezi početnými přespolními hosty bylo i 15 požárníků ze Starých Hutí. Zábava byla velmi veselá. Do programu byly zařazeny některé starší tance, mazurka, tanec s koštětem, tajná volenka a jiné. Rovněž pořadatelé byli spokojeni, čistý výtěžek činil 1000 Kč.

V pondělí 9.února byly uspořádány dozvuky, pořádal je MNV. Rovněž na této zábavě se účastníci dobře pobavili.

U příležitosti oslav MDŽ zorganizoval MNV návštěvu nejstarších žen v obci. Dvojice z řad členů MNV navštívily všechny ženy v obci starší 70 let. Bylo to celkem 8 žen, nejstarší z nich byla Mar.Němečková čp.24 ve věku 93 let. Členové MNV s nimi pohovořili, popřáli jim k svátku a předali jim květinové dary a bombonieru. Totéž bylo předáno ženám – členkám MNV. Pro všechny ženy obce byla uspořádána kulturní slavnost Na dolině v Pohostinství. MNV na toto objednal slovácký soubor z Velehradu. Tento předvedl lidové zpěvy a tance při cimbálové muzice. Část programu předvedly školní děti, projev o významu MDŽ přednesl předs.MNV s.ing.Niesner. Oslavy se zúčastnilo asi 85 účastníků.

Dne 22.března sehrály děti zdejší ZDŠ divadelní představení – Honza doktorem. Nacvičení provedla učitelka Drozdová.

Dne 3.května – v neděli ve 13 hodin byla MNV ve spolupráci s okresními složkami uspořádána Mírová manifestace s odhalením památníku. Obec byla slavnostně vyzdobena transparenty a vlajkami. Účastníci oslavy se shromáždili na návsi u budovy MNV a po uvítání předsedou MNV ing.Niesnerem byl společný odchod k památníku za doprovodu hudby.

Oslavu zahájil člen rady MNV s.Frant. Hiller, slavnostní projev a odhalení památníku provedl zástupce OV KSČ s. dr. Gába.

Pak z rozhodnutí partyzánského štábu oddílu – Olga, byly předány medaile a čestná uznání partyzánům a občanům, kteří partyzánské hnutí podporovali v době partyzánských bojů. Mezi vyznamenanými byli i občané naší obce: Čevelová Mar. čp.83, Minks Petr čp.38, Hanák Metoděj čp.125, Trubačik Frant. čp.47, Špičák Miroslav čp.107, Vanda Josef čp.80, Janovác Oldř. čp.15. Další, kteří se z obce odstěhovali: Černý Jaroslav, Vodica Jaroslav, Rieger Josef, Špičáková Zdenka a Hanák Stanislav. Po ukončení oslavy vyhrávala dechová hudba k poslechu v pohostinství Na dolině, až do večerních hodin. Podle hrubého odhadu bylo na oslavě 1300 – 1500 účastníků – a to jak z blízkého i širšího okolí. Tato oslava, na které hlavní podíl organizace připadl MNV, se po všech stránkách plně vydařila. Součástí oslav bylo položení věnců na společný hrob padlých spoluobčanů a to jak na hřbitově i na místo, kde byli zákeřně povražděni. V souvislosti s oslavou, všichni občané upravili své domky a zahrádky, což účastníci přesporní příznivě hodnotili.

Dne 28.dubna a 6.května přijelo autobusy asi 140 učňů, v rámci akce – Po stopách partyzánských bojů. Byli to učni obchodu a restaurací z Koryčan. Doprovod do Vápenic a výklad o událostech na sklonku II. světové války provedl Zapletal Josef čp.1 – kronikář, jako přímý účastník tehdejších událostí. Všichni učni i jejich učitelé vyslechli vyprávění s velkým zájmem.

V měsíci červnu uspořádalo vedení školy a SRPŠ autobusový jednodenní zájezd do Lednice. Pro zájemce – rodiče a školní mládež byly vypraveny dva autobusy.

Dne 21.června se konala v naší obci poprvé slavnostní sraz ročníku 1920. Byli pozváni všichni padesátníci, kteří se v obci narodili, ať již měli bydliště kdekoliv, přistěhovaní rovněž. MNV tuto oslavu plně podpořil.

Účastníci a jejich rodinní příslušníci se shromáždili v 9 hod. v kulturní místnosti MNV za účasti zástupců MNV, zástupců složek NF, dětí zdejší ZDŠ a také jejich učitelů. Přítomni byli též učitelé ve výslužbě, ss. Ant. Vlk a Al.Vaňková, kteří jubilanty učili. Shledání učitelů s bývalými žáky bylo zvláště srdečné.

Po projevu předsedy MNV ing.Niesnera, předvedly školní děti svůj program – písňe a básně. Po zápisu do pamětní knihy (viz kniha první) a krátké besedě odešli účastníci směrem k památníku obětem I. a II. světové války. Za doprovodu hudby položili k památníku věnce a pak odešli na bohoslužby do kostela. Rovněž zde byl pořad uzpůsoben tomuto významnému životnímu výročí. Po celý den vyhrávala k oslavě dechová hudba.

Po bohoslužbách odešli účastníci oslavy společně s hudbou do Pohostinství Na dolině. Zde byl pro ně připraven slavnostní oběd a po tomto, až do pozdních odpoledních hodin

společenská zábava. Odpoledního programu se v hojném počtu zúčastnili místní občané. Nálada při tanci a zábavě byla velmi dobrá, oslava se dobře vydařila. Celý průběh byl natáčen na 16 mm film – je jako součást dokumentárního materiálu uložen na MNV.

Ve dnech 11 –13.7. uspořádal MNV třídní autobusový zájezd pro 43 občanů. Trasa zájezdu vedla přes Brno, Třebíč do Telče, kde byla prohlídka náměstí, v Jindřichově Hradci si účastníci prohlédli Krýzovy jesličky. Pak byla prohlídka zámku Hluboká a města Tábora. Ubytování – první noc, bylo v Sepekově, asi 20 km od Tábora. Druhý den jel zájezd přes Konopiště, na Karlštejn, pak do Lidic, kde mimo jiné shlédli účastníci film o tragedii Lidic. Pak odjel zájezd do Prahy, kde bylo zajištěno ubytování pro druhou noc. Společná večere účastníků byla ve Slovanském domě, úhradu zajistil MNV.

Třetí den byla prohlídka turistických památek Prahy. Zakončení bylo v zrcadlovém bludišti na Petříně. Mimořádné veselí vzniklo při procházce kolem souboru křivých zrcadel. Po prohlídce bylo osobní volno na dokončení nákupů a pak cesta zpět domů. Zájezd se všem účastníkům líbil pro dobrou organizaci a dobrou zábavu cestou tam i zpět. Hlavním organizátorem byl Zapletal Jos. čp.1 – kronikář. K pobavení přispěli L.Šafraník čp.102, Hiller Frant. ml. čp.143 a Obdržálek Vincenc čp.106 svými hudebními nástroji. Zájezd byl natáčen na 16 mm film – prováděl Zd. Hanák čp.125 posluchač VUT.

Náklady spojené se zájezdem (mimo stravování) činily na jednoho účastníka 183 Kč. Rada MNV hodnotila celý průběh zájezdu velmi kladně a organizátoru vyslovila poděkování.

Při zahájení školního roku nastoupilo poprvé do školy 7 žáků-prvnáčků. Vyučování je prováděno ve dvou učebnách, celkem je 37 dětí v 1 – 5 ročníku. Ročník 6 – 9 navštěvuje ZDŠ na Velehradě.

Ředitelkou školy je nadále I.Drozdová, další třídu vyučuje učitelka Odložilíková. Počet vyučovacích hodin v I.ročníku je 20 hod. v II. a III. ročníku 22 hod. u IV. ročníku je 24 hod. a u V. ročníku je 25 hodin týdně.

Dne 12.září byla z podnětu velehradského faráře organizována pouť na Hostýn. Zúčastnily se hlavně ženy a děti.

Na závěr letní sezony uspořádali obyvatelé chat pod záštitou OB (Osvětové besedy při MNV) zábavný večer v Pohostinství Na dolině. Bohatý program – tance a cimbálovou muziku předvedl lidový soubor Hradišťan. K tomu je třeba poznamenat, že naši malé obci se dostalo vystoupení významného souboru, který je znám i v zahraničí z vystoupení v různých evropských městech. Účastníkům se program velmi líbil.

Dne 7.listopadu ve večerních hodinách byla v obci provedena oslava 53.výročí VŘSR. Školní děti uspořádaly lampiónový průvod od zdejší školy k památníku padlých. Pak provedli položení květin u památníku a v kanceláři MNV předvedli pořad písní a básní. Pořad byl vysílán místním rozhlasem.

Zpestřením celého programu bylo vystřelování barevných světelných raket na Hillerově kopci – proti oknům kanceláře MNV – takže tímto byla osvětlena značná část obce.

Součástí oslavy bylo odevzdání zdravice – štafety občanů naší obce občanům SSSR. Text zdravice vyjadřoval dík lidu SSSR za všechnu pomoc a zároveň ujištění o trvalém přátelství mezi ČSSR a SSSR.

Osvětová beseda zajišťovala pravidelné promítání filmů, začátkem roku zajistila několik taháků – filmy o které byl zvýšený zájem. Celkem bylo uspořádáno 118 filmových představení, na vstupném bylo vybráno 10.820 Kč. Na půjčovném bylo zapláceno 6.630 Kč. Hospodaření OB bylo aktivní částkou 400 Kč. Promítači jsou i nadále B.Brunclík čp.106 a Zapletal Josef - kronikář čp.1.

Z obecní knihovny si vypůjčilo 79 čtenářů 905 svazků knih. Z uvedeného počtu čtenářů bylo 32 z řad mládeže. V průběhu roku bylo přikoupeno do knihovny 80 svazků, koncem roku má knihovna 1287 svazků. Knihovníkem je nadále Kl. Veselý.

V měsíci lednu se přihodily při lyžování dva úrazy. Josef Niesner, syn předs. MNV utrpěl zlomeninu ruky a Janováč Zdeněk utrpěl tržnou ránu na hlavě. Oba byli převezeni k nemocničnímu ošetření.

Dne 8.5. v pozdních večerních hodinách se nechal Josef Polách čp.97 odvést ze zaměstnání svým přítelem na motorce. Mezi železničním nadjezdem ve směru od St.Města a bývalou staroměstskou cihelnou havarovali a Jos. Polách po převozu do nemocnice téže noci zranění podlehl. Zůstala manželka Anna s třemi dětmi ve věku 8, 6 a 4 roky.

Dne 23.dubna byl dovezen z lesa poražený smrk, určený pro stavění máje. Prvního května organizoval stavění místní požární sbor. Byl postaven U kříža, poprvé netradičním způsobem – pomocí autojeřábu. K tomuto způsobu bylo přikročeno proto, že většina osob byla zaměstnána úpravou obce, občané se zabývali úklidem před nastávající slavností (je popsána na předcházejících stránkách), někteří pracovali na poli. Postavení bylo velmi rychlé za pomoci jen několika málo mužů. Kácení bylo provedeno rovněž autojeřábem.

Úroda ovoce přímo v obci byla dobrá, na polích JZD mimo obec, bylo ovoce podstatně méně.

V měsíci srpnu a pak i v září rostly hříby i jiné houby. Do obce dojíždělo takové množství cizích houbařů, že bylo uměním i pro místního občana několik hřibů najít. Stovky majitelů motorových vozidel denně dojíždělo, v sobotu a neděli se jejich počet ještě zvětšil. Hodně houbařů dojíždělo i autobusy, využívali dobrého spojení z Uh.Hradiště do naší obce.

Dne 12.9. zemřel ve věku 77 let Jos.Zapletal čp.100. Jmenovaný prováděl po řadu let zvonění zvonem na kostelní věži – ranní zvonění v letní době asi v 5 hod., v zimní době asi v 6 hod., polední zvonění – poledne, a večerní – klekání. Toto bylo prováděno při soumraku, v létě později, v zimě dříve. Téměř do konce svého života vykonával funkci hrobníka. V době jeho nemoci a bezprostředně po jeho úmrtí je obec bez hrobníka. V tomto období musí kopat hrob sami pozůstalí.

V období odvodů byli z naší obce odvedeni dva chlapci: Jirka Kratochvíl čp.99 a Kar.Špičák čp.107.

Z čp. 91 se odstěhovali občané Holubovi – 16.11.1970, jejich nové bydliště je obec Polkovice, okr.Přerov.

V polesí Salaš bylo v období říje uloveno 7 ks jelenů, jeden z nich měl zvlášť mohutné paroží, jejich rozpětí měřilo 1 m. Na úlovku se podíleli hosté z Rakouska, Itálie a Záp.Německa.

Polesí provádělo vyjimečně výsadbu mladých sazenic – lesních, již v podzimních měsících. Je to především proto, že na jaře není dostatek času na plánovanou výsadbu.

Pěstitelé ovoce přihlásili k pálení 130 hl ovocných kvasů, kvas je v tomto roce dobrý, z 1 hl bylo 12 – 13 l slivovice.

V roce bylo provedeno 69 domácích porážek vepřů. Chovatelé poráželi vesměs kusy o váze 160 – 200 kg, případně až 250 kg. Sádlo se neodvádí již řadu let, ale krupony se odvádí stále. Poplatek za porážku se zvýšil z 25 Kč na 36 Kč.

Plán tržby prodejny Jednota na rok činil 1,373.000 Kč, skutečný obrat činil 1,408.134 Kč. Tržba se rok od roku zvyšuje – je to dokladem rostoucí potřeby v obci při současném rozšiřování sortimentu zboží v prodejně.

Koncem roku je v obci 11 majitelů osobních automobilů. I do naší obce se dostala móda vlasatých mužů. Mladí chlapci v naší obci ojediněle si nechali narůst vlasy až na ramena, takže podle vlasů již nelze rozlišovat pohlaví. Nejstarší generace to odsuzuje, mládež

to bere jako každou jinou módu – běžně, a rodiče těchto mládenců se s tímto neradi smířují, protože v tomto (a často i v jiných věcech) nechtějí děti rodiče poslechnout.

V obci ubývá občanů, kteří dosud nosí lidový kroj. Jsou to prakticky již jen ženy – ty starší, které ve všední den i ve svátek oblékají sukně, fěrtušky, jubky a kacabaje. Když chladno, přehodí přes ramena i vlňák. Na hlavě buď lehké hedvábné šátky, nebo těžké, zdobené třásněmi a vyšíváním, nezřídka i drobnými perličkami. Hlavní část svátečního oblečení je brogátový, pestře vybarvený a zdobený fěrtoch, který tvoří přední část a překrývá boky, takže vzadu zůstává mezi oběma konci mezera. Tuto zase překrývá glotová, tmavěmodrá, na drobně skládaná sukně se širokým, bohatě vyšívaným límcem kolem pasu. Spodní oblečení tvoří naškrobené spodňáky, aby se fěrtoch nadnášel a postava ženy byla hodně široká.

Dne 7.června se uskutečnil sjezd ročníku 1930 – sjelo se čtyřicátníků narozených nebo přistěhovaných do obce – celkem 15 – k tomu čtyři učitelé, kteří se při jejich učení vystřídali. Pobesedovali v kulturní místnosti MNV, položili kytice k památníku padlých a na jejich společný hrob. Pak si prohlédli školu, porozprávěli s občany ve vesnici a v dobré pohodě se rozešli. Zápis o tomto je v kronice obce č.1 na straně 385.

V roce 1970 se v naší obci občané ve zvýšené míře zapojovali do všech akcí, které MNV vytýčil. Bylo jednak realizováno několik plánovaných akcí, pak to byla údržba soukromého bytového fondu a úklid veřejných prostranství v souvislosti s přípravou oslavy 25.výročí osvobození ČSSR Rudou armádou (oslava je popsána vpředu). Byly realizovány následující úkoly:

1. Dokončení garáže a dílny MH – odpracováno 564 hodin.
2. Provedena výstavba památníku padlým v I. a II. světové válce, odpracováno 599 hodin, akce si vyžádala fin.částku 56 tisíc Kč.
3. Dokončení výstavby rekreační vodní nádrže u bývalého mlýna, odprac. 1118 hodin.
4. Rekonstrukce veřejného osvětlení, odprac. 208 hodin, akce si vyžádala částku 26.000 Kč.
5. Úprava prostředí okolo knihovny, odprac. 750 hodin.
6. Úprava společného hrobu padlých, včetně úpravy prostorů památného místa ve Vápenicích, odprac. 2333 hod.
7. Úprava veř.prostranství, asfaltování komunikací ke kapli, škol.dvora, úprava fasád budov, odpracováno 5226 hodin.
8. Úprava soukromých objektů, zahrádek, domků, fasád odpracováno 13604 hodin.
9. Budování kanalizace v obci, odprac. 115 hodin.
10. Výstavba nových rod.domků, odprac. 11500 hodin.
11. Sušička hadic pro požárníky, odprac. 160 hod.

Jako další akce byly vybudovány ústředního topení v budově MNV a další drobnější práce.

V roce 1970 odpracovali občané celkem 38 575 hodin na zvelebení obce, na jednoho obyvatele to činí v průměru 91 hodin. Za dobré výsledky práce se naše obec umístila v soutěži MNV na I. místě páté skupiny obcí (dle velikosti) a k diplomu obdržela odměnu 30.000 Kč.

Celkové příjmy MNV za rok činily 219.198 Kč, celkové vydání bylo 186.286 Kč – rozdíl byl převeden do příštího roku. Další příjmy měl MNV z provozu MH. Je skutečností, že byly potíže při vyřizování povolení dopravy traktorem a provozu kamenolomu. Městský soud v Brně, kde se žádost posílala ji vracel a žádal znovu a znovu další doklady. Pokud byl traktor v dobrém stavu, mělo MH z jeho provozu čistý příjem 50 – 60 tisíc ročně, z kamenolomu však podstatně méně – podle počtu pracovníků.

V průběhu roku zemřeli dva občané:

Polách Josef, dne 9.5. ve věku 34 let, (popsáno již v předu) a Zapletal Josef čp.100, dne 12.9. ve věku 77 let (rovněž popsáno na jiném místě kroniky).

Podle dokladů bylo uzavřeno jen manželství dvě:

Zdeněk Sláma čp.42 se oženil s Jarm.Žufánkovou z Boršic u Blatnice, bydlí zde v obci v čp.42 – dne 27.6.

Zapletal Josef čp.1 se oženil s Janou Tomáščíkovou ze Spytihněvi, bydlí v obci čp.1 – dne 22.8.

Narodilo se šest občánků:

Syn Dušan manželům Ludv. A Miladě Zerzáňovým čp.5 – 4.ledna.

Manželům Lum. A Martě Ryšavým dcera Renata, dne 29.6., bydlí s rodiči čp.65.

Manželům Jar. A D.Malotovým čp.144 syn Jiří, dne 8.7.1970.

Manželům Rud. a Mar.Snopkovým čp.15 syn Pavel dne 14.10.

Manželům L. a Růž. Ruberovým čp.23, syn Petr dne 28.12.

Syn Zdeněk dne 30.12. manželům Zd. A Jarm. Slámovým čp.42.

Rok 1970 probíhal v naší obci ve znamení pečlivého zajišťování všech konkrétních úkolů. MNV v linii stanovené stranickými orgány včetně VO KSČ pracoval na stálém zkvalitňování podmínek pro život občanů obce. V průběhu roku byla uspořádána tři plenární zasedání MNV, z toho jedno veřejné za přítomnosti občanů.

Dne 29.4. na veřejné schůzi MNV slavnostního rázu byla předána Čestná uznání některým poslancům a občanům. Pamětní medaile 25.výročí osvobození rozhodl ONV udělit ss. Jos.Slavíkovi čp.110 a Jos.Zámečnickovi čp.50. Oba jmenovaní pracovali celou řadu let v MNV a jeho orgánech. Rada MNV odměnila čestným uznáním za dlouholetou činnost poslance a aktivisty z řad občanů:

Ing.Jos. Niesner – předs. MNV

Lad.Šimoník – poslanec MNV

Anna Špičáková – poslankyně MNV

Věra Veselá – poslankyně MNV

Ludmila Hanáková – poslankyně MNV

Břet. Fiala – poslanec MNV

Alois Daněk – poslanec MNV

a následující aktivisté, případně předsedové složek NF:

Janovác Inocenc, Brunclík Bedř. Předs.MOB, Kubičková Josefa, Zúbek František, Přerovský Stanislav, Výchopňová Františka, Bětík Vavřin, Jurčík Vladimír, Šustr Miloš.

Doplňuji – Pamětní medailí byl vyznamenán i Zapletal Josef –kronikář, za dlouholetou práci v MNV.

Na plenární schůzi MNV dne 2.10. projednával MNV důležitý úkol – zabezpečování služeb obyvatelstvu. Dosavadní činnost na tomto úseku byla projednána a schváleno usnesení k dalšímu rozšíření služeb obyvatelstvu.

Rada MNV se sešla ke svému jednání v tomto roce 12x. Průběžně zajišťovala úkoly vyplývající z usnesení plenárních schůzí MNV. V souvislosti s příchodem výročí osvobození bylo rozhodnuto vydat jako druhé vydání brožury Salašská tragedie nákladem 1500 ks.

Oslavy 25.výročí osvobození obce a odhalení památníku padlých v I. a II. světové válce bylo velmi důstojně připraveno a zajištěno. Podrobněji je celá událost popsána na str. 24-25.

V závěru roku rozvinul MNV hnutí uzavírání soc.závazků na počest 50.výročí založení KSČ, jehož bude v roce 1971. Do tohoto hnutí byly zapojeny všechny složky NF v obci.

Záznam za rok 1970 je tímto ukončen.

Zapletal J.
Kronikář

Ing.Niesner
předs.MNV

Zlaté svatby manželů Marie a Klimenta Veselých čp.79 vzpomenu dne 27.7.1973, za účasti zástupců MNV a složek NF v Salaši.

podpisy manželů:

Kliment Veselý v.r.
Veselá Marie v.r.

I.Drozdová v.r.

Rok 1971

Začátek roku přinesl skutečnou zimu podle všech pravidel. Sněhu bylo hodně, mrzlo pořádně, dne 3.ledna trvala celý den sněhová vánice. Mrazy dosáhly -15°C - -17°C , postupně pak mrazy polevovaly až do poloviny ledna, v druhé polovině měsíce se zvláště oteplilo. Denní teplota dne 25.ledna dosáhla ve stínu 15°C nad nulou. Sníh se téměř ztratil, jen zčásti se udržel na svazích obrácených k severu. Neobvykle teplé počasí se udrželo až do 1.února.

Pak nastalo znovu na několik dní ochlazení, vály studené větry a při tom padal sníh. Asi v polovině února se oteplilo, tento ráz počasí potrvál až do 25.února. Nové ochlazení nastalo koncem měsíce, noční mrazy až -17°C s častými sněhovými přeháňkami a potrvaly i v měsíci březnu, zejména v jeho prvním týdnu. Pak se postupně zase oteplovalo, byly časté sněhové přeháňky, sníh se však vzápětí rozpouštěl. Mimořádně teplé počasí bylo 20. a 21. března, první jarní den byl pěkně slunečný. Pak nastaly chladné deštivé dny až do 10.dubna. Po tomto se počasí poněkud ustálilo, takže v týdnu od 12. – 19.4. byly zahájeny jarní polní práce. Dobré počasí se udrželo až do 24.dubna, pak se do konce měsíce ochladilo, chladné dny se změnil v dešťové a to do 8.května. Zbývající část měsíce bylo tepleji, dne 17.5. dosáhla teplota 28°C , ale začal se projevovat nedostatek vláhy. První nález hřibů byl přiznán dne 9.května.

Měsíc červen prokázal, že je hoden přísloví – když máj vláhy nedá, červen se předá. V tomto měsíci bylo méně slunečných dnů, více chladných s dešťovými přeháňkami. Polní kultury se poměrně dobře rozvíjely, vláhy měly dost, ovšem málo tepla. Teplota dosáhla obvyklého průměru až v závěru měsíce. Měsíc červenec se projevil jako obvykle teplý, ale s naprostým nedostatkem vláhy. Tentýž ráz počasí se udržel i v srpnu, teplé dny s velmi ojedinělými přeháňkami, to však nestačilo pro normální vývoj polních kultur. Ovoce bylo málo a v důsledku sucha padalo ze stromů. Okopaniny, zejména řepa přes den silně uvadala, jen přes noc se trochu zotavila. Poměrně značně teplé, ale suché počasí potrvávalo až do konce srpna.

Úroda obilí byla s ohledem na počasí ještě dobrá, sucho více uškodilo okopaninám. Sklizeň i výmlat proběhly hladce bez obvyklého spěchu, svoz prováděl řidič MNV Ant.Šimoník čp.11 a mlátící soupravu obsluhoval L.Šimoník čp.14. Za jednu hodinu mlácení se platilo 60,- Kč.

V měsíci září se počasí podstatně změnilo. Dešťové přeháňky byly několikrát v týdnu při značném poklesu teploty. Denní teplota činila 16 - 18°C, ranní 6°C až 3°C.

Přesto sklizeň brambor proběhla dobře, úroda byla u soukromých pěstitelů podprůměrná, málo deště způsobilo značné ztráty. Natě brambor byly dobře urostené, i brambor bylo v kopci dost – až 30 ks, ale většinou jen drobné.

Chladné počasí se udrželo do 15.září, pak se oteplilo a slunečné, teplé počasí se udrželo až do 12.října. Dne 13.října byla bouřka, blýskalo se a hřmělo. Po tomto následovalo ochlazení a první menší mrazíky, chladné, i když přes den slunečné počasí již zůstalo. To byly podmínky pro růst václavek, rostly hodně a to až do 15.října, kdy je přikryl poprašek sněhu. Nato se oteplilo, poprašek sněhu roztál a do konce měsíce bylo dobré slunečné počasí.

Měsíc listopad se ohlásil pěkným slunečným počasím – zejména začátek byl neobyčejně pěkný. Pak nastalo přeháňkové počasí s částečným ochlazením a 19.listopadu napadl sníh. Další dny sněhu přibývalo, takže 25.XI. bylo sněhu 13 – 15 cm. Obleva nastala dne 26. A postupně sníh roztál. Pak následovaly jen dešťové přeháňky při poměrně teplém počasí. Největší překvapení bylo v závěru roku, počasí připomínalo dříve Velikonoce než Vánoce. Teplota se pohybovala nad nulou 6° - 9°C.

S různých míst republiky docházely zprávy o vegetaci květin, dokonce i růstu některých druhů hub. Byly obavy, aby nerozkvetly stromy, což by zničilo úrodu pro následující rok.

Dne 30.ledna uspořádalo SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy) spolu s vedením školy na Salaši Rodičovský ples. Pořadatelé zvali občany po domech a přitom jim nabízeli vstupenky již týden před plesem. Účast na plesu byla průměrná, návštěvníci se dobře pobavili. Takovým způsobem je organizována většina tanečních zábav v obci. Hudba požaduje stejný honorář, ať je to v obci velké nebo malé. A naši obec je honorář vysoký, potřebnou částku – to je 800 – 900 Kč není možno získat jen na vstupném. Je třeba pořádat tomboly a jiné slosovací akce. Proto jsou občané zváni a vstupenky prodávány předem, totiž mnohde si zakoupí vstupenky i když na zábavu nejdu – je to pro dobro té nebo oné pořádající organizace.

Za dva týdny byl zase ples, který pořádal ČSOZ (Český svaz ovocnářů a zahrádkářů), byl to ples maškarní. Tento byl hojně navštíven, bylo asi 40 masek, vesměs pěkné, zapůjčené z půjčovny masek z Uh.Hradiště. V průběhu večera byly vybrány tři nejlepší masky a odměněny věcnými dárky.

Jako první byla vyhodnocena maska –Čertík Bertík, kterou představovala M.Zemánková čp.61, druhá maska – Soudce – v přestrojení to byla V.Janováčová čp.78 a třetí maska – Panenka Rokoko – uvedla M.Bilíková čp.141.

Masky přilákaly i mnoho netančících – jen ze zvědavosti, takže sál byl přeplněn. Pro pořadatele to bylo výhodné, ale účastníci se příliš nepobavili.

Dne 21.února uspořádali taneční zábavu zase pracovníci Státních lesů, dne 23.února pak ještě dozvuky. Účastníci se výborně pobavili, hudba hrála v lidovém tónu a parket nebyl tak přeplněn. Na obou zábavách byla organizována tombola. Za zmínku stojí, že první ceny v obou tombolách a další třetí cenu vyhrála O.Janováčová čp.51. I v tomto případě, pořadatelé zvali po domácnostech a prodávali vstupenky.

V rámci oslavy MDŽ byl uspořádán vhodný kulturní program v kult.sále MNV. Děti zdejší školy i ty nejmenší přednesly básně a písničky pod vedením svých učitelek. Programu se zúčastnilo mnoho občanů, zejména žen. Těmto dětem předaly malovaná srdíčka s textem blahopřání k MDŽ. Tímto byl důstojně oslaven tento svátek žen.

Dne 4.dubna uspořádal MNV prostřednictvím Sboru pro občanské záležitosti vítání občánků. Touto záležitostí jsou pověřeny ty MNV, které vedou matriku – pro naši obec je to MNV Velehrad. Přesto byla tato akce, jako prvá svého druhu uspořádána na zdejším MNV. Kulturní sál MNV byl slavnostně vyzdoben a byl připraven důstojný program. Mladí rodiče

přinesli svá novorozená děťátka – seznam narozených je vždy každý rok uváděn na jiném místě v kro ice. Předseda MNV pronesl slavnostní projev o významu výchovy dětí v sociál.společnosti. Děti pod vedením ředitelky školy předvedly vhodný, milý program. Malé slavnosti se zúčastnili příbuzní všech mladých rodičů i další občané. Rodiče nemluvnat svým podpisem potvrdili slib, že děti budou řádně vychovávat, svědomitě o ně pečovat a převzali pro ně květinové dary a líbivou pokladničku ve tvaru muchomůrky. Tato akce byla přijata velmi kladně. Při tomto byla založena pamětní kniha novorozených občánků.

Tradiční zvyk –klepání- ve dny Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu o Velikonocích postupně upadá pro nezájem chlapců. Vodění Jidáša na Velký pátek, to byla dříve událost, děvčata to mohla pozorovat jen z bezpečné vzdálenosti, nejednu Jidáš pořádně prohnal. Letošní představitel Jidáša, byl malý chlapec, čímž u větších děvčat ztrácel respekt z dob dřívějších. Počet chlapců, kteří se zúčastnili klepání, bylo jich asi 6 – zdaleka nebyli schopni zajistit takovou úroveň celé akce, jako když chodilo 25-30 chlapců. Pro tyto vzácné vytrvalce to mělo tu výhodu, že „vyklepaný honorář“ z celé obce dělili na malý počet podílů.

Šlahačka na Velikonoční pondělí se zato vydařila lépe. Je to tím, že šlaháčky se zúčastňují všechny generace mužského pohlaví a je na to celý den volno. Mladí chlapci, dospívající i starší muži, převážně ve skupinách procházeli až do odpoledních hodin obcí. Navštívili všechny domácnosti, kde bylo koho šlahat – děvčata, maminky i stařenky. Za vyšlahání dostali malované vajíčko nebo nějaké peníze, starší místo toho nějakou tu baňku slivovice nebo sklenku vína. Když došla do chalupy skupina chlapců s harmonikou, tak se i tancovalo.

V neděli 11.dubna uspořádala místní skupina ČČK – Český červený kříž – taneční zábavu. Účast byla průměrná, pobavili se zejména mladí, protože hudba hrála příliš moderně a to starším nevyhovuje, ti mají raději valčík nebo polku. V tombole byl mimo jiné vylosován svícen-samorost, který věnoval p.Inoc.Janovác čp.1 (dřívější kronikář). Návštěvnost na této zábavě prokázala, že lidová hudba se u nás těší větší oblibě než nějaká hudba moderní.

V předvečer 26.výročí zavraždění salašských občanů, bylo provedeno položení věnců na památné místo do Vápenic a k památníku obětí I. a II. světové války. Do Vápenic byla vyslána delegace zástupců NF (Národní fronty) u památníku se sešly školní děti a několik desítek občanů,

Proto že 1.května pršelo, bylo stavění máje prováděno dne 2.května. Tradiční způsob stavění organizoval místní požární sbor. Taneční zábava však byla 1.května v Pohostinství na Dolině. Hudba hrála v lidovém tónu, návštěvníci se dobře pobavili. Po celou řadu let se stavěl máj U kříže, to je u domku čp.88, v letošním roce byl postaven u kaple, protože U kříže je voda v důsledku poruchy na vodovodním řádu.

Dne 9.května byla uspořádána veřejná schůze všech složek NF k oslavě 50letého výročí založení KSČ. Sál Pohostinství Na Dolině byl k tomuto účelu slavnostně vyzdoben. Na této schůzi bylo naší obci uděleno vysoké vyznamenání – Československá cena míru za rok 1970. Současně byl obci předán diplom uznání za dosažení I.místa v soutěži MNV, včetně peněžité prémie.

Dlouholetému členu KSČ s. Fr. Trubačikovi byla předána pamětní medaile – Zasloužilý člen KSČ. Toto shromáždění bylo velmi významnou událostí v naší obci. Zúčastnila se jej řada oficiálních hostů a zástupců z krajských a okresních složek NF. Jménem České mírové rady předal vyznamenání s. dr. (neuvedeno) do rukou předsedy MNV s. ing. Niesnera. Uznání za umístění v soutěži NV převzal předseda MNV z rukou poslance ONV s. Jos. Pupíka. Slavnostní projev k 50. výročí založení KSČ přednesl s. Buchtík, zástupce OV-KSČ. Krátké zdravice a blahopřání přednesli další přítomní zástupci orgánů i hosté. Za vysoké vyznamenání a ocenění práce poděkoval předs. MNV s. ing. Niesner a současně vyhlásil socialistický závazek občanů na počest založení KSČ.

Na oslavě byla převážná část místních občanů a desítky občanů přespolečných – asi 250 účastníků celkem. Jen nedostatek prostoru – malý sál, bránil větší účasti. Po skončení oficiální části slavnostního shromáždění následovala část zábavná. Vystoupil národopisný soubor Dolina ze St. Města se svou taneční skupinou a cimbálovou muzikou. Pak se podle nálady roztančili i účastníci oslavy. Celý program byl natáčen čsl. televizí. V oblastním vysílání jsme pak viděli nejen záběry s oslavy, ale i z celé obce. Na slavnosti bylo podáváno občerstvení – plzeňské pivo a káva na náklady MNV.

Dne 23. 5. předvedly děti zdejší ZDŠ, to je 1 – 5 postupný ročník, pohádkovou divadelní hru Budulínek a pak další Princezna. Zúčastnilo se několik desítek občanů, zejména rodiče malých herců a hereček.

Koncem měsíce června uspořádalo vedení školy spolu se SRPŠ jednodenní autobusový zájezd pro děti ZDŠ a rodiče na Slovensko do Piešťan. Počet zájemců převyšoval kapacitu autobusu a proto byly vypraveny autobusy dva. Pro školní mládež byl zájezd odměnou za celoroční práci, dospělí účastníci platili jízdné ve výši 30 Kč.

Ve dnech 10. – 12. července organizoval MNV třídní autobusový zájezd pro občany na Slovensko do Vysokých Tater. Cílem zájezdu bylo obohatit život občanů z hlediska kulturního, rozšířit obzor poznání a v neposlední míře k upevnění vztahů mezi občany. To vše se v plné míře podařilo. Organizátorem zájezdu byl s. J. Zapletal čp. 1 (kronikář).

Program byl pečlivě volen, ubytování bylo velmi dobré i o stravu bylo dobře postaráno. Takto vyznělo velmi stručně hodnocení na schůzi rady MNV.

První den zájezdu si účastníci prohlédli Demänovskú ladovú jaskyňu, Demänovské jeskyně a z Jasné vyjeli lanovkou na Chopok. Večer se sešli na společné večeri v Popradu, kterou hradil MNV. Po večeri se pobavili při vlastní hudbě, zábava zájezdu natolik upoutala zájem personálu, že značně utrpěla úroveň obsluhy denních hostů. Ubytování bylo rovněž v Popradu, u soukromníků – obě dvě noci. Druhý den byla prohlídka Štrbského plesa s okolím, Starého Smokovce a Tatranské Lomnice. Třetí den byla nastoupena zpáteční cesta, zájezd se zastavil v Německé – národním památníku vyvražďování lidu v době okupace fašist. Německem. Pak byla uskutečněna prohlídka památníku v Banské Bystrici, vybudovaného k počtě hrdinů Slovenského národního povstání. Pak si účastníci prohlédli lázeňské město Sliac – a nastoupili cestu domů.

Zájezd proběhl v dobré, veselé pohodě, nemalý podíl měla na tom hudba zájezdu – L. Šafraník na harmoniku, V. Obdržálek na ozembouch a J. Zapletal (kronikář) na housle. Za jízdné, ubytování, pojištění a vstupné do objektů platil každý účastník 149 Kč.

Školní rok byl zahájen 1. září, poprvé došlo do školy 5 prvňáčků. Celkem bylo v roce 1971-72 v naší škole 29 žáků. Zahájení školního roku se za MNV zúčastnil J. Slavík čp. 110. Ředitelkou školy je nadále s. Drozdová, učitelkou druhé třídy byla učitelka (neuvedeno).

Dne 23. července uspořádal MNV veřejnou schůzi občanů – ve spolupráci s VO KSČ. Byla to první schůze v předvolebním období. Na této schůzi bylo zhodnocena práce MNV a podíl občanů na budování obce za období 1964 – 71 a poslání NV od roku 1945 vůbec. Předseda MNV s. ing. Niesner ve svém projevu uvedl úspěchy i neúspěchy na jednotlivých úsecích práce MNV a vyslovil poděkování občanům, kteří se zvláště mimořádně podíleli na plnění některých úkolů. V diskusi byl vznesen požadavek na provedení regulaci potoka a to proto, že první jednání o tomto problému – jak uvádí kronika obce, bylo již v roce 1926. Předsedou MNV bylo uvedeno stanovisko ONV, že v řadě jiných obcí je potřeba regulace nutnější. Plán ONV počítá s regulací potoka v naší obci až v letech 1980.

Obecní rozhlas v polovině roku nebyl v dobrém stavu, některé reproduktory byly vyřazeny z provozu, mnozí občané nemohli sledovat hlášení MNV. Oprava zařízení byla zadána od začátku roku OPP v Jarošově. Koncem července rozhlas vysadil úplně, MNV neměl žádného jiného prostředku pro sdělování informací a pokynů. A volby do NV všech

stupňů se blížily. Taková situace nebyla v obci od instalace rozhlasu. Nejnutnější sdělení a svolávání schůzí se muselo provádět jen osobním stykem. Tato situace trvala až do 24. října, kdy bylo započato se zkušebním provozem opraveného zařízení. Generální oprava spočívala v tom, že vedení rozhlasu bylo vedeno po sloupech el. vedení, byly instalovány nové reproduktory s větší kapacitou, po proměření slyšitelnosti byly některé přemístěny na vhodnější místo. Celé zařízení bylo řízeno novou rozhlasovou ústřednou.

Dne 3. listopadu uspořádal MNV spolu se složkami NF veřejnou předvolební schůzi občanů. Na tomto shromáždění byli představeni kandidáti MNV, ONV a KNV, dále byli jmenovitě představeni kandidáti vyšších zastupitelských orgánů. Do ONV kandiduje občanka naší obce s. Mar. Kusáková a do KNV občanka Jos. Urbanová z Velehradu. Na této schůzi byl vyhlášen volební program MNV na příští volební období 1971 – 1975.

V souvislosti s celkovým hodnocením budování obce v uplynulém prodlouženém období byla předána 15 občanům čestná a veřejná uznání za dobrou práci na různých úsecích života obce. Předsedovi, tajemníkovi a jednomu členu MNV bylo předáno čestné uznání ONV. Zástupce ONV mile překvapila velká účast občanů, na schůzi bylo přítomno 68 občanů, to je asi 18,5 % z celkového počtu občanů.

Dne 7. listopadu uspořádal MNV předvolební besedu s mládeží. O dřívějším životě v obci, o průběhu voleb v dobách prvé republiky hovořili zástupci nejstarší generace. Život v naší obci před první i druhou světovou válkou nebyl lehký, občané byli využíváni, vykořisťováni tehdejšími majiteli lesů a statků, ať již to byli velehradští jezuité, nebo panstvo z Buchlova (hrabě Berchtold). Mladí voliči vše se zájmem vyslechli a projevíli zájem o další podobné besedy, poznání dřívějších poměrů prostřednictvím pamětníků obce a pak i kroniky obce.

Volby do všech zastupitelských orgánů se konaly ve dnech 26.-27. listopadu. V pátek ve 14. hodin byla otevřena slavnostně vyzdobená volební místnost – to kulturní místnost MNV. Za doprovodu hudby vysílané místním rozhlasem přicházeli voliči jednotlivě i po skupinkách, pěkně důstojně přistupovali k volebnímu aktu. Každý volič obdržel po jedné kandidátce do MNV, ONV, KNV, do sněmovny lidu a sněmovny národů. Ve voličských seznamech bylo zapsáno celkem ? voličů, první den odvolilo ? voličů, zbývající odvolili druhý den ráno. V naší obci byly volby ukončeny v 10 hodin.

K nemocným a přestárlým voličům zašli členové volební komise do domu, velmi těžce se dostávali na Bunč, protože bylo hodně sněhu, auto téměř zapadlo. Ale hlavně, že bylo dosaženo 100% účasti voličů. V průběhu druhého volebního dne, přijely do obce postupně dva soubory dechové hudby a vyhrávaly na návsi pro občany. Desítky občanů z okolních domů přispěchali na návěs a koncert se zájmem sledovaly. Tento den voleb byl doslova dnem svátečním, plný dobré pohody.

Do nového MNV pro období 1971 – 1975 byli zvoleni tyto občané:
Ing. Jos. Niesner, předs. MNV čp. 128 – v MNV je od r. 1964 – KSČ
Jos. Kusák, mstř. MNV čp. 59 – v MNV je poprvé volen – KSČ
Jos. Zapletal, taj. MNV čp. 1 – v MNV je od r. 1948 (kronikář) – KSČ
Frant. Hiller, člen rady čp. 143 – v MNV je od r. 1956 – neorg.
Věra Veselá, člen rady čp. 79 – v MNV je od r. 1964 – KSČ
Jarosl. Sláma, člen rady čp. 55 – v MNV je volen poprvé – KSČ
St. Daněk, člen rady čp. 145 – v MNV je volen poprvé – neorg.
Jos. Šustr ml., člen plena čp. 25 – v MNV je od r. 1964 – neorg.
Ludm. Hanáková, člen plena čp. 125 – v MNV je od r. 1956 – neorg.
Alois Daněk, člen plena čp. 97 – v MNV je od r. 1964 – neorg.
Lad. Šimoník, člen plena čp. 14 – v MNV je od r. 1964 – KSČ
Lub. Šafraník, člen plena čp. 103 – v MNV volen poprvé – neorg.
Ant. Mucha, člen plena čp. 22 – v MNV volen poprvé – neorg.

Mar. Šimoníková, člen plena čp. 11 – v MNV volena poprvé – neorg.

V. Obdržálek, člen plena čp. 106 – v MNV volen poprvé – KSČ

Ustavující schůze nově zvoleného orgánu byla uspořádána 28. 12. 1971. Předsedou byl opět zvolen s. ing. Niesner, byla zvolena 7 členná rada MNV. Dále bylo ustaveno 5 komisí – finanční – předs. V. Veselá, komise ochrany veř. pořádku – předs. J. Kusák, kulturní a sociální – předs. Fr. Hiller, komise výstavby – předseda St. Daněk a komise zemědělská – předs. A. Daněk.

Dne 21. 11. bylo v obci uspořádáno slavnostní setkání jubilatů. Celou akci zajišťovali samotní jubilanti za organizační pomoci MNV. Pořad celé oslavy byl obdobný jako předcházející roky. Shromáždění oslavenců bylo v kulturní místnosti MNV. Předseda MNV uvítal všechny přítomné a přednesl vhodný projev. Školní mládež pod vedením ředitelky ZDŠ s. Drozdové přednesla kulturní program. Po tomto se jubilanti zapsali do obecní kroniky. Pak společně navštívili bohoslužby a pak položili věnec k památníku padlých z I. a II. světové války. Závěrem oslavy byla taneční veselice na Dolině v Pohostinství.

Pro zábavu a poučení bylo po celý rok v provozu kino osvětové besedy. Promítání filmů bylo vždy v neděli pro mládež samostatně a pro dospělé rovněž. Pomalu se snižuje počet návštěvníků. Promítání provádí již řadu let dvojice promítačů a to s. Brunclík Bedř. čp. 106 a Josef Zapletal čp. 1 – kronikář.

Dne 12. října zakoupila OB soupravu bubnů pro skupinu místních chlapců, kteří dávají dohromady hudební soubor pod vedením Jos. Muchy ml. čp. 81. Patříčnou částku – 3000,-- Kč obdržela OB od MNV jako dotaci, protože neměla žádné fin. prostředky. Na nákupu soupravy měl zájem i MNV, protože očekával, že tímto bude obohacen kulturní život mládeže v naší obci.

Pro čtenáře byla zase v provozu po větší část roku knihovna MNV. Knihovníkem je stále Veselý Kliment, který tuto funkci koná přes 40 let. Půjčovní den byla neděle odpoledne.

Mimo popsanych kulturních a společenských akcí organizovala mládež různé společné zábavy, zejména večírky při reprodukované hudbě. Rozšířilo se i zajíždění do Uh. Hradiště na filmová představení, hlavně v pátek, protože pro zpáteční cestu je možno použít autobusu z odpolední směnou – a ráno se nestává do práce, protože soboty jsou dny pracovního volna.

Budování obce bylo prováděno a organizováno svépomocí občanů – v akci Z.

O prázdninách byly ve škole vybudovány splachovací záchody z dosavadního kabinetu a tzv. sborovny. Septik byl vybudován přímo u venkovní zdi pod okny. Tvořily jej dvě betonové skruže zabudované vedle sebe do země, jejich výška je 3, 5 m a průměr 1,2 m. Zakrytí skruží bylo provedeno betonovou plotnou, která tvoří plošinu pod schodama k hlavnímu vchodu do školy. Odpad ze septiku je napojen na kanalizaci. Práce byly prováděny převážně občanskou svépomocí, plánovaný náklad činil 35 000, skutečné náklady byly 37 000,-- Kč. Bylo odpracováno 1 093 brig. hodin. Současně byla provedena úprava soc. zařízení v budově MNV. Byla vybudována vodovodní přípojka, splachovací záchody včetně umyvadla. I tato práce byla provedena občanskou svépomocí.

Koncem měsíce října byla dána do zkušebního provozu rozhlasovací ústředna po provedené generální opravě, která si vyžádala 50 000 Kč.

MNV koupil dne ? od JZD Mistřice ojeté nákladní auto typu S5 za 30 000 Kč – na splátky. Před uvedením do provozu musela být provedena oprava, která si vyžádala částku ? Kč. Jako řidič auta je dosavadní traktorista A. Šimoník. MNV má tudíž dvě vozidla pro jednoho řidiče.

Dne 16. října nastoupila řada občanů v rámci národní směny k různým pracím v obci. Byly provedeny zdarma především tyto práce: úklid veřejných prostranství a kolem domků, montáž radiátorů ústředního topení v budově MNV, dále bylo prováděno betonování základů přístavby ZDŠ.

Dne 1. září byla ukončena těžba kamene v kamenolomu MNV a to tím, že stáli pracovníci MV Vanda Jos. st. čp. 80 a Jos. Vlk čp. 58 rozvázali pracovní poměr.

V kamenolomu však zůstal nepravidelný provoz zásluhou brigádníků, především Jos. Slavíka čp. 110. Takto jsou vyřizovány jen ty nejnutnější objednávky a s nejmenším množstvím.

Mimo uvedených investičních akcí bylo dále vybudováno: Nová trafostanice VN na Dolině, elektroinstalace v provozovně míst. hospodářství, vodovod a kanalizace pro chaty nad domkem čp. 54. Z neinvestičních akcí to byly úpravy veřejných prostranství, opravy a údržba bytového fondu, opravy fasád a nátěrů domků, dláždění vjezdů do dvorků atp.

Občané obce odpracovali celkem 9 170 brigádnických hodin, z toho mládež 450 hod, na jednoho obyvatele to bylo v průměru 25 hodin. Hodnota vykonaných prací činila 324 944,- Kč, finanční náklady činily 165 500,- Kč, prací občanů bylo tedy ušetřeno 159 444,- Kč.

Rok 1971 byl z tohoto hlediska úspěšný. Podle pokladního deníku činily rozpočtové příjmy v roce částku 319 308,98 Kč, výdaje pak celkem 308 050,97 Kč, přebytek byl 11 258,01 Kč. K tomu nutno dodat, že příjmy MNV z vlastní činnosti – jako daně a poplatky od občanů činily 17 783 Kč a ostatní příjmy a to přes 30 000 byly dotace z vyššího rozpočtu na plánované akce.

Různé události – v roce 1971 je to prakticky 15 let od socializace vesnice, naše obec byla v roce 1956 první socialistickou obcí v okrese Uh. Hradiště. V tehdejší době občané z velké části nevěřili v dobrou budoucnost socialistického zemědělství. Ti, kteří dávali do společného hospodaření větší výměry půdy i nadávali – nebyli s tímto spokojeni.

Od té doby prošlo družstevní zemědělství počátečními nesnázemi a neúspěchy, postupně se ukazovaly výsledky dobré práce. Dnes lze říci, že zemědělství pokročilo rychle vpřed, družstevníci vykazují mimořádné hektarové výnosy, dobré výsledky živočišné výroby a z toho pak plynou i dobré odměny. Je nemálo družstevníků, kteří si vydělávají více jak kvalifikovaní pracovníci v průmyslu. Jistě není ještě všude všechno v pořádku, ale v podstatě zemědělské podnikání jde úspěšně vpřed. Žádný z těch dřívějších zemědělců by nechtěl hospodařit sám – vlastně ani by neměli na čem, z hospodářských objektů byly vybudovány kvalitní objekty bytové nebo i garáže na osobní automobily.

Svatby v obci – dne 14. 8. uzavřeli sňatek Ludm. Vychopňová čp. 53 a ing. Stanislav Trnka z Malého Újezdu okr. Mělník – oba novomanželé bydlí mimo obec. Dne 21. 8. se oženil Ant. Viktora čp. 36 s Ludmilou Knoflíčkovou z Braníškova okr. Brno – bydlí mimo obec. Frant. Velecký čp. 44 se oženil s Marií Lilákovou z Kvasnic okr. Kroměříž, bydlí v rodišti nevěsty. Dne 2. 7. se oženil Bedřich Zapletal čp. 1 (syn kronikáře) v Plané u Mar. Lázní s Jiřinou Krupičkovou. Jmenovaný je jako voják z povolání ve VU Tachov.

V roce 1971 se narodila celkem 6 občánků: Jarmila, dcera Jos. a Jany Zapletalových čp. 1 – narodila se 11. ledna. Dne 22. ledna se narodil Petr, syn Jiřího a Zdenky Janováčových čp. 72, dne 28. května to byl Stanislav, syn Stanislava a Marie Daňkových čp. 29, dne 28. října se narodil syn Roman manželům Bohumila a Marii Vodícovým, dne 23. listopadu se narodila Iveta, dcera Josefa a Marie Šustrových čp. 25 a dne 25. prosince se narodila dcera Jindřiška rodičům Ant. a Drah. Blahovým.

Zemřelí občané – dne 25. března zemřel Alois Veselý ve věku 75 let, bydlel v domě čp. 28. Zemřelý byl po celou řadu let, hlavně v období 1935 – 1945 aktivně pracoval na MNV. O jeho životě a práci promluvil u hrobu zástupce MNV s. Zapletal (kronikář). Dne 29. března zemřela Bož. Vaňková z čp. 41, ve věku 87 let. Dne 9. září zemřel Ferd. Dědič z čp. 9

ve věku 67 let. Zemřelý byl v mladších letech aktivní osobností ochotnického divadla v obci, později pracoval jako funkcionář MNV. Poděkování za práci a projev na rozloučenou pronesl nad rakví zesnulého člen rady MNV s. Zapletal (kronikář).

V tomto roce bylo ukončeno prodloužené období MNV a ve dnech 26.-27. listopadu byly provedeny volby do všech stupňů NV.

Zdejší MNV uspořádal v průběhu roku tři plenární schůze, z toho byly dně veřejné. Na první schůzi bylo provedeno komplexní hodnocení práce MNV za uplynulý předcházející rok. Další veřejná schůze byla slavnostního rázu, obec byla vyznamenána Čs cenou míru. Pak byla uspořádána předvolební veřejná schůze na níž byli představeni navržení kandidáti za poslance do MNV a pak byl vyhlášen volební program na léta 1972 – 75. Příprava voleb byl jeden z nejdůležitějších úkolů MNV v tomto roce.

Rada MNV se sešla ku svému jednání celkem 15x. Všichni členové si byli vědomi důležitosti přípravy voleb, zpracování volebního programu. Pod vedením stranických orgánů vytvořil MNV spolu s ostatními složkami dobrou připravenost voleb a pak i zdárný průběh. K volbám se dostavili všichni občané a všemi hlasy dali důvěru kandidátům NF. Úspěch ve volbách byl dalším dokladem, že lid stojí pevně za KSČ a vládou republiky a je připraven hájit budování soc. vlasti. Dokázali to i občané naší obce pak i tím, že uzavřeli socialistické závazky a jak odpracovali značné množství brigádnických hodin na výstavbě obce.

Zpracovaný volební program ukázal občanům, že MNV má zájem řešit potřeby každodenního života v obci. Bylo v něm pamatováno na zájmy a potřeby všech skupin obyvatelstva obce – od vítání občánků – až po besedy s důchodci.

Záznam za rok 1971 je tímto ukončen.

Zapletal Jos.

Kronikář

Zápis příslušníků ročníku 1924 u příležitosti jejich setkání v naší obci dne 24. 8. 1974:

Krátká Bohumila provdaná Hillerová

Krátká Marie provdaná Slámová

Vašková Božena provdaná Pavlíková

Volčíková Božena provdaná Loucká

Zapletalová Marie provdaná Muchová

Černý Jaroslav

Brázdil Antonín

Klem Jaroslav

Pravdík Jaroslav

Trubačík František

Předs. VO KSČ s. Hána

za MNV: s. Zapletal

Rok 1972

Rok 1972 byl nastoupen ve znamení aktivity nově zvoleného MNV a jeho pomocných orgánů. Všechno úsilí bylo zaměřeno k plnění volebního programu na r. 1171 – 1175.

Volební program byl projednán a schválen na společné schůzi VO-KSČ a rady MNV dne 3. 10. 1971. Jeho obsah byl pak vyhlášen a schválen na veřejné schůzi občanů. Hlavním jeho cílem bylo zlepšit životní prostředí v obci a dobudovat vzornou rekreační oblast.

Volební program obsahoval následující úkoly:

I. Na úseku výstavby a zvelebení obce – v jednotlivých letech:

Rok 1172

- 1/a – Vybudování učebny ZDŠ v hrubé stavbě – základy, sklepy, zdivo – hodnota 70 000,-- Kč – náklad 35 000,-- Kč, investor MNV – akce SRPŠ
- 1/b – Přístavba Pohostinství Jednoty včetně WC a umývárny – hodnota 120 000,-- Kč, náklady 180 000,-- Kč, investor Jednota, garant MNV Salaš, realizace brigády občanů
- 1/c – Položení dlažby v rekreační vodní nádrži – hodnota díla 15 000,-- Kč, náklad 10 000,-- Kč, investor MNV – svépomoc občanů
- 1/d – Drobné úpravy veřejných prostranství, úpravy vjezdů, schodů k rod. domkům apod., hodnota 10 000,-- Kč, náklad 2 000,-- Kč, investor MNV – svépomoc občanů.

Rok 1973

- 2/a – Dokončení výstavby učebny ZDŠ – hodnota díla 50 000,-- Kč, náklad 25 000,-- Kč
- 2/b – Výstavba vodní rekreační nádrže u Zlacké studánky, investor MNV, hodnota díla 30 000,-- Kč, náklad 20 000,-- Kč
- 2/c – Úpravy veřejných prostranství, budování vjezdů a chodníků k rod. domkům apod., investor MNV, hodnota díla 10 000,-- Kč, náklad 2 000,-- Kč, bude zajištěno svépomocí občanů
- 2/d – dokončení přístavby Pohostinství Jednota, hodnota 60 000,-- Kč, náklad 40 000,-- Kč
- 2/e – Vyčištění potoka u mostu – u budovy MNV, hodnota díla 10 000,-- Kč, náklady 3 000,-- Kč

Rok 1974

- 3/a – Úprava prostranství – u padlých, Vápenice – Hodnota díla 20 000,-- Kč, náklad 5 000,-- Kč, investor MNV – svépomoc občanů
- 3/b – Úprava místního hřbitova – chodníky, nátěry apod., hodnota díla 10 000,-- Kč, náklad 5 000,-- Kč, investor MNV, svépomoc občanů
- 3/c – Vybudování chodníku na Drahy, hodnota díla 8 000,-- Kč, náklad 3 000,-- Kč, investor MNV, svépomoc občanů
- 3/d – Drobné úpravy veřejných prostranství, vjezdů a chodníků, hodnota díla 10 000,-- Kč, náklad 2 000,-- Kč, akce bude řídit MNV prostřednictvím poslanců

Rok 1975

- 4/a – Generální oprava místních komunikací, hodnota díla 50 000,-- Kč, náklad 30 000,-- Kč, investor MNV, provede okresní údržba komunikací, za svépomoci občanů
- 4/b – Úpravy veřejných prostranství, vjezdů a chodníků, hodnota díla 10 000,-- Kč, náklad 2 000,-- Kč

II. Na úseku kultury, osvětové činnosti a společenského života v obci.

Hlavní cíle: Dále pozvednout kulturní úroveň obyvatelstva naší obce a společnými akcemi je sbližovat.

Za tím účelem:

II/a – Budeme pokračovat v pravidelném promítání filmů s vhodnou tematikou, zvýraznit podíl filmů sovětských. Každoročně bude uskutečněn festival.

II/b – Minimálně 1x za rok zorganizujeme hromadný zájezd na divadelní představení do Slováckého divadla, nebo Divadla pracujících v Gottwaldově, případně jinde.

II/c – Každoročně uskutečníme zájezd občanů po naší vlasti, případně i do LD států.

II/d – Každoročně budeme dotovat osvět. besedu finančně na nákup knih a věnovat soustavnou pozornost vybavení knihovny.

II/e – Zkvalitníme přípravy a průběh oslav významných výročí

II/f – U příležitosti 30 výročí osvobození naší vlasti Sovět. armádou zorganizujeme ve spolupráci s příslušnými orgány okresu mírovou manifestaci za účasti významných činitelů politického života.

II/g – Tanečním zábavám pořádaným složkami Nár. fronty dáme organizovaný ráz, aby měly dobrou úroveň

II/h – Uskutečnění zájezdu do Korytné, případně jiné významné obce okresu.

III – Na úseku sociálním a zdravotním

Hlavní cíle: Docílit vyřešení všech sociálních a zdravotních problémů v obci.

Za tím účelem bude třeba:

III/a – Každoročně provádět pečlivý výběr přestárých, nemocných, osamocených a věnovat jim maximální pozornost s hmotnou pomocí.

III/b – Ve smyslu nových zákonů o důchodovém zabezpečení seznámíme občany a zajistíme jeho realizaci

III/c – Každoročně provádět průzkum čistoty toků a všech veřejných prostranství i soukromých s cílem odstranit závady (močůvky, odpady aj.).

III/d – Uskutečnit pravidelné vyvážení odpadů z domů na vyhraněné veřejné skládky, řešit i rekreační oblast.

III/e – Zaktivizovat místní organizaci ČČK

III/f – splnit každoročně plán dárců krve

IV – Na úseku služeb obyvatelstvu, místního hospodářství a cestovního ruchu.

Hlavní cíle: Zkvalitnit stávající a zavést maximálně dosažitelné služby v obci a připravit tak i materiálně finanční základnu pro budování obce.

Za tím účelem:

IV/a – Zavedeme navíc dopravu nákladním autem

IV/b – Vylepšíme služby v poskytování bet. míchačky, dopravního pásu, nabíječky akumulátorů a el. svářečky.

IV/c – Zavedeme služby ženám – společný mandl.

IV/d – Pro oživení cest. ruchu zajistíme bytovací prostory (10 – 15 lůžek) celoročně a pro sezónní ubytování u vodních nádrží zajistíme malé chatky (5 ks).

V – Na úseku politicko – organizátorské práce.

Obec Salaš je nositelkou Řádu Rudé hvězdy, Československé ceny míru, je zapsána do Zlaté knihy první partyzánské brigády Jana Žižky z Trocnova. Je to velký závazek ze kterého vychází povinnost – být hodni vysokých vyznamenání a uznání.

Hlavní cíle:

- pozvednout autoritu MNV a stát. orgánů důsledným dodržováním zákonů a předpisů
- vést občany k uvědomělé práci pro veřejné záležitosti
- vytvářet optimální podmínky pro další růst životní úrovně občanů
- stabilizovat zejména mladé lidi v obci
- pozvedávat autoritu obce
- realizací všech akcí a cílů upevňovat vedoucí postavení KSČ a uplatnit tak usnesení XIV sjezdu KSČ

Za tím účelem:

- rozvineme širokou závazkovou kampaň, zaktivizujeme všechny složky a společenské organizace v obci
- osobním příkladem poslanců a členů komisí budeme získávat občany
- všemi dostupnými formami – osobně, na schůzích, rozhlasem apod. budeme vychovávat naše občany, vyzvedávat dobré příklady, nedostatky prověřovat
- vyhlásíme soutěž o nejlepšího brigádníka s věcným ohodnocením
- každý poslanec bude odpovědný všestranně za jemu svěřený úsek obce
- zejména na úseku výstavby obce budeme postupovat cílevědomě, aby nebyl narušen horský – rekreační charakter obce. Každá akce bude předem prokonzultována s odborníky
- všemi prostředky budeme vychovávat občany a zejména mládež k uvědomělé kázi při udržování veřejného pořádku, údržbě veř. prostranství a zařízení

Potud přesný opis volebního programu.

MNV si rozplánoval obsah volebního programu na jednotlivé roky. Nejen plénium a radu MNV, ale všechny komise MNV zaměřovaly své pracovní plány na postupnou realizaci úkolů volebního programu. Za pomoci občanů se podařilo zpříjemnit bydlení na vesnici, život na vesnici, oproti životu v městě vykazoval minimální rozdíly. Při této práci měl MNV na mysli mládež, aby byly uspokojovány v maximální míře její zájmy a požadavky.

Zprávy o plnění programu a o práci poslanců projednávala na svých schůzích i VO KSČ – předs. s. Hána čp. 55, a vydávala pokyny k dalšímu postupu.

VO-KSČ organizovala rovněž veřejné schůze občanů, na kterých byli občané seznámeni s politikou KSČ a konkrétně s prací komunistů v obci.

V průběhu roku bylo uspořádáno 6 plenárních schůzí MNV – z toho dvě schůze byly veřejné za účasti občanů. Rada MNV se podle pracovního plánu sešla a jednala 15x.

Komise MNV pracovaly rovněž na základě pracovních plánů.

U MNV byly ustaveny komise:

Komise výstavby – předs. St. Daněk

Komise finanční – předs. Věra Veselá

Komise soc. věcí a kultury – předs. Frant. Hiller

Komise zemědělská – předs. Al. Daněk

Komise veř. pořádku – předs. Jos. Kusák

Od 1. února nastala změna v obsazení funkce administrativního pracovníka. Do této funkce byla dosazena poslankyně MNV s. Mar. Šimoníková čp. 11. Dosavadní administrativní pracovník Jos. Zámečník z čp. 50 pro vysoký věk již do voleb 1971 nekandidoval a uvedené funkce zanechal.

Na výstavbě obce se podíleli občané prostřednictvím složek Nár. fronty. Jednotlivé složky měly s MNV uzavřenu dohodu – závazek v němž si stanovili různé úkoly. Bylo to na příklad odpracování určitého počtu hodin – zpravidla 8 – 10 hodin na jednoho člena, pak to byl sběr odpadových hmot – železa, papíru aj. Dále to byly úkoly na úseku kultury, taneční zábavy a přednášky, případně další úkoly související se životem dotyčné složky.

Dohodu s MNV měly uzavřeny složky:

- Vesnická organizace KSČ, předs. s. Jar. Hána čp. 55
- Místní požární sbor, předseda s. Zapletal (kronikář) čp. 1
- Svaz socialistické mládeže, předs. Lad. Velecký čp.
- Český svaz žen, předs. místní organizace s. Ir. Drozdová č. 74
- Svazarm, předs. s. Lub. Šafraník čp. 103
- Sdružení rodičů a přátel školy, předs. Frant. Daňková čp. 71
- Organizace Českého Červeného kříže, předs. Fr. Zůbek
- Organizace Svazu ovocnářů a zahrádkářů, předs.

Jednotlivé organizace zajišťovaly účast členů na určených pracích a vedly záznamy o plnění dohody. MNV na svých schůzích několikrát v roce plnění dohod kontroloval, k tomu si jednotlivé předsedy pozval.

Na akci – Škola – přístavba – byla rovněž svolána schůzka předsedů a byl dohodnut způsob nástupu a střídání. Práce byla organizována hlavně v sobotu a složky měly nastupovat, až do splnění závazku.

Zahájení prací – to je první brigádu nastoupili 15. dubna požárníci. Dostavilo se 17 členů a provedli kus práce. Pak nastupovaly další složky. Je ovšem skutečností, že práce nepostupovaly podle plánu, jednak postup narušovalo špatné počasí a pak i to, že na práci nastupoval malý počet brigádníků. Složky neplnily uzavřené dohody.

Jako nejméně aktivní složka byl vyhlášen Místní požární sbor.

V sobotu 8. dubna bylo prováděno vyhloubení potoka. Několikaletý nános byl vybrán autobagrem, od mostu u MNV až za domek čp. 60. Materiál si odváželo JZD Tupesy. Zbývající nános přímo pod mostem zůstal a tak se toho ujali požárníci. Proudem vody ze dvou hadic stříkačky narušovali vrstvu šterku a odplavovali pryč. Tím se zvětšil prostor pro průtok vody.

Koncem dubna bylo provedeno malování kanceláře MNV a při tom byla kancelář vybavena záclonami a závěsy, na podlahu byla položena podlahovina z PVC koupená v n. p. FATRA Napajedla. Takže kancelář byla oproti dřívějšku podstatně vylepšena.

Ve schůzi rady MNV dne 27. 10. bylo po předběžném jednání s ústředím Jednoty – sídlo v Ostrohu, projednán dopis v němž vedení Jednoty navrhuje výstavbu nového Pohostinství. Záměr byl myšlen tak, že stavbu by převzal MNV do své režie a po vybudování objektu bude Jednotou vykoupen. MNV by tuto stavbu zařadil jako svépomocnou akci Z. Rada MNV s nabízenou výstavbou Pohostinství souhlasí.

Výstavba garáže pro nákladní auto MNV byla prakticky započata koncem listopadu. Vlivem příznivého počasí byla do vánoc v hrubé stavbě hotova – připravena k používání.

MNV svolal dne 3. 12. majitele chat a pozemků v trati Dolina za účelem vykoupení pozemků pro bytovou výstavbu občanů, kteří hodlají v obci stavět. Toto jednání bylo prakticky započato již 20. 2. t. r., když byli dotyční svoláni poprvé k informativnímu jednání. V uvedené trati bylo situováno 6 domků, na některých budou stavět přímo vlastníci. Zbývající majitelé pozemků neměli k záměru MNV zásadních námitek. Později však projeví tvrdý odpor a nesouhlas, takže výkup pozemků byl v tomto období znemožněn.

V roce 1972 byly organizovány práce na následujících akcích:

- pokračování na přístavbě ZDŠ,
- údržba vodní rekreační nádrže,
- údržba veřejného prostranství,
- kanalizace u domku občana Zůbka – 20 bm,
- výstavba a údržba bytového fondu,
- opravy fasády prodejna Jednota,
- čištění potoka,
- výstavba garáže MH,
- údržba místní knihovny – venkovní nátěry,
- výstavba opěrné zídky u kříža
- úprava komunikací, chodníků a vjezdů do dvorů.

Na těchto uvedených pracích odpracovali občané celkem 36 845 brig. hodin.

Hospodaření MNV:

Celkové finanční příjmy MNV činily v roce 1972 – 182 363,18 Kč. Z toho vlastní příjmy v obci, daně a poplatky od obyvatel činily 17 454,-- Kč a ostatní = 164 909,18 Kč tvořily účelové dotace od ONV Uh. Hradiště.

Některé položky příjmů od občanů

- domovní daň 10 675,-- Kč
- zeměd. daň 1 554,-- Kč
- stavební povolení 3 266,-- Kč

Větší výdajové položky:

- školství a kultura – 61 635,-- Kč
- místní hospodářství – 27 814,-- Kč
- správa MNV – 35 279,-- Kč
- stavebnictví – 18 124,-- Kč
- vodní hospodářství – 9 445,-- Kč
- doprava a komunikace – 4 742,-- Kč
- kultura – knihovna – 2 839,-- Kč a další.

V rozvoji bytového fondu bylo dokončeno nebo rozpracováno několik akcí. Na výstavbě rod. domků pokračovali občané: Hrnák Jos. čp. 4, Mucha Ant. čp. 24, Zůbek Frant. čp. 43. Adaptace domků provedli St. Sýkora čp. 57, asanaci starého hospodářského objektu čp. 2 provedl Ant. Janovác a připravil staveniště pro novostavbu domku. Obytnou chatu dokončil Šustr Inocenc, občan Uh. Hradiště.

V závěru roku se odstěhoval Fr. Zůbek do nového domku a domek čp. 43 prodal ing. Smrčkovi konstruktérovi z nár. podniku Let Kunovice.

Rok začal neobyčejně teplým počasím, nebylo pamětníka tak teplého počasí. Až po 10. v měsíci se začalo ochlazovat, mrazy dosáhly až -16°C . Až do 17. ledna bylo bez sněhu. Až pak napadl sníh, zejména v posledním týdnu měsíce. V únoru se oteplilo a sníh se pomalu rozpouštěl. Od 12. února bylo bez sněhu, teplota se pohybovala několik stupňů nad nulou, přišly i deště. Bylo nebezpečí, že příroda předčasně ožije, že se rozvinou stromy. Koncem měsíce února bylo až 10°C tepla a tak začal i měsíc březen. Slunce pěkně hrálo, teplota se zvyšovala až na 15°C . Jen mírné ochlazení v druhé polovině měsíce zamezilo předčasně vegetaci. Málo srážek způsobilo sucho, lidé volali po dešti, polní práce v březnu probíhaly za suchého počasí. Deště přišly až v měsíci dubnu, teplota byla stále nad průměrem, dne 8. dubna bylo dokonce 20°C . Pak se ochladilo i vláhly bylo dost, takže polní kultury měly podmínky pro rozvoj.

Přesto, již v tomto období bylo znát, že bude málo ovoce. Kukačku bylo poprvé slyšet 10. dubna, přilet vlaštovek byl zaznamenán 20. dubna. Hříby, sice ojediněle, ale byly nalezeny již koncem dubna. V květnu byly nálezy častější a začalo jezdit i množství houbařů, hlavně z Uh. Hradiště.

Květen začal pěkným počasím, pak se ochladilo a nastaly deště. Koncem měsíce se znovu oteplilo, teplota dosáhla až 25°C.

V červnu bylo počasí příznivé s ohledem na potřeby přírody. Zejména kultury obilovin ukazovaly předzvěst dobré úrody. Na konci měsíce deště způsobily polehnutí obilí, protože deště trvaly i v červenci nastalo oddalování žní. Náhlé teplo pak způsobilo, že obilí zaschlo. V době, kdy měly probíhat žňové práce znovu a téměř denně přšelo. Obilí posečené i na stojatě klíčilo – porůstalo, výnosy byly poměrně malé zvláště u pšenice. Pak se na několik dnů zlepšilo počasí a žně v naší obci proběhly velmi dobře, mlátící soupravu MNV obsluhoval Lad. Šimoník čp. 14 a svoz prováděl řidič MNV Ant. Šimoník čp. 11. Krátké slunečné počasí vystřídal zase deště, které způsobily znehodnocování brambor. Až se vyčasilo proběhla sklizeň dobře, kultury byly však značně zarostlé plevelem a výnosy nedosahovaly obvyklého průměru. Pěstitelé začali sklízet brambory již v měsíci srpnu.

Jak se ukazovalo hned na jaře, bylo málo ovoce, střešně jen na některých stromech, rovněž jablka, lepší úroda byla u švestek.

V závěru měsíce se poněkud ochladilo, tento ráz počasí potrvál i v měsíci říjnu. Pak přišlo i několik mrazíků až do -5°C, ale pak se značné ochlazení zmírnilo. V tomto měsíci rovněž málo přšelo. Chladné počasí trvalo i v měsíci listopadu, ale přišlo i několik dešťových přeháněk. Celý podzim je možno charakterizovat jako příznivé ustálené počasí, dobré pro polní práce a také práci stavební. Stejný ráz počasí potrvál i s příchodem měsíce prosince. Nepršelo, přesto, že vláhy bylo velmi potřeba. Poměrně teplé počasí potrválo až do poloviny měsíce až pak se poněkud ochladilo. Těsně před 20. 12. přišly mrazy, které v době vánočních svátků dosáhly až -13°C a potrvály až do konce měsíce.

Pro drobné záhumenkové hospodaření nebyl rok nijak příznivý, jednak proto, možnosti obdělání půdy jsou omezené, v obci jsou jen tři páry koní státních lesů, takže pěstitelé musí čekat až na ně dojde řada. Těmito třemi páry koní nelze poorat a zaset všechno v nejhodnější čas. Dále je zde skutečnost, že drobní pěstitelé nemají kvalitní chlevské mrvy ani dostatek strojených hnojiv, taktéž nedostatek péče v době vegetace, to vše působí na ha výnosy.

Zatím však ha výnosy v JZD jsou rok z roku lepší, je skutečností, že takový rozvoj společného hospodaření nikdo neočekával. Dobré ha výnosy a výsledky hospodaření vůbec umožňují i dobré odměny pracovníkům a členům JZD. Tito si to také uvědomují a přiznávají, že při soukromém hospodaření by se jim tak dobře nežilo.

Dne 22. ledna uspořádal MNV spolu s dalšími složkami ples. Byla to první příležitost společenského pobavení v roce. Účastníci se pobavili dobře, ale malá návštěva byla příčinou ztráty, finanční schodek činil 442 Kč, což musel MNV doplatit.

V naší malé obci se stalo pořádání tanečních zábav rizikem ve smyslu finanční ztráty. Občané nechodí na tyto zábavy v tak hojném počtu jako dříve, je to nezájem a pak i to, že sál je malý a proto málo míst na sezení. V dnešní době chtějí všichni účastníci sedět u stolů, u starších je to pochopitelné, ale sedět chce i mládež, která dříve ponechávala místo starším účastníkům. Pořadatelé zábavy, aby si zajistili vyšší příjem, chodí občany zvat do domů a při tom jim nabízí ku koupě vstupenky.

V rámci oslav Únorového vítězství pracujícího lidu – to je 24. výročí provedly školní děti pod vedením učitelky I. Drozdové. Kulturní program prostřednictvím obecního rozhlasu.

Dne 8. března byl uspořádán vhodný kulturní program k oslavě MDŽ v kulturní místnosti MNV. Tuto oslavu organizoval MNV prostřednictvím kulturní komise a Osvětové besedy. Byly předneseny básně, pak předs. MNV ing. Niesner přednesl krátký projev a pak byl promítnut film – Svatá hřišnice. Návštěva byla poměrně malá, asi 30 občanů.

MDŽ oslavily děti i ve škole. Pod vedením své učitelky předvedly působivý dětský program, který zaujal zvláště dospělé účastníky, kteří byli dětmi pozváni.

Místní skupinu ČČK uspořádala na velikonoční neděli taneční zábavu. Před tím chodily dvojice členů po domácnostech, zvaly občany a současně jim nabízely vstupenky. Zvaní po domech je určitou zárukou, že pořadatelé neprodělají. Zábava byla navštívena nad průměrně a pořadatelé i vydělali. Skupina ČČK za čistý zisk nakupuje léky a zdravotnický materiál pro drobná ošetření a první pomoc občanům, poskytovanou v průběhu roku. Tím prakticky získané prostředky lidem vrací.

Dne 20. 4. uspořádal MNV ve spolupráci se Sborem pro občanské záležitosti slavnostní vítání občánků do života. Na pozvání se dostavili všichni rodiče těchto dětí:

Daněk Stanislav nar. 28. 5. 1971

Vodica Roman naroz. 28. 10. 1971

Šustrová Iveta naroz. 23. 11. 1971

Blahová Jindřiška nar. 25. 12. 1971

Sláma Martin naroz. 12. 2. 1972

Slavnostní projev k této příležitosti přednesl tajemník MNV (kronikář) s. Zapletal. Řízení malé slavnosti a vedení dětského programu se ujala ředitelka školy s. Drozdová, která je současně předsedkyní Sboru pro občanské záležitosti.

Malí občanci dostali kytici květů a malý upomínkový dárek. Při podpisu slibu rodičů v pamětní knize, odkládali tuto děťátko do pěkné kolébky, pěkně malované slováckými ornamenty. Kolébka byla pořízena k tomuto účelu. Pro MNV ji vyrobil Jos. Kupec čp. 67 a Fr. Peták čp. 88. Vymaloval ji bývalý učitel p. Fajkus z Velehradu. Celkový fin. náklad na kolébku činil 600,-- Kč.

V pátek 28. 4. byl uspořádán lampiónový průvod k památníku padlých a pak přes obec na hřiště, kde byl zapálen táborový oheň. U památníku byl položen věnec. Vyslaná skupina funkcionářů různých složek Nár. fronty položila věnec i na památné místo ve Vápenicích u malých pomníčků k uctění památky zavraždění občanů v roce 1945.

V neděli 30. dubna bylo provedeno stavění máje. Organizátorem byl místní požární sbor, který k této události získal pomoc a zájem celé řady občanů. Dostavilo se opravdu hodně mužů, stavění sledovaly desítky žen a dětí. Stavění máje se tak stalo záležitostí celé obce. Vhodný smrk byl dovezen z lesa a oloupán asi 10 dnů předem, byl dlouhý 30 m a postaven byl na návsi U kříža. Stavění bylo provedeno tradičním způsobem pomocí smrkových tyčí a žebříků.

Kácení máje bylo provedeno v den oslavy Mezinárodního dne dětí. Kácení provedli požárníci a školní mládež předvedla na hřišti u domku čp. 103 různé hry, závody a vystoupení. Součástí odpoledního programu bylo i přátelské fotbalové utkání mezi svobodnými a ženáči. Při tomto fotbalu vznikly 3 úrazy nohou, z toho jedna zlomenina. Všichni tři postižení byli na několik týdnů vyřazeni z práce. Večer pak oslava pokračovala taneční zábavou, děti ovšem na zábavu nesměly. Průběh zábavy byl obvyklý.

Před ukončením školního roku uspořádalo vedení školy pro děti i rodiče jednodenní zájezd do Brna a okolí. Dvěma autobusy odjelo asi 75 účastníků.

Ve dnech 13. a 14. července bylo v obci uspořádáno setkání ročníku 1922 – občanů, kteří v roce 1972 dovrší 50 let života. Setkání organizoval MNV, zajištěním celé akce byl

pověřen tajemník MNV s. Zapletal (kronikář), za pomoci dalších dvou jubilantů bydlících v obci Salaš. S ostatními bydlícími mimo obec bylo jednáno písemně. Z celkového počtu 16 jubilantů se na setkání dostavilo 13, dva se omluvili pro nemoc a jeden pro jiné důležité jednání. Jubilanti se sešli již v sobotu večer se svými rodinnými příslušníky v kulturní místnosti NV, pobesedovali, shlédli několik filmů ze života obce, vyslechli si pozdravný projev předsedy vesnické org. KSČ s. Hány.

Druhý den ráno v 8 hod se konal krátký slavnostní program, jubilanty pozdravil předs. MNV s. ing. Niesner, školní mládež pod vedením učitelky Drozdové přednesla básně a zpěvy. S básní vystoupila i svazačka B. Zapletalová č. 1. U památníku padlých I a II světové války položili věnec, na hřbitově na hroby svých vrstevníků položili kytice karafiátů. Po bohoslužbách šli společně do Vápenic, kde uctili památku padlých občanů obce. Při tom byli seznámeni s tragickou událostí, která se na tomto místě dne 29. 4. 1945 odehrála. Bylo zde zákeřně zavražděno 20 salašských občanů. Celá událost je věrně popsána v kronice č. 1. Po společném obědě v kulturní místnosti NV se jubilanti odebrali do Pohostinství k taneční zábavě. Občerstvení si jubilanti sami připravili i finančně uhradili. Rovněž tentokrát se setkání jubilantů těšilo pozornosti celé obce, jubilanti bydlící mimo obec byli mile překvapeni vzhledem obce, pořádkem a čistotou a celkovým způsobem života v obci. V neposlední řadě kladně hodnotili připravenost i průběh celé akce.

Ve dnech 20. – 22. července uspořádal MNV třídní autobusový zájezd pro občan obce. O zájezd byl v celku dobrý zájem, potěšitelné je, že mezi účastníky se objevuje postupně stále víc mládeže. Účastníci zájezdu si prohlédli světoznámé lázně západních Čech a další zajímavosti. Nejdříve to byly Mar. lázně, pak město Cheb, Františkovy lázně a Karlovy Vary. Třetí den strávili účastníci v Praze, prohlédli si technické museum, nové letiště v Ruzyni a některé další památky hlavního města ČSSR.

Prvou noc byl zájezd ubytován v Mar. Lázních v hotelu Panorama, druhou noc v Praze ve dvou turistických ubytovnách. Jedna večere a to v Obecním domě v Praze byla organizována jako společná a náklady uhradil MNV. Celkové náklady pro účastníka činily 215 Kč, v tomto bylo uhrazeno jízdné, ubytování, pojištění, vstup do různých objektů a některé další drobné výdaje.

Účastníci byly spokojeni, celou organizaci zájezdu hodnotili kladně. Rovněž rada MNV hodnotila celkový průběh velmi kladně, při tom vyslovila poděkování hlavnímu organizátoru, kterým byl pověřen tajemník MNV (kronikář). Zájezd měl svoji hudbu – harmonikáře, houslistu a třetí hudebník účinkoval s ozembouchem. Byla to zajímavá kapela, pobavila i rekreanty na terase hotelu v Mar. Lázních. Zájezd byl i filmován 16 mm kamerou MNV, film je uložen v dokumentačních materiálech.

MNV prostřednictvím kulturní komise, kterou vede předseda komise a poslanec MNV s. Fr. Hiller, uspořádal dne 12. srpna dožínkovou zábavu. Tato se velmi dobře vydařila, hudba hrála v lidovém tónu, velký počet návštěvníků se dobře pobavil. Mimo tomboly, ve které někteří návštěvníci vyhráli věcné výhry, byla možnost nákupu uzenin, ohřátých v udírně, kterou k tomuto účelu vybudovali Ant. a Lad. Šimoníkovi. Zábava potrvála až do 4 hod do rána. Oba jmenovaní dostali sólo – Ant. Šimoník za rychlý svoz obilí a Ladislav za dobrý, bezporuchový výmlat obilí na mlátící soupravě, kterou vlastní MNV.

Na jiném místě kroniky jsme psali o zakoupení soupravy bubnů, pro místní hudební soubor. Dne 26. srpna mělo být jeho prvé veřejné vystoupení na tanečním večírku pořádaném Svazem socialistické mládeže. Hudební soubor tvořili dva kytaristé a třetí měl soupravu bicích nástrojů. V tomto složení by těžko pobavil přítomné hosty, které mimo mládeže tvořili

hlavně rekreanti. V jejich středu však střídavě účinkovali harmonikáři L. Šimoník, nebo vedoucí pohostinství L. Šafraník. To bylo v naší obci první veřejné vystoupení místní hudby. Později jak bude uvedeno, vznikla hudba v jiném složení a několikrát příjemně pobavila nenáročné návštěvníky.

Školní rok byl zahájen ? září a to jen v jedné učebně zdejší školy pro 1. – 3. postupný ročník. Celkem to bylo 15 dětí, poprvé nastoupili do školy 3 prvňáčci. Stav dětí značně poklesl a vyučování v jedné třídě potrvá nejméně do roku 1975 – může to ovlivnit i stěhování rodin. Zahájení školního roku za MNV byl přítomen předseda školské a kulturní komise s. Fr. Hiller.

Vnitřek celé školy a to obě učebny včetně chodeb a soc. zařízení byl vymalován a provedeny nátěry. Volná učebna je rezervována jako tělocvična. Cvičily v ní školní děti, dospívající mládež i dospělé ženy. A ženy začaly jako prvé již v druhé polovině září. Pak se utvořila i skupina děvčat, takže tělocvična byla obsazována střídavě.

Dne 6. 12. uspořádal Český svaz žen – ČSŽ, svoji výroční schůzi, na které mimo obvyklý program byly provedeny volby nového výboru. Předsedkyní pro další období byla zvolena ředitelka místní ZDŠ s. Drozdová.

Po volbách byla uspořádána výstava knih spojená s prodejem. Přítomní rodiče nakupovali hlavně pohádkové knížky a dobrodružnou četbu.

MNV nakoupil pro místní lidovou knihovnu 22 knih v celkové hodnotě 580 Kč. Místní knihovnu nadále vede dlouholetý spolehlivý knihovník Kl. Veselý, přesto, že již má 76 let.

Na Silvestra byla uspořádána v Pohostinství na Dolině lidová veselice při improvizované hudbě. Byli to 3 hudebníci – tři nástroje: harmonika, bubny a vozembouch. Řízení tohoto hudebního souboru se ujal Jos. Kupec čp. 67, sám sice nehrál na žádný hudební nástroj, ale je milovníkem hudby. Sám zajistil hudebníkům pulty na noty, s vypáleným názvem souboru – Lesanka. Sám si pořídil ze samorostu kapelnickou hůlku – taktovku. Jeho největší radostí a uspokojením bylo když návštěvníci pochválili hudbu a jeho, že to dobře vede. Hudba Lesanka se tímto stala populární. Tak i na této Silvestrovské zábavě. Že se hosté dobře bavili dosvědčuje to, že se rozcházel až k 5 hodině ráno.

Různé události

Osvětová beseda měla koncem roku základních prostředků za 24 030,-- Kč, největší podíl činí dva promítací přístroje na 16mm film – jeden stabilní Meopton I a přenosný přístroj OP16.

Drobných krátkodobých předmětů měla OB za 14 906,70 Kč, v tomto je zase největší podíl – židle v sále kina (nebo kulturní místnost MNV) vybavení fotokroužku a další.

Na účtě v hotovosti měla částku 886,78 Kč. Celkové příjmy OB za rok 1972 činily 8 499,28 Kč z toho vstupné do kina činilo 6 451,70 Kč. Celkové výdaje – půjčovné filmů a jiné – 7 612,50 Kč. Za rok bylo uspořádáno 47 představení pro mládež a pro dospělé návštěvníky rovněž 47 film. představení. Nebylo promítáno v měsících červenec – srpen, přestávky bylo využito k prohlídce a opravě přístroje.

Předsedou osvět. besedy je nadále s. Bedř. Brunclík čp. 106, nyní již důchodce.

Celkové příjmy Místního hospodářství za celý rok činily 103 967,44 Kč, z toho tržby od obyvatel 31 364,20 Kč. Příjmy se skládají z příjmů za nákladní dopravu nákladním autem a traktorem, menší podíl je pak výtěžek z kamenolomu, výroby březových košťat a půjčovné technického zařízení. Řidičem MNV je Ant. Šimoník čp. 11, v kamenolomu pracuje Jos. Slavík čp. 110, a košťata vyrábí dva občané – Jos. Mašík čp. 47, a K. Peták čp. 102. Celkové

vydání míst. hospodářství činilo 88 147,13 Kč, z toho mzdy 53 497,70 Kč. Čistý zisk činil 15 820,31 Kč.

Příjmy místního hospodářství byly poněkud nižší, protože řidič A. Šimoník utrpěl dne 11. 5. vážný úraz. Pracoval v lese s traktorem a při tom se převrátil. Utrpěl při tom zlomeninu spodní čelisti a řezné rány na obličeji od rozbitého skla kabiny. Je skutečností, že tento traktor nebyl opatřen ochranným rámem, jak to předpis stanoví. Jmenovaný řidič byl celou řadu týdnů práce neschopen. MNV mu podle zákona doplatil ušlý výdělek a vyplatil v plné výši bolestné i náhradu za ztížené společenské uplatnění.

V měsíci březnu poskytl MNV 27 přestárlým občanům po 1 m³ palivového dřeva s dopravou až na dvorek. Úhrada byla zajištěna z prostředků na sociální věci. Pak ještě 14. října bylo rozvezeno dalších 66 m³ paliva. Občané velmi kladně přijali tuto pomoc.

Rod. domek čp. 91 koupil občan Frant. Bilík pro svou dceru, která hodlá uzavřít sňatek s Ant. Urichem z Kopanic okr. Žiar/Hronem.

Rod. domek čp. 48 včetně půdy 38 arů, po zemřelé majitelce Fil. Zemánkové koupil Jos. Dopita z Uh. Hradiště. Pak provedl větší adaptaci celého domku..

Zúbek František s rodinou se odstěhoval do svého nově postaveného domku čp. 1, domek, který obývala jeho snacha An. Pravdíková prodali p. Ant. Hartmanovi z Uh. Hradiště jako chatu. Pravdíková bydlí s Fr. Zúbkem ve společné domácnosti v novostavbě.

Domek čp. 104 dosavadní majitel Frant. Vlk z Uh. Hradiště koupili místní občané manželé Lípovi. Doposud bydleli v lesní hájence za Zlacků studánků. Za domek zaplatili 65 tisíc. Současně však musí provést větší rekonstrukci, protože užitný prostor bytu je nedostatečný, pro nevhodné řešení stavby.

V tomto roce ukončili Jiří Janovác a Svat. Vodica vysokoškolské studium a dosáhli inženýrského titulu. Ing. Janovác čp. 15 nastoupil zaměstnání v JZD Velehrad (zemědělství) a ing. Vodica jako strojař nastoupil do ČKD Napajedla.

Rok z roku rostou tržby v místní prodejně Jednota i v Pohostinství. Na příklad v prodejně Jednota byla tržba v roce 1969 – 1 329 563 Kč, v roce 1970 – 1 408 134,-- Kč a v roce 1972 to bylo již 1 553 010,-- Kč. Obdobně i v Pohostinství – v roce 1969 to byla tržba 271 307,-- a v roce 1972 činila tržba již 391 848,-- Kč.

Nejen spotřeba potravin, ale i celý způsob života svědčí o tom, že lidé se mají v podstatě dobře. Nejen v novostavbách, ale i ve starých domech nejsou třípokojové byty vzácností, domácnosti jsou vybaveny vodovodem, ledničkami, pračkami a dalším zařízením moderní domácnosti.

V průběhu roku bylo provedeno v obci 62 domácích porážek. K tomu je nutno dodat, že jsou poráženi vepři o váze 150 – 220 kg a často chovatelé ještě dokupují levnější vepřové maso, aby si mohli nadělat víc klobás.

Na MNV bylo přihlášeno 114 výrobců ovocného kvasu, kteří vypálili 192 hl kvasu – to je asi 1920 – 2000 l slivovice, za pálení zaplatili dohromady 86 – 90 tisíc Kč.

V průběhu roku zemřelo 6 občanů. Dne 6. 2. zemřel Ferd. Večeřa z čp. 62 ve věku 61 let. Zemřelý vykonával dříve různé funkce v KSČ, v roce 1945 – 1949 vykonával funkci předsedy místní organizace. Dne 4. 3. zemřel Martin Minks z čp. 11 ve věku 75 let, v mladších letech choval koně a provozoval povoznictví, později po roce 1945 pracoval jako dělník. Dne 4. 1. zemřela Hedv. Hillerová čp. 45 ve věku 85 let. Poslední léta života ji nemoc upoutala na lůžko. Dne 26. 6. zemřel Frant. Peták z čp. 88 ve věku 65 let. Typická vesnická postava, jako důchodce – povoláním stolař, ledaco kde opravil, vyhověl lidem. V mladých letech si zařídil v obci stolářství a pracovali u něj i učni. Dne 13. 12. zemřela Hedv. Tomešková z čp. 37 ve věku 69 let. Zemřelá bydlela téměř celý život ve svém rodišti, do naší

obce se přistěhovala k provdané dceři. Dne 31. 12. zemřela náhle, nečekaně Mar. Hrdinová z čp. 45 ve věku 43 let.

Manželům Petrovi a Zdence Navrátilovým se 15. 12. narodil syn Petr – čp. 77. Dne 12. 2. se narodil syn Martin rodičům Zdenkovi a Jarmile Slámovým čp. 3. Manželům Lub. a Marii Šafraníkovým čp. 103 se narodila 2. 5. dcera Markétka. Dne 26. 11. se narodil rodičům Jaroslavu a Bedřišce Bilíkovým syn Pavel – čp. 94.

Dne 15. 4. se oženil Zd. Hanák čp. 125 s Libuší Bednařikovu ze St. Města – manželé bydlí ve St. Městě. Dne 29. 4. se provdala Mar. Bilíková čp. 140 za Ant. Uricha z Kopanic okres Žiar/Hronem, bydlí v obci čp. 91. Dne 30. 6. se oženil Kar. Špičák čp. 107, s Mil. Soukupovou z Brna, bydlí mimo obec. Jos. Zámečník čp. 50 se oženil dne 14. 10. s Jarmilou Baladovou z Horního Němčí – bydlí mimo obec.

V letošním roce nastal zase mírný pokles obyvatelstva v obci. Vyplývá to ze shora uvedených údajů. Více lidí umírá, než se rodí, víc občanů z obce odchází než se přistěhuje. Populace je na nízké úrovni v celém státě. Vláda připravuje nějaká opatření za účelem zvýšení populace, dosud ještě nejsou známa. Z obce se stěhují zejména mladí lidé, kteří následují druhého manžela do nového bydliště, v ojedinělých případech je to touha po životě ve městě nebo ve velkých obcích. Na druhé straně v obci vzrůstá počet rekreačních chat a všechny zájemce o pozemky nelze ani uspokojit. To znamená, že občané znalí života v městě, touží po životě na vesnici a v přírodě.

První rok volebního období a s novým NV je možno z pohledu plnění úkolů, hodnotit kladně. Výsledky jsou tím nejlepším vysvědčením práce nového orgánu.

Záznam za rok 1972 je tímto ukončen.

Zapletal	Niesner
kronikář	předseda MNV

Rok 1973

Rok 1973 nastupovali naši občané v klidném vývoji politického i hospodářského rozvoje země. V životě našich občanů se to projevilo zejména tím, že všichni pokojně nastupovali denně do svého zaměstnání, vědomi si sociálních jistot, které zajišťuje pro náš lid KSČ a naše vláda a samozřejmě vlastní tvořivá a budovatelská práce občanů naší vlasti. Je dostatek pracovních příležitostí, občané si dokonce vybírají práci, která je pro ně výhodnější. Jednotlivé národní podniky a družstva se snaží, aby si pracovníky udržely. Vylepšují pracovní prostředí, poskytují pracovníkům možnosti rekreace doma i v zahraničí za přijatelné částky, někdy za dobrou práci úplně zdarma jako odměnu. Větší podniky stavějí byty a přidělují je zaměstnancům, které si především chtějí udržet.

Na stavby nebo opravy rodinných domků poskytují podniky bezúročné půjčky a mnohde i nenávratné půjčky ve výši až 25 000 Kč a to je částka vyšší než je celoroční výdělek kvalifikovaného pracovníka. Takovéto půjčky, které se vlastně nevrací obdrželo i několik našich občanů pracujících v JZD.

Pro mládež je připravena možnost vyučení v některém oboru, případně je dostatek možností dalšího studia na středních školách – i na školách vysokých.

Každý přestárlý občan má svůj důchod. Důchody vyměřené v dřívějších letech – starodůchodci – jsou sice nižší než důchody z tohoto období, ale je možné s nimi skromně žít. Důchodci, kteří mohou ještě pracovat mají celou řadu příležitostí si přivydělat. Žádají je podniky, aby zůstali dále, potřebují je MNV a nedají jim pokoje ani občané, zvláště hledaní jsou zedníci, instalatéri, tesaři a prostě každý, kdo se umí dobře postavit k práci. Důchodci toho i plně využívají, vydatně pomáhají osamostatněným dětem především finančně, při stavbě domku, nebo chaty, případně na koupi auta.

Pro posouzení životní úrovně manželů – důchodců uvádím: Průměrný starobní důchod (při dosažení 60 let věku) průmyslového dělníka je 1100 – 1200 Kč, manželka, pokud má důchod na základě odpracovaných let má důchod v průměru 600 – 700 Kč. Když manžel jako důchodce je schopen práce, tak u zdejšího MNV si vydělá za měsíc v průměru 1500 Kč, pokud pracuje v JZD vydělá si i více. Tedy příjem do takové rodiny je značně vyšší než u rodiny nedůchodců i když oba manželé pracují. Počítejme, že průměrný výdělek pracovníka muže je 1800 Kč a ženy 1000 – 1200 Kč.

I když je zaznamenáván rozvoj všech úseků národního hospodářství, zvláště dobrých výsledků je dosahováno v zemědělství. Dobře obdělávaná půda přináší dobré ha výnosy, vysoké tržby a podmínky pro dobré odměny za práci. A to je důležité, lidé mají chuť do práce a to je další podmínka rozvoje.

Za této situace zahajuje MNV nástup do třetího roku páté pětiletky a nastupuje k plnění dalších úkolů volebního programu. Obsah volebního programu byl poněkud pozměněn, bylo ustoupeno od přístavby Pohostinství, protože se jedná o vybudování Pohostinství nového. Zatím je vše ve stadiu přípravy.

MNV využil rovněž schopných důchodců v obci, ustavil z nich pracovní skupinu, která začala pracovat v týdnu od 19. – 23. března. Pracovní skupinu vedl důchodce St. Přerovský čp. 93. Tato skupina prováděla různé práce v obci, úpravy veřejných prostranství a komunikací a podle potřeby byla nasazena i na práce v akci Z.

Obec byla rozdělena na 12 úseků a za každý úsek byl odpovědný jeden poslanec MNV. Jednotliví poslanci měli za úkol zajišťovat styk MNV s občany a opačně zase na občany úkoly přenášet. Ve svěřených úsecích odpovídají poslanci za úklid a pořádek. Výsledky práce byly pak vyhodnoceny na základě prohlídky obce pověřenou komisí.

Prvé hodnocení úklidu a pořádku bylo provedeno v sobotu a neděli dne 28. a 29. dubna. Nejlépe upravenou byla část obce od budovy MNV směrem nahoru, kolem školy až po domek čp. 106.

Při hodnocení nebyl posuzován jen současný stav, ale zejména – kolik bylo ve sledovaném období vynaloženo práce na zajištění pořádku. Byl stanoven systém kladných bodů – kladné body za mimořádnou práci, na příklad zřízení zahrádky, nátěry plotů, fasády atp. Pak to byly záporné body za nepořádek. Cílem soutěže bylo především stále zlepšovat vzhled obce.

Je nutno přiznat, že převážná část obce byla ve vzorném pořádku již proto, že na den 28. 4. byla vyhlášena pracovní směna Národní fronty a občané se úklidu hodně věnovali.

Již v měsíci lednu zvažoval MNV, kde postavit objekt Pohostinství, protože v hrubých zásadách byla tato záležitost dojednána s ústředím Jednoty. Jako nejlépe vyhovující byl uznán pozemek p. Jos. Bilíka čp. 97 a sousedící pozemek p. Al. Daňka. Tyto pozemky byly přijaty i vedením Jednoty a v dalších jednáních se s tímto počítalo.

Dne 14. dubna rozhodla rada MNV zakoupit od n. p. LET Kunovice, vyřazený buldozer. I když se jednalo o staré zařízení, přece to byla koupě výhodná, vyplacená částka se rovnala částce vyplacené za příslušnou váhu starého železa – tedy byl koupen za cenu kovového šrotu.

Za účinné podpory občanů byla vybudována autobusová zastávka – Salaš střed – u domků čp. 102 a 103. Za obcí – domkem čp. 107 pokračoval MNV v budování autobusové točny. Do obce měl totiž zajíždět autobus s vlečkou a jiného vhodného místa v obci není. Nejdříve na vyhrazený prostor bylo navezeno asi 300 m³ štěrku z potoka a jiného vhodného materiálu a buldozerem MNV rozhrnuto a urovnáno. Současně byl tento prostor odkanalizován – zajištěn odvod povrchové vody do přilehlého potoka.

Na Drahách byla položena kanalizace do otevřené stoky, dosud to byl jeden z posledních úseků obce bez kanalizace. Práci provedli brigádně z velké části samotní občané – pracovali příkladně všichni, mimo nemocných – vzali si to za své – jako společnou záležitost.

Bylo pokračováno na přístavbě školy, hlavně omítky, zazdění dveří, oken a další vnitřní práce včetně přípravy pro el. instalaci. Souběžně s el. instalací v této nové části, byla provedena GO osvětlení v celé škole. Za její provedení zaplatil MNV 143 400,-- Kč.

Jako další práce byly provedeny omítky garáží místního hospodářství a urovnění přilehlého prostoru. Celý objekt byl napojen na el. síť.

Za vesnicí byl v podzimním období vybudován most přes potok na komunikaci směrem do Vápenic. Most musel být nový, aby autobusy mohly na točnu bezpečně zajíždět. Materiál zajistily z části Státní lesy a ostatní MNV.

Na dolině byl objekt bývalé inseminační stanice – dvůr na začátku obce napojen na el. síť novou přípojkou a to zemním kabelem přímo od trafostanice.

V závěru roku zajistil MNV přeložení koryta potoka – jako přípravu staveniště pro výstavbu nového Pohostinství – zahájení v týdnu 48. Přeložka potoka i vydláždění nového koryta prováděl závod lesnických staveb a meliorací Brno, středisko Bojkovice.

V týdnu 47 zahájilo JZD přípravu půdy v části katastru Solinky a Paseky pro lepší zemědělské využití. Bylo provedeno vytrhání ovocných stromů a zvláště nerovný terén byl urovňán buldozery.

MNV byl nucen dát nákladní auto S5 na generální opravu. Opravárenskému podniku ve Znojmě zaplatil za GO 43 000,-- Kč. Po dobu opravy jezdil řidič MNV buldozerem v nár. podniku Barvy a laky ve St. Měště a podle potřeby traktorem. Touto prací zajistil prostředky na zaplacení opravy.

V listopadu zakoupil MNV fotoaparát s bleskem, pro zajišťování dokumentačních materiálů ke kronice. Uvedené si vyžádalo částku 3 290,-- Kč.

V průběhu roku občané zvelebovali nadále bytový fond. Mimo běžných úprav a údržby, prováděl velkou rekonstrukci Petr Minks čp. 38 – z bývalého objektu prodejny potravin a hostinské místnosti vybuvoval místnosti obytné. Tím prakticky byl likvidována bývalá hospoda – u Minksů – jako pamětník zašlých starých časů. Novostavby rod. domků zahájili dva občané – Milan Večeřa vedle prodejny Jednota na vlastním pozemku = Na zelnici a pak Ant. Janováč stavěl mezi domky čp. 1 a 2.

V roce 1973 odpracovali občané na popisovaných pracích celkem ? brig. hodin a vytvořili tak dílo v hodnotě?

Lze říci, že na tomto úseku dosáhl MNV dobrých výsledků. Byla to především dobrá spolupráce se všemi složkami nár. fronty, které vlastně svojí prací v řadách svých členů pomáhaly získávat občany k účasti na dobré věci. Dá se říci, že podíl občanů na budování

obce je velký, byl to jejich přínos k významnému výročí, které slavila celá naše země – 25 výročí Vítězného února.

Nejen práce MNV, ale i složek národní fronty byla rozvíjena v souladu s tímto významným výročím. Celý politicko hospodářský vývoj v obci usměrňovala vesnická organizace KSČ. Předsedou i v tomto roce je s. Jar. Hána čp. 55. Rovněž předsedové ostatních složek jsou titíž, jak byli vyjmenováni na stránkách kroniky při popisování událostí za rok 1972. Za neaktivnější složku označil MNV Český Červený kříž, jejímž předsedou je Fr. Zůbek.

V průběhu roku bylo podle pracovního plánu MNV svoláno 18 schůzí rady MNV a 8x bylo svoláno jednání plena MNV. Dvě plenární schůze z tohoto počtu byly jako veřejné schůze občanů, organizované společně VO-KSČ s MNV. Společné veřejné schůze se ukázaly jako dobrá forma získání občanů a současně se dostávali do přímého styku funkcionáři obou orgánů s občany. Účast na těchto veřejných schůzích zajišťovala VO-KSČ tím, že vysílala členy svého agitačního kolektivu, kteří doručovali do domácností písemné pozvání. Tento agitační kolektiv zajišťoval zvaní občanů na různé významné akce a oslavy. Agitační kolektiv tvořili členové Svazu social. mládeže a kandidáti KSČ.

Začátek roku byl poměrně chladný mrzlo po suchu – bez sněhu, mrazy dosahovaly -12 – -13°C . V polovině měsíce ledna se poněkud oteplilo a objevili se první sněhové přeháňky. První sněhová příkrývka – asi 8 cm, byla přesto až 20. ledna. Občas se objevily další přeháňky, ale při poměrném teplu sníh nezůstával, ale rozpouštěl se. Znovu se pak dostavili mrazy, ale nedosáhly ani -10°C .

Další sněhová příkrývka napadla až v druhém týdnu měsíce února. Teplota byla s ohledem na roční období nadprůměrná a tak ani tento sníh se dlouho neudržel, ale roztával. Denní teplota se pohybovala kolem 0°C , nebo slabě pod nulou. Sněhu bylo v této zimě opravdu velmi málo, byly obavy, aby tento stav – suché mrazy neškodily ozimým obilovinám.

Březen pokračoval obdobně teplým počasím, s občasnými sněhovými přeháňkami s deštěm. Dne 11. března nastalo období slunečných, teplých dnů, které pokračovaly. Mimořádně teplý den, byl druhý jarní den – 22. března, v tomto týdnu byly zahájeny jarní polní práce. Poslední dny v březnu se ochladilo a tak přišel duben. V tomto měsíci mělo počasí opravdu aprílový ráz, hned svítilo slunce, hned přišlo a co zvláště překvapilo, že týden před velikonočními svátky padal ještě sníh a přišlo i několik mrazíků. Ve vesnici byla sněhu docela malá vrstva, ovšem na kopcích v lese jej bylo asi 10cm vrstva. Pak po několika dnech v důsledku náhlého tání teklo v potoce hodně vody. Obrat k lepšímu počasí nastal 22. dubna, přestaly přeháňky, počasí se ustálilo a přibývalo tepla, poslední dny to bylo 17 – 19°C . Polní práce byly hotovy již v dubnu, na květen zůstalo již něco málo sázení brambor a to proto, že v obci je málo koňských potahů. JZD do obce potahy nedodává a s potahy Státních lesů je dovolena práce na poli až po splnění plánu v lese.

Teplé počasí potrvalo až do konce měsíce, ale bylo málo dešťových srážek, přesto se polní kultury dobře rozvíjely. Měsíc červen přišel s chladným počasím, které potrvalo do 10 dne, pak se oteplilo, ale stále bylo bez deště. Déšť, který přišel 22. – 23. června přišel skutečně ve vhodný čas. Polní kultury byly pěkně urostlé, obiloviny nebyly ani polehlé. Do konce měsíce již nepršelo, obiloviny začaly zrát a bylo zřejmé, že zrno nebude normální a proto i výnosy budou podprůměrné.

Nedostatek vláhy se projevuje i v kulturách brambor, mandelinky bramborové je zvláště velký výskyt.

Červenec přišel se značným oteplením, denní teplota činila 29 – 31°C – ale stále neprší. V letošním roce padají všechny předpovědi a pranostiky našich předků:

V máji nemá pastýřovi hůl osýchat

Když máj vláhy nedá – červen se předá

Medardova krápě, čtyřicet dní kape

Na Prokopa – promoká každá kopa (sena).

Konečně se dostavily ojedinělé přeháňky, dostatečně popršelo až ve dnech 21 a 22. července, do konce měsíce pak přišlo ještě několik přeháněk. Situace se změnila k lepšímu.

Žně začaly 29. července, výmlat potrval do 4. srpna. Celá sklizeň v obci proběhla bez závad, svoz zajišťoval řidič MNV s. A. Šimoník a mlatičkářem Lad. Šimoník čp. 14.

Pak zase nepršelo až koncem měsíce srpna. Do této doby nebylo možno sklízet brambory pro velké sucho. Po očekávaných deštích, bylo pěkné slunečné počasí, a sklizeň brambor pěkně probíhala. Úroda byla ve většině případů podprůměrná, jen ojediněle byli pěstitelé s úrodou spokojeni.

První polovina září byly pěkné, teplé dny, přšlo jen ojediněle. V druhé půli měsíce se ochladilo, ale slunečné dny pokračovaly. Z toho důvodu vázlo – stále byla vyschlá půda – setí ozimin. Ojedinělé drobné deštíky nestačily k tomu, aby půda dostatečně navlhla, spadlá vláha rychle vysychala. Až koncem září a začátkem října byly dešťové přeháňky poněkud častější a vydatnější a proto orba a setí ozimin úspěšně probíhaly.

Koncem první poloviny měsíce října bylo počasí natolik příznivé, že rostly i hříby, václavky se objevily až koncem měsíce. Počasí bylo neobyčejně teplé, dne 12. 10. přišel sice mrazík –2°C, ale růstu hřibů to nevadilo. Denní teplota se pohybovala většinou +8°C až 12°C, počasí bylo ustálené, bez deště. V závěru měsíce se ochladilo, mrazy dosáhly až –8°C. Ochlazení trvalo i v následujícím měsíci, mrazíky trvaly celý první týden, pak se oteplilo a po dlouhé době zase jeden den přšlo. V druhé polovině měsíce se ochladilo s deštěm a sněhovými přeháňkami. V závěru měsíce se citelně ochladilo, takže zůstal ležet první sníh.

Zvláště citelná zima nastala v prosince – 3. 12. byl mráz –15°C, taková zima v tomto období byla naposledy r. 1921. Po tomto silném mrazu se pak postupně oteplovalo a střídaly se dešťové přeháňky se sněhem, které do rána mrzly a způsobovaly kritické podmínky v dopravě. Pak se počasí poněkud ustálilo a závěr roku se projevil mírnou zimou v průměru – 3° až –5°C.

Celý rok, zejména v období vegetace se vyznačoval nedostatkem vláhy, který v našich podmínkách se zvláště projevila a značně zapůsobil na úroveň výnosů. U všech plodin byly výnosy podprůměrné, dá se říci, že u pšenice asi 4 q z měřice a u ječmene 4,5 – 5 q z měřice – na ha výnos, je to 20 q u pšenice a 22,5 – 25 q u ječmene. Je to zhruba o něco více než polovina ha výnosů, které dosahuje JZD.

Jako první společenská akce v roce, byl maškarní ples, pořádaný organizací Svazarm – předs. s. L. Šafraník, poslanec MNV čp. 103. Pořadatelé zvali občany po domech a při tom nabízeli ku koupi vstupenky. Ples se vydařil dobře, masek bylo 23 – představovaly různé pohádkové postavy i postavy z praktického života. Hudba hrála v lidovém tonu, účastníci byli spokojeni. Pořadatelé připravili tombolu, prodávali obložené chlebičky, přesto výtěžek měli malý – asi 260 Kč.

Další taneční zábavu uspořádalo Sdružení rodičů a přátel školy dne 17. února. Rovněž navštívili domácnosti, zvali a prodávali vstupenky. Návštěva byla průměrná, pořadatelé si zajistili vyšší příjem prodejem losů na pěkný dort a dárkový koš. Čistý zisk u nich činil asi 280 Kč.

Končinovou zábavu dne 3. 3. pořádali požárníci. Dvojice požárníků osobně zvaly občany a současně prodali značné množství vstupenek. Na končinovou zábavu již tradičně chodí i starší ženáci – manželé, takže byla očekávána velká návštěva. Tak se i stalo. Na zábavu – přitáhl – návštěvníky i obřad pochovávání basy. Basu k tomu účelu zhotovil Jos. Daněk čp. 71, všichni ji se zájmem obdivovali. Postavu faráře u obřadu vytvořil Fr. Zůbek čp.... a funkci kostelníka předvedl Jos. Veselý čp. 79. Obřad neobyčejně zaujal, vtipné vyjmenování hříchů občanů, veršované přátelské povídání co kdy a který občan vyvedl, vzbudilo opravdové veselí. Kolem basy, přikrytí na nosítkách černou plachtou bědovali a naříkali „pozůstali“ (nosiči) tito rovněž přispěli k všeobecnému veselí. Zábava se vydařila dobře. Pořadatelé připravili pro účastníky zákusky a tombolu. Velká návštěva poněkud omezovala pohodu při tanci, míst k sezení zdaleka nestačilo, mládež byla vyzvána, aby uvolnila místo starším. Čistý zisk ze zábavy činil 700 Kč.

V současné době každý pořadatel se musí vynasnažit, aby na muziku nedoplácel. Proto se ujal zvyk, že se chodí po domácnostech, občané jsou zváni a při tom je jim nabídnuta vstupenka ke koupi. Tímto způsobem se prodá více vstupenek. Starší občané již nechodí tak často k muzice jako dříve i zde sehrává svoji roli televize. Pak je to i proto, že sál Pohostinství je malý a občané z obavy, že si nebudou moci posedět u sklenky vína nebo piva, raději zůstávají doma. Mládež, která by tancovala i každý týden, ta nemůže přinést pořadatelům takové tržby, jaké si organizace zábavy vyžádá. Úhrada za hudbu činí v průměru 800 Kč (malý 5členný soubor) k tomu večere a občerstvení to je cca 150 Kč, za půjčení sálu se platí 50 Kč. To je 1 000 Kč a po 7,- Kč je potřeba asi 140 návštěvníků a míst na sezení je v sále asi polovina.

Od 4. do 11. března byl uspořádán filmový festival – celkem o 6 večerů se občané shromáždili ku kolektivnímu pobavení. Pořadatelem byla Osvětová beseda – předs. s. B. Brunclík čp. 106. S ohledem na působení televize, byla organizace festivalu riskantní záležitostí, ale výsledek byl přesto dobrý. Festival navštívilo 380 občanů, tržba na vstupném činila 1 140 Kč. Po zaplacení půjčoveného za filmy zůstal čistý zisk ?. Největší návštěvou byl počten bulharský film – Kozí roh, shlédlo jej 86 občanů. Promítači jsou nadále B. Brunclík aj. Zapletal (kronikář).

V průběhu festivalu byla organizována oslava MDŽ. Před jedním z filmů byl k této slavnostní příležitosti uspořádán vhodný program. Školní mládež přednesla básně a zpěvy, projev k této události přednesl předseda MNV ing. Niesner čp. 128. Na film toho dne měly ženy vstup volný. Starší ženy nad 70 let navštívili členové kult. komise – předs. Fr. Hiller – blahopřáli jim ku svátku a předali květiny.

Na Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu vyšli malí chlapci s klepačama jako vždy v předešlých letech. Ráno, v poledne i večer prochází vesnicí a snaží se zvýšenou intenzitou klepání nahradit dřívější značný počet klepáčů. Už chodí jen ti nejmenší, v počtu asi 8 chlapců, tento tradiční zvyk Velikonoc pomalu upadá. Na Velký pátek ve 3 hodiny odpoledne vodí klepači „Jidáša“. U každého domu zaklepají a dostávají za to nějaké výslužky – zpravidla menší peněžní obnos, až pochodí celou obec, peníze si rozdělí.

Oslavy osvobození obce spojené s pietní vzpomínkou padlých Salašských občanů byla provedena takto:

V pátek 27. 4. byla uspořádána veřejná schůze VO-KSČ – předseda s. Jar. Hána čp. 55, na které přednesl předseda MNV s. ing. Niesner vhodný projev. V neděli pak 29. 4. bylo

provedeno položení věnce u památníku padlých I. a II. světové války. Tohoto aktu se zúčastnilo i několik desítek občanů. Pověřená delegace MNV položila věnec i na místo tragické události ve Vápenicích.

Letošního roku bylo toto památné místo navštíveno několika výpravami žáků a studentů z různých míst. Po právu se dostává tato tragická událost ve známost v okolí a padlým občanům obce Salaš se dostává pocty za jejich oběť nejvyšší.

V pátek dne 27. 4. na počest padlých občanů, byl v místě Vápenic zahájen I. ročník závodu branné zdatnosti škol II. cyklu. Na tomto místě se shromáždilo 17 závodících družstev z celého okresu Uh. Hradiště za účasti organizátorů a několika předních činitelů politického a hospodářského života. Po projevu ppl. s. Hanzalíka, položili žáci k pomníčkům věnce. Po tomto aktu se všichni přítomní přepravili třemi autobusy do obce – k rybníku na louku, kde byl vlastní start závodu. Hlavní organizátor před odjezdem z Vápenic prohlásil, že závod se bude každoročně opakovat se zahájením ve Vápenicích na počest padlých. Zahájení závodu ve Vápenicích se zúčastnili s. Jar. Hána aj. Zapletal (kronikář) jako zástupci MNV.

Oslava 1. máje započala prakticky již v neděli dne 29. 4. tím, že požární sbor zajistil tradiční stavění máje. Stavění se zúčastnilo asi 25 mužů, což je potřeba ku zvládnutí tohoto úkolu. Přihlíželo několik desítek žen a dětí. Máj byl vysoký asi 31 m.

V pondělí 30. 4. byl uspořádán lampiónový průvod školní mládeže pod vedením ředitelky s. Drozdové. S dětmi šli i rodiče za doprovodu hudby na hřiště, kde byl připraven a zapálen táborový oheň. Účastníci se pak neformálně bavili tím, že si společně zazpívali známé lidové písně.

Na 1. máje byla hned ráno vysílána obecním rozhlasem hudba – budíček, pak se občané rozjeli autobusy na oslavy, buď do svých závodů, nebo přímo do Uh. Hradiště, kde byla připravena velkolepá májová oslava. Počasí bylo po celý den pěkné, takže prvomájové oslavy se pěkně vydařily. Na oslavy je vždy přistaven potřebný počet autobusů – i k odvozu zpět, účastníci neplatí jízdné, ale jedou na jízdenky týdenní, na které jezdí do práce.

Dne 19. května byla Na dolině v Pohostinství Jednoty taneční zábava, kterou pořádaly St. Lesy, polesí Salaš. Hrála hudba p. Koláře z Polešovic, velmi pěkně v lidovém tónu, což je pro naše občany nejpříjemnější. Průběh zábavy byl obdobný jako u dřívějších. Pořadatelé, aby si zajistili větší tržbu uspořádali některé slosovateľné akce – tombolu. Za zmínku stojí, že byly prodávány klobásy ohříváné v provizorní udírně, která se ku konci zábavy vznála. Tento požár byl velmi rychle lokalizován pohotovými návštěvníky zábavy.

Kácení máje bylo provedeno 1. června a to bez tradiční taneční zábavy. I tentokrát přijeli jednou nějací cizí chlapi s úmyslem máj skácet a případně odvézt traktorem. Byli však vyrušeni bdělými sousedy, takže úmysl nemohli provést.

Dne 19. 6. navštívila naši obec skupina členů SSM z učiliště průmyslu masného z Brna. Prohlédli si místo salašské tragedie ve Vápenicích a pak společný hrob obětí na místním hřbitově. Provázel je tajemník MNV s. Zapletal (kronikář). V kulturní místnosti MNV si pak prohlédli vyznamenání, které se naší obci dostalo.

Účastníci výpravy se pochvalně vyjádřili o úpravě památných míst v obci a pak rovněž o celé obci. Dojmy ze své návštěvy naší obce popsal vedoucí skupiny v brněnském listu – Večerník. Jeden výtisk i s děkovným dopisem byl doručen MNV jako dík za pozornost, která jim byla věnována.

Dne 10. 6. uspořádalo vedení školy spolu s rodičovským sdružením dětský karneval. Součástí této kulturní akce k oslavě závěru školního roku 1972 – 1973 bylo uvedení dětské divadelní hry – Vodníková Hanička. Děti se na karneval vhodně ustrojily, maminky jim ušily

nebo vypůjčily různé kostýmy, takže vytvořily řadu postav z pohádkového světa. Z prostředků školy jim bylo zakoupeno občerstvení.

Vedení školy uspořádalo dne 16. 6. jednodenní autobusový zájezd pro děti a rodiče. Trasa zájezdu vedla do Javoříčka, Mladečských jeskyní a na hrad Bouzov. Děti neplatily žádné jízdné, rodiče platili jen za sebe.

Dne 19. 6. se uskutečnilo v naší obci družební setkání II. ZDŠ z Uh. Hradiště s žáky ZDŠ Nové Město ze Slovenska. Bylo to celkem 140 žáků IX tříd. Prohlédli si malý hřbitůvek ve Vápenicích a vyslechli vyprávění taj. MNV s. Zapletala (kronikáře) o událostech v závěru II. světové války, zejména o tragedii, která obec postihla dne 29. 4. 1945. Při procházce obcí velmi kladně hodnotili vzhled obce, upravené zahrádky, udržované fasády domků v neposlední míře i rozcestníky – samorosty při hlavní komunikaci. Výrobce těchto stylových rozcestníků byl místní občan Jos. Kupec čp. 67. Vyráběl je tím způsobem, že našel nenormálně rostlé stromy, na příklad smrk, jehož vrch tvořily tři i čtyři větve rostoucí místo původního jednoho vršku, který se kdysi ulomil pod množstvím sněhu. Tento kmen zakončený čtyřmi vršky ostrouhal z kůry, plamenem na něm vypálil tmavé skvrny – opálené a pak jej natřel lakem. Na konce každého ze čtyř vršků uřezaných na vhodnou délku připevnil dřevěné směrovky, nápisy byly rovněž vypáleny plamenem a natřeny lakem.

Na hřišti se pak utkaly v některých sportovních disciplínách. Svoje zážitky pak popsali v okresních novinách Jiskra a na MNV zaslali dopis poděkování za to, že jim bylo v jejich požadavcích vyhověno. Nejen této výpravě, ale každé předešlé, věnoval MNV v upomínku několik výtisků brožury – Salašská tragédie, jejímž vydavatelem je MNV.

Výbor požárního sboru připravil na den 9. 6. pro své členy – požárníky a jejich rodinné příslušníky besedu u táboráku. Akce byla uspořádána večer za vesnicí směrem do Babiného kůta, na konci Ohrady – původně zde končilo ohrazené pole, které měli k dispozici lesní hajní jako deputát. Na posezení byly připraveny provizorní lavice a stoly, táborák byl uprostřed kruhového seskupení lavic. V průběhu byly podávány opékané vuřty a k tomu dobré víno dovezené až z Čejkovic. Program spočíval v zábavném způsobu podávání zprávy o činnosti požárního sboru, pak to byly soutěže utvořených skupin z řad návštěvníků, vyprávění anekdot, čtení z knihy – v této době zvláště populární – Slovácko sa nesudí. Součástí programu byla i hudba – harmonika, dvoje housle a buben. Část nákladů hradili účastníci sami, zbývající část pak hradil sbor s prostředků, které získal sběrem starého železa. Celá akce se mimořádně vydařila a byla účastníky velmi kladně hodnocena.

Dne 9. 6. byla naše obec svědkem zajímavé události. Obcí projížděli závodníci Barum Rallei. Automobiloví závodníci jeli od Bunče, okolo Hubertky v době od 23 – 01 hod, ráno pak 10. 6. od 04 – 6:30 hod jeli opačným směrem zpět. Mnoho občanů sledovalo závod přímo na trati na různých místech, větší část alespoň u svých domků. Po trati od Bunče k Salaši byly rozestaveny zdravotní hlídky, organizátorem byl výbor místní skupiny Českého Červeného kříže – předs. Fr. Zúbek. Jejich služby nikdo nepotřeboval, náročná trať byla absolvována bez nehody.

Sbor pro občanské záležitosti – předs. Ir. Drozdová, ředitelka zdejší školy, uspořádal dne 3. 6. v kulturní místnosti MNV vítání občánků do života. K tomuto účelu byl připraven vhodný kulturní program. Slavnostní projev přednesl předs. MNV ing. Niesner, školní mládež básně a písně. Slib za všechny rodiče přednesl jeden z rodičů L. Šafraník.

Vítání byli:

Markéta, dcera Mar. a Lub. Šafraníkových čp. 103

Petr, syn Zdenky a Petra Navrátilových čp. 77
Pavel, syn Bedř. a Jaroslava Bilíkových čp. 94
Bronislav, syn Mar. a Josefa Háblových čp. 84
Štěpánka, dcera Jarm. a Antonína Muchových čp. 1
Josef, syn Jany a Josefa Zapletalových čp. 1

V upomínku na tento den dostali občané malý dáreček a maminky květiny.

Třídenní autobusový zájezd občanů uspořádal MNV ve dnech 20. – 22. července, přípravou a vedením zájezdu byl pověřen tajemník MNV s. Zapletal čp. 1 (kronikář). Kolektiv 41 občanů, z toho 6 mimo obec (příbuzní, nebo bývalý občané obce), navštívili a prohlédli si: Kostnici v Sedleci u Kutné hory, chrám sv. Barbory v Kutné hoře, Máchovo jezero s projížděkou parníkem. Pak to byla prohlídka Malé pevnosti v Terezíně. Druhý den jel zájezd přes Hřensko do NDR k prohlídce Drážďan a drážďanské galerie. Volný čas byl využit k nákupu upomínkových předmětů a předmětů denní spotřeby. Večer po návratu do Terezína, kde bylo ubytování po obě noci, byla uspořádána společná večere, kterou z části hradil MNV. Po večeri hrála zájezdová hudba – dvě harmoniky, dvoje housle, bubínek a vozembouch. Protože zájezd měl k dispozici krásný sál, tak si účastníci se zájmem i zatancovali. Zájezdová hudba měla velký podíl na dobré pohodě celého zájezdu.

Třetí den navštívil zájezd Liberec a účastníci si prohlédli liberecké výstavní trhy, byla to pěkná přehlídka módního odívání. V Jablonci nad Nisou si zájezd prohlédl mezinárodní výstava skla a porcelánu. Krása křehkých exponátů plně zaujala všechny naše občany. Ze zájezdu zajistil jeho vedoucí celou řadu fotografií, které si účastníci na památku v hojném počtu zakoupili.

Účastníci platili za zájezd 220,-- Kč – to je jízdné ubytování, pojištění, vstup do různých objektů a vyřízení cestovního dokladu pro výjezd do zahraničí. Zájezd byl kladně hodnocen účastníky a pak i radou MNV, organizátoru bylo vystaveno uznání.

V měsíci červenci – 21. 7., byl v naší obci uspořádán fotbalový turnaj mezi družstvy žáků obcí Velehrad, Modrá a Salaš. Žáci naší obce se umístili jako třetí. Prvé místo získali chlapi z Velehradu.

O týden později byl uspořádán další turnaj, ku kterému nastoupila tři místní družstva – družstvo ženáčů, svobodných a družstvo Socialistického svazu mládeže. Prvé místo a tím také pohár MNV získalo družstvo Svazu mládeže.

Dne 10. 7. navštívili naši obec studenti ze SSSR. Střední škola z Uh. Hradiště má družbu se školou téhož typu v Moskvě, vedení školy Uh. Hradiště je při příležitosti návštěvy ČSSR pozvali k návštěvě obce Salaš. Prohlédli si památné místo ve Vápenicích, kde němečtí fašisté zavraždili 20 salašských občanů. Výklad o těchto událostech provedl tajemník MNV s. Zapletal (kronikář), který se některých událostí osobně zúčastnil. Mladí sovětské lidé se zájmem vyslechli sdělení o boji našeho lidu proti fašismu. Vedoucí této výpravy provedla zápis do obecní kroniky s vlastnoručním podpisem – na straně 36 této knihy.

Další výprava, která si prohlédla tragické místo ve Vápenicích dne 17. 10. se skládala ze zástupců 38 ZDŠ okresu Uh. Hradiště. Výklad o událostech v době závěru II. světové války provedl rovněž s. Zapletal, kronikář obce.

Dne 19. 10. přišla další návštěva do Vápenic, byl to autobusový zájezd dětí z Vlčnova. Také tyto děti si se zájmem vyslechly vyprávění o Salašské tragedii, která se stala v roce 1945. Výklad provedl tajemník MNV (kronikář) s. Zapletal.

Dne 24. 10. uspořádal Český svaz žen taneční zábavu. Členky roznesly po domech pozvánky, pozvaly občany a nabídly jim ku koupi vstupenky. Návštěva byla velmi dobrá, v důsledku značného počtu přespolních návštěvníků, hlavně z Jankovic. Návštěvníci se pobavili dobře. K tanci a poslechu hrála hudba p. Hrabálka ze St. Města, její repertoár i požadovaný honorář je pro pořadatele nej přijatelnější, za vystoupení vyžaduje 700,-- Kč.

Dne 12. 11. připravil MNV prostřednictvím kulturní komise (předs. s. Fr. Hiller) besedu důchodců. Shromáždění se konalo v Pohostinství Na dolině. V naší obci žije 82 důchodců, všem byly doručeny pozvánky. Jejich doručení a pozvání důchodců provedli členové kulturní komise.

Sál Pohostinství byl k tomuto účelu slavnostně vyzdoben. Z celkového počtu pozvaných se dostavilo 52 důchodců, dále byli přítomni poslanci MNV a členky Českého svazu žen. Předseda MNV ing. Niesner přednesl hlavní projev v němž ocenil práci této generace v obtížném období – tito lidé prožili dvě světové války, které svým způsobem zasáhly do života každého jednotlivce. Vhodný kulturní program přednesly školní děti i dospívající mládež. Pro obveselení, pak starší občané vyprávěli veselé historky ze života obce a některých jednotlivců.

Po oficiálním programu zahrála hudba p. Hrabálka k poslechu i tanci. Důchodci zcela určitě zapoměli na svůj věk a s chutí si zatancovali, ba po vzoru mladých, zkusili i moderní tance. Bylo z toho hodně smíchu a veselí.

Tato akce s důchodci byla jako prvá a při tom velmi kladně přijata. Starší občané to ocenili jako pozornost a odměnu za celoživotní práci a vřele funkcionářům MNV děkovali.

Po celý rok bylo v provozu kino osvětové besedy mimo měsíce července. Bylo uspořádáno 54 filmových představení pro školní mládež a 54 představení pro dospělé.

Celkové příjmy v roce 1973 činily 7 241,-- Kč a výdaje 8 267,-- Kč. Schodek byl uhrazen z příspěvku od MNV. Příjmy OB je jen vstupné a výdaje půjčovní za filmy. Přesto že provoz OB je ztrátový trvá MNV na jejím provozu i nadále. Předsedou OB je stále B. Brunclík čp. 106, pokladníka OB dělá Fr. Hiller.

Provoz místní knihovny zajišťuje nadále svědomitě dlouhá léta pracující knihovník Kl. Veselý čp. 79. V roce 1973 bylo vypůjčeno 924 knih. Čtenářů bylo celkem 106, z toho mládeže 26. Každoročně, tedy i letos doplňuje MNV knihovnu tím, že nakupuje 20 – 25 nových titulů. Okresní knihovna provádí – zajišťuje výměnu knih v jednotlivých knihovnách tak, že určité množství knih přichází postupně do knihoven, takže sortiment se obměňuje v rámci okresu. V tomto roce bylo nakoupeno 40 nových knih, koncem roku má knihovna 1 416 svazků.

Celkové příjmy MNV v roce 1973 činily – 392 414,-- Kč

Celkové výdaje na všech úsecích činily – 385 754,-- Kč

Zůstatek hospodaření byl – 6 660,-- Kč

Vlastní příjmy od občanů obce byly následující:

Daň z příjmů obyvatelstva	-	320,-- Kč
Daň zemědělská	-	1 979,-- Kč
Daň domovní	-	11 643,-- Kč
Správní a ostatní poplatky	-	1 905,-- Kč
Příjem za pozemky (totéž i výdaje)	-	7 600,-- Kč
Nájem ze školního bytu	-	1 080,-- Kč
Ostatní poplatky	-	359,-- Kč
Poplatky ze psů	-	1 425,-- Kč
a některé další drobné příjmy		

Jako dotace od ONV dostala obec 366 000,-- Kč.

Nejdůležitější výdaje v roce:

Vodní hospodářství	-	22 166,-- Kč
Stavebnictví – akce Z	-	159 878,-- Kč
Doprava, komunikace	-	29 766,-- Kč
Místní hospodářství – osvětlení	-	70 194,-- Kč
Škola a školní pomůcky	-	7 114,-- Kč
Kultura, knihovna	-	7 590,-- Kč
Správa nár. výboru	-	41 386,-- Kč
Práce a sociální věci	-	6 123,-- Kč
Požární ochrana, civilní ochrana	-	3 545,-- Kč
Nákup pozemků	-	7 600,-- Kč

a další drobnější výdaje.

Lze říci, že budování obce je financováno jen z dotací, které dostává MNV od ONV Uh. Hradiště.

MNV vlastní některá zařízení, která půjčuje občanům. Je to míchačka na beton, pásový transportér, el. nabíječka baterií a el. svářečka.

V průběhu roku byl zajištěn provoz dámského kadeřnictví, tyto služby prováděla p. Bož. Nováková ubytovaná v domku čp. 63.

Provoz místního hospodářství rovněž zajišťoval služby občanům. Byla to doprava nákladním autem a traktorem, jako řidič MNV i nadále pracuje A. Šimoník čp. 11, provoz kamenolomu zařízení jen pro realizaci drobných objednávek, pracovník kamenolomu – stálý – je J. Slavík čp. 110 a pak je to výroba březových košťat, čímž se zabývá J. Mašlík čp. 47 a někteří důchodci.

Hodinová sazba za půjčení míchačky činila ? Kč, za půjčení transportéru ? Kč, u el. nabíječky a svářečky nebylo stanoveno půjčovní za hodinu, ale případ od případu. Za dopravu traktorem bylo za hodinu 40,-- Kč, doprava autem se počítala na tuno-kilometry.

Jeden m³ kamene stál 60,-- Kč, z toho mzda činila 50 %, 10 % byla režie a 40 % byl čistý zisk pro MNV.

Jedno koště bylo prodáváno za 8 Kč, MNV měl 0,40 Kč na kusu, celou zbývající částku měl výrobce košťat.

Celkový příjem místního hospodářství za rok 1973 činil ?

V polovině měsíce srpna se přihodila v chatě evid. č. ?, Na dolině, tragická událost. Manželské neshody – žárlivost – vyvrcholily neuvěřitelným počínáním p. ?, který napadl manželku se sekyrou v ruce. Tato vyběhla z chaty na zahrádku, manžel ji však dostihl a několika ranami sekyrou do hlavy ji usmrtil. Sám pak, jak spěšně přijel, tak i rychle odejel na kole zpět směrem do Uh. Hradiště. Pod Velehradem, někde – U pily – záměrně vjel pod traktorový vlek, kterým byl na místě usmrčen.

Zatím usmrčenou maminku našla 8letá její dcerka, která se vrátila z nedalekého rybníka z koupání. K tomu ještě podotýkáme, že matka s dcerkou byly na chatě samy, manžel přijel na kole z Uh. Hradiště, vykonal tento hrozný čin a hned zase odejel zpět.

Občané obce zažili další truchlivou událost dne 25. 10. Syn manželů Drozdových, jménem Svatopluk, student SVVŠ Uh. Hradiště, spolu s několika dalšími studenty oslavovali narozeniny jednoho z nich na chatě rodičů jubilanta. Po skončení oslavy se přesunuli studenti do místního Pohostinství, kde byla taneční zábava Českého svazu žen. Předsedkyní svazu žen

byla právě p. Drozdová, matka jmenovaného studenta. Svatopluk cestou z chaty do Pohostinství někde spadl s kola, nebylo mu dobře a proto matce v průběhu zábavy oznámil, že půjde domů. Rodiče pak šli za nějakou chvíli rovněž domů a jaké bylo jejich překvapení, když Svatopluk ležel na posteli a nejevil známky života. Všechny oživovací pokusy i pomoc přivolaného lékaře byla marná – 17letý Svatopluk byl mrtev. Jeho matka byla toho času ředitelkou zdejší ZDŠ a otec ing. Drozd vedoucím polesí Salaš.

Členové místního požárního sboru provedli 3. listopadu již druhý sběr odpadu – starého železa v tomto roce. Na skládkách odpadu vybrali co se dalo, staré sudy, kamna, škopky, po vesnici staré pluhy a zbytky zemědělského nářadí. Provedli záslužný čin, jednak přispěli ke zlepšení pořádku a pak dodali do Sběrných surovin přes 2 000 kg kovového šrotu.

Školní mládež zdejší školy pod vedením ředitelky Drozdové provedla sběr starého papíru a textilu. Akce byla úspěšná, děti si vylepšily hotovost ve školní pokladničce a ušetřily národnímu hospodářství cenné suroviny.

Dne 23. března vznikl lesní požár na Brdě a to od ohniště při pálení klestu. V důsledku nezájmu veřejnosti o klest, organizuje vedení polesí pálení všeho co zůstane po odvozu zpracovaného dřeva. Pálí se i silné větve, které motorovými pilami řezou lesní dělníci o tloušťce 15 – 20 cm. V uvedený den lesní dělnice neuhasily řádně oheň před odchodem, za nějaký čas, vítr rozdmýchla uhlíky a vznikl požár. Velké štěstí, že cesta prakticky zabránila přenesení ohně do přilehlého smrkového lesa. Tím se stalo, že nevznikla téměř žádná škoda. Na likvidaci požáru se sešlo asi 25 občanů.

Dne 25. 3. prováděl p. Fr. Holíček pálení smetí na pozemku Mil. Matulíka v blízkosti domku čp. 104. Jmenovaný přijel i s rodinou s Uh. Hradiště do chaty p. M. Matulíka. Silný vítr přenesl plamen do přilehlé suché trávy a v krátké chvíli byl zachvácen požárem celý Vandů kopec. Nejbližší bydlící občané zahájili hašení, bylo nebezpečí zachvácení požárem blízkého smrkového lesa. K hašení nastoupili i místní požárníci, na výzvu rozhlasem přišlo na pomoc několik desítek dalších občanů. Požár se dostal od spodu až úplně k chatám, které bezprostředně sousedí s lesem – požár se do lesa již nedostal. Škoda byla nepatrná, asi na 1 ha shořela jen suchá tráva. Když byl požár uhašen, přijeli ještě požárníci z Uh. Hradiště, které po vzniku požáru přivolal telefonicky p. Holíček.

První kukačku uslyšeli občané na Zelený čtvrtek dne 19. 4. Vlastovky přiletěly do obce v týdnu od 23. – 28. 4.

Školní rok byl zahájen ? září, do I. ročníku nastoupilo 9 prvňáčků, ve zdejší škole se učí I. – III. ročník, celkem 15 dětí, učila je s. Drozdová.

Plán tržeb v místní prodejně Jednota ukládal prodat zboží za 1 609 000,-- Kč, skutečná tržba byla 1 608 875,-- Kč, v místním Pohostinství byl plán 413 000,-- Kč, skutečně bylo dosaženo 447 230,-- Kč.

Poprvé v historii obce byly tržby vyšší než 2 miliony Kč. Mimo jiné je to dokladem rostoucí spotřeby a tím i rostoucí životní úrovně lidu.

V obci bylo v tomto roce provedeno 36 domácích porážek vepřů. Na MNV přihlásilo 87 občanů k pálení 153 hl kvasu, lze říci, že bylo napáleno 1 530 – 1600 l pálenky. Za pálení zaplatili všichni dohromady asi 69 000,-- Kč.

Již několik let má MNV možnost poskytnout přestárlým občanům materiální nebo finanční podporu. MNV to taky využívá – v tomto roce nakoupil 30 prostorových metrů palivového dřeva a dodal je občanům až na dvůr. Dalším občanům byly zase doručeny do domu balíčky potravin. Tato akce je každoročně kladně přijata, je ovšem pravdou, že toto je

občany bedlivě sledováno a MNV musí postupovat spravedlivě, aby nebylo oprávněných důvodů k nespokojenosti a stížnostem.

V obci je celkem ? důchodců, z toho ? žen. Nejstarší důchodci jsou: Volčíková Božena 88 let, v obci ale již nežije, odstěhovala se k dceři do Přerova, pak je to Frant. Hrdinová 87 let čp. 66, třetí nejstarší občan je rovněž žena Slavíková Marie 86 let čp. 15, pak je to Janováč Inocenc 85 let čp.1.

Dne 28. 10. 1973 následkem zranění po pádu na kole – zlomenina spodiny lebeční – zemřel student Svatopluk Drozd ve věku 17 let. Tato tragická událost je popsána výše.

Rodičům Josefu a Marii Háblovým čp. 84 se dne 20. 3. narodil syn Bronislav.

Dne 25. 4. se narodila dcera Štěpánka rodičům Antonínu a Jarmile Muchovým čp. 190.

Syn Josef se narodil rodičům Jos. a Janě Zapletalovým dne 16. 5. – čp. 1.

Rodičům Zd. a Jarmile Slámovým se dne 29. 11. narodil syn Jiří – čp. 3.

Rozvedená Růžena Červenková čp. 16 se znovu provdala za Antonína Maňka z Břestku okres Uh. Hradiště, oba bydlí mimo obec. Sňatek dne 21. 4. 1973.

Ing. Svatopluk Vodica čp. 75 se oženil s Janou Stalčíkovou ze Starého Města, bydlí mimo obec. Sňatek dne 28. 4. 1973.

Dne 10. 11. 1973 uzavřeli sňatek Jarmila Láníčková čp. 18 s Jos. Švecem z Velehradu, bydlí v čp. 18.

Zápis za rok 1973 je tímto ukončen.

Zapletal Josef
kronikář

Niesner
předseda MNV

Několik následujících stran kroniky je věnováno událostem roku 1975 – které časově předstihly vyhotovení zápisu roku 1974.

Na stránkách kroniky č. ? , jsou podrobně popsány oslavy 30. výročí osvobození, které uspořádal MNV za podpory okresních složek NF.

Ve dny oslav a pak až do podzimních dnů byla obec cílem mnoha kolektivních zájezdů, místem k různým akcím – závod branné zdatnosti, skládání slibu pionýrů, akcí v rámci Partyzánskou stezkou atp.

Zápisy v této kronice jen z části dokumentují pobyt a návštěvy obce. Jedna je to památné místo Vápenice, kde bylo zákeřně zavražděno dne 29. 4. 1945 dvacet občanů německými fašisty. Pak to byla návštěva síně tradic, která byla vybudována v rámci oslav 30. výročí osvobození obce Rudou armádou a předána veřejnosti.

Kronika byla spolu s dalšími důležitými materiály po dobu několika měsíců vystavena v Síně tradic.

Shromáždění rodáků obce u příležitosti oslavy 30. výročí osvobození naší vlasti slavnou Rudou armádou ve dnech 26. – 27. dubna 1975.

Podpisy účastníků:

17. května 1975
Zájezd 25 členů ZO SČSP Vodohospodářských staveb n. p. Brno závod Veselí nad Moravou.

18. května 1975
Zájezd pionýrů ze ZDŠ Mistřice.

22. května 1975
Učňovské středisko Mesit v. p. Uh. Hradiště (50 učňů). Síň tradic se všem zúčastněným velmi líbila. Děkujeme za průvodní slovo s. Janováčovi.

14. června 1975
Vám poděkování a lásku občané ze Salaše. Vzpomínáme 30. výročí Vašich hrdinů, kteří přinesli oběti a vlastní život proto, abychom my mohli žít a budovat naši krásnou socialistickou vlast.

Účastníci zájezdu „Partyzánskou stezkou“
BARVY A LAKY n. p. 04
Staré Město

25/6 1975
Zájezd zasloužilých odborářů OR Kroměříž

16/7 1975
Komise pro práci s dětmi n. p. Fatra Napajedla navštívila síň tradic vesnice Salaš. Výstava i zasvěcený výklad se nám všem velmi líbil. Účastnilo se 110 dětí.

ZLATÁ SVATBA MANŽELŮ MARIE A JOSEFA ŠUSTROVÝCH, Salaš 29

26. 7. 1975

Za MNV: Z. Niesner

Manželé:

Zapletal

Šustr Josef

Za SOZ: Irena Drozdová

Šustrová Marie

SETKÁNÍ ROČNÍKU 1925 DNE 30. SRPNA 1975.

ROK 1974

V roce 1974 byly rovněž jako předcházející léta tohoto volebního období vytvořeny všechny podmínky pro tvořivou práci a klidný život občanů.

Vesnická organizace KSC s předs. Jar. Hánou zajišťovala realizaci závěrů XIV. sjezdu KSC a současně k tomu vedla MNV a všechny složky NF. MNV ve smyslu stranických usnesení a pokynů NV vyšších stupňů konkrétní práci zajišťoval plnění volebního programu.

Dvojice agitačního kolektivu, řízeného VO KSC navštívily domácnosti za tím účelem, aby občané uzavřeli soc. závazky na odpracování brig. hodin na úkolech v akci Z. Až na ojedinělé případy uzavřeli závazky občané ze všech domácností. V průměru si občané dali úkol 10 hod – byly případy, že rodina se zavázala odpracovat 60 hod – a to Kar. Ulrych č.p. ?

Obec byla rozdělena na 12 obvodů, za každý obvod odpovídal vždy jeden poslanec. Dostal přehled závazků uzavřených v jeho obvodu a podle množství – počtu hodin dostal vykázanou práci. V průběhu roku MNV hodnotil průběh stanovených prací a podle potřeby činil vhodná opatření – přesun pracovníků z jiných úseku, nebo zařazení stále pracovní čety na ohrožený úsek.

Organizace zajišťování a plnění úkolů v akci Z byla projednána na plenární schůzi MNV dne 29. 3.

Protože přes zimu bylo celkem příznivé počasí bylo bez přerušení pokračováno na přeložení koryta potoka na parcele p. Jos. Bilíka čp. 97. Přeložení bylo nutné pro zamýšlenou stavbu Pohostinství. Dne 28. 3. byla tato práce ukončena. MNV zorganizoval malou besedu s pracovníky, kteří stavbu prováděli, při tom bylo podáno malé občerstvení. Besedu řídil předs. MNV ing. Niesner.

V průběhu této práce se přihodil úraz. Předákovi pracovní skupiny důchodců p. St. Přerovskému dne 21. 3. – utrpěl zlomení nohy nad kotníkem.

První hromadná brigádnická práce organizovaná MNV v sobotu 30. 3. Na tento den byla vyhlášena celostátně národní směna. Bylo pokračováno na přístavbě ZDŠ, na vybudování kanalizace mezi domky čp. 96 – 73. Mládež pod vedením odpovědného pracovníka prováděla úklid veřejných prostranství, ošetření travnatých ploch a další jiné drobné práce. Občané, kteří nebyli na stanovených pracích, prováděli jarní úklid kolem svých domků, opravy fasád, plotů, úpravy předzahrádek atp. Lze říci, že směna NF byla masovým nástupem k jarnímu úklidu, při němž občané odpracovali stovky hodin.

V týdnu od 18 – 22. 3. byla zahájena práce na vybudování vodní nádrže u Zlaccé studánky – bylo započat s hloubením. Na této akci bylo v průběhu roku odpracováno – 1242 hodin.

Na přístavbě ZDŠ bylo v průběhu roku odpracováno	- 1 100 hod
Na vybudování vodojemu odpracováno	- 1 000 hod
Na vybudování autob. zastávky – Střed obce	- 120 hod
Na kanalizaci – u domku čp. 97	- 146 hod
- u domku čp. 71	- 155 hod
- na Drahách od domku čp. 55	- 126 hod
Vybudování silničního propustku u čp. 71	- 725 hod
Údržba komunikací a dokončení autob. točny	- 723 hod
Výstavba opěrné zdi U kříže	- 330 hod
Ryhol k památníku a ke kapli	- 53 hod
Rekonstrukce vodovodu Přední Holiska odpracováno	- 375 hod
Stylová studna – odpracováno	- 186 hod
Výstavba objektu na hřišti (požárníci)	- 55 hod
Údržba zelených ploch – odpracováno	- 80 hod
Vybudování prostoru pro výmlat – odpracováno	- 36 hod
Výstavba nových rod. domků – 4 – odpracováno	- 4 700 hod

Nádstavby a rekonstrukce rod. domků – 3 -	- 800 hod
Úprava okolí domku čp. 14 – opěrná zeď	- 360 hod
Úprava okolí domku čp. 5 – opěrná zídka, záhony	- 70 hod
Oprava domku čp. ... vodovodní přípojka	- 300 hod
Ostatní drobné práce kolem domků – kanály, vjezdy	- 363 hod
Pravidelný úklid veř. prostranství, bílení, fasády domků, nátěry plotů	odpracováno – 9 490 hod. (počítáno v průměru 2 hod týdně na občana).

V akci Z a na ostatních – i neuvedených pracích bylo našimi občany odpracováno celkem 24 088 hodin a tím bylo vytvořeno dílo v hodnotě 863 637,-- Kč. Celkové fin. náklady na tyto akce činily 403 000,-- Kč, takto dosažené úspory činí 460 637,-- Kč.

Průměrný počet odpracovaných brig. hodin na jednoho občana činí 65 hodin.

V průběhu roku uspořádal MNV 6 plenárních schůzí z toho dvě veřejné schůze organizované společně s VO KSČ. Společné schůze se plně osvědčily, jsou připraveny k projednávání všech politických i hospodářských úkolů, účast občanů je dobrá.

Práce MNV a to jak plena, rady i komisí je řízena plánem práce, který zase vyplývá z potřeb obce. Na první veřejné schůzi dne 1. února, bylo provedeno komplexní hodnocení práce NV za uplynulý rok. Byli přítomni i předsedové složek NF.

Hlavní projev o práci MNV přednesl předseda MNV s. ing. Niesner, postupně jej doplnili předsedové komisí. Zprávy o činnosti přednesli i předs. složek NF a současně vyhlásili soc. závazky na rok 1974. Zvláště hodnotný závazek vyhlásil předs. ČČK Frant. Zůbek, pak zástupce mládeže. V té době ještě nebyl SSM oficiálně ustaven. Konkrétní závazek uzavřel i požární sbor – předs. Mil. Šustr čp. 100.

Průběh celé schůze pak velmi kladně ve svém závěru hodnotil zástupce OV KSČ s. Chmelař. Zvláště ocenil pozornost, kterou MNV věnuje nejlepším brigádníkům tím, že je odměnil knihami. Byl překvapen bohatou činností v obci, zvláště ocenil práci mládeže.

Po oficiální části schůze, byla pak volná zábava, občané se bavili při hudbě a veselém vyprávění. Bylo zřejmé, že občané jsou spokojeni s prací MNV a jeho orgánů. Na schůzi bylo přítomno 14 poslanců MNV, poslankyně ONV s. Kusáková a 60 místních občanů.

Dne 5. 7. byla uspořádána VO KSČ a MNV slavnostní veřejná schůze k 25. výročí založení JZD. Sál Pohostinství na Dolině byl zaplněn téměř do posledního místa. Jako zástupce OV KSČ byl přítomen s. Jonášek a zástupce JZD Vítězný Únor s. Čechál.

Hlavní projev o počátcích a dalším vývoji budování socializace vesnice přednesl s. Čechál. Zvláště hovořil o současném slučování JZD ve větší celky a perspektivách dalšího rozvoje. Hovořil i o dosažených výsledcích. Pak byly předány diplomy a pamětní medaile funkcionářům, kteří se v dřívější době zasloužili o založení a postupný rozvoj JZD.

Byli to: bývalý předs. MNV z té doby s. Zapletal – dnešní taj. MNV (kronikář), bývalý a současný předseda VO KSČ s. Jar. Hána, předseda tehdejšího přípravného výboru JZD s. Jos. Zámečník čp. 50, dnes již důchodce a s. Oldř. Janovác bývalý člen PV JZD a dosavadní pracovník JZD.

V další části slavnostní schůze byla volná zábava, účastníci si při hudbě zatančili a zazpívali.

Na plenární schůzi MNV za účasti předsedů složek NF dne 20.9. byla provedena kontrola plnění usnesení o práci s mládeží na základě usnesení UV KSČ z roku 1973. Současně byly projednány formy další práce s mládeží ve všech složkách NF.

Dne 1.11. na další veřejné schůzi – společné VO KSČ a MNV, bylo hlavním bodem jednání – kontrola plnění volebního programu. Větší část diskuse byla zaměřena k zamýšlené

výstavbě pohostinství. Zástupce OV KSC s. Buchtík průběh jednání hodnotil kladně a přál MNV hodně dalších úspěchů.

V průběhu roku bylo uspořádáno 19 schůzí rady MNV. Rada postupně zajišťovala úkoly stanovené plánem práce a úkoly vyplývající z usnesení plenárních schůzí.

Hospodaření MNV – příjmy a výdaje:

Hlavní příjmy od obyvatel –

daň z příjmu obyvatel	748,- Kčs
daň z pozemků	1.795,- Kčs
daň domovní	11.664,- Kčs
poplatek ze psů	1.485,- Kčs
správní poplatky	2.030,- Kčs
vodní hospodářství	5.267,- Kčs a některé další.

Celkový příjem od obyvatel činil 26.147,80 Kčs. Vlivem plánovaných i neplánovaných dotací z vyššího rozpočtu činil celkový příjem 497.505,95 Kčs.

Hlavní výdajové položky – stavebnictví – 382.173,70 Kčs:

vnitřní správa	43.984,26 Kčs
místní hospodářství – služby obyvatelstvu	12.297,19 Kčs
vodní hospodářství	21.066,- Kčs

pak to byly další menší položky – školství, kultura, doprava a jiné. Celkové výdaje činily 496.469,92 Kčs. Zůstatek finančního hospodaření činil 1.036,- Kčs.

Při prováděné inventuře k 31.12.1974 byla zjištěna následující aktiva v této výši:

Budovy včetně příslušenství	656.963,- Kčs
Stavby včetně staveb rozvodných	442.215,- Kčs
pracovní stroje, zařízení, přístroje, dopr. prostředky	353.586,- Kčs
drobné a krátkodobé předměty	104.849,47 Kčs
materiál na akci „Z“	14.158,20 Kčs
fin. hotovost na účtě	1.036,03 Kčs
fin.pohledávky	390,- Kčs

Aktiva činily celkem 1,573.197,70 Kčs. Postupně, souběžně s budováním obce výše aktiva narůstá.

Hospodaření JZD – Vítězný únor.

K 1.lednu 1974 nastalo sloučení JZD Velehrad, JZD Tupesy a Břestek a JZD Zlechov. Do JZD Břestek byla již před tím začleněna osada Chabaně a do JZD Velehrad bylo začleněno JZD Modrá a obec Salaš. Nové sloučené JZD pod názvem Vítězný únor se sídlem ve Zlechově obhospodařuje:

celkem zeměd.půdy	1978 ha
z toho orné půdy	1662 ha.

Na záhumenky je z toho 183 ha zeměd. a z toho 127 ha orné půdy. JZD má celkem 461 členů a 1 zaměstnance. Stálých pracovníků 442, včetně brigádníků je pak 483. JZD je řízeno střediskovým systémem – každé středisko je z hlediska hospodaření sledováno samostatně a navzájem si účtují prováděné práce a služby. Družstvo má celkem 15 středisek. Hned v prvním roce hospodaření bylo dosaženo velmi dobrých výsledků.

Rozhodující ekonomické ukazatele – výroba – byla překročena oproti roku 1973 o 5,845.000,- Kčs. Čistý zisk na 1 ha zeměd. půdy činil 5.232,- Kčs, celkový čistý zisk hospodaření činil 9,392.000,- Kčs.

Hektarové výnosy zemědělských plodin byly výsoce překročeny a bylo dosaženo q

-obiloviny – plán 40,2/ha skutečnost 50,7/ha

-kukuřice – plán 40/ha skutečnost 47,2/ha

-cukrovka – plán 400/ha skutečnost 458/ha

-brambory – plán 150/ha skutečnost 252,9/ha.

V některých plodinách bylo i neplnění – okurky, víno, výnosy luk a pastvin.

Nejvyšší výnosy: pšenice Jubilejní 54q/ha

Ječmen Hana 62q/ha, Favorit 54q/ha.

Mzdové náklady na 1 Kčs výkonů – plán stanovil 0,11 Kčs, skutečnost byla 0,09 Kčs.

V živočišné výrobě nebyly výsledky tak úspěšné. Výroba skotu na žír nesplnila plán o 331.000,- Kčs, plán mléka byl splněn jen na 99,16%. Průměrný výdělek na pracovníka činil 1.818,- Kčs/měs. Ze sociálního a kulturního fondu bylo čerpáno 505.610,- Kčs.

Nový rok se ohlásil poměrně teplým počasím, noční mrazíky byly -3° - -4°C , ale brzy pominuly. V polovině měsíce ledna se teplota pohybovala kolem 0°C , denní teplota pak 8° - 10°C . Déšť, který přišel, následkem náhlého ochlazení mrzl a vytvořil kluzké náledí. Znovu se pak oteplilo, ztratily se zbytky sněhu ještě z měsíce prosince. Od 20.ledna až do konce měsíce bylo pak neobvykle teplé počasí 10° - 12°C . Obdobně bylo i v únoru. Obávaná hromniční zima se nedostavila. Nastalo několik deštivých dnů, ale teplota přes den byla stále 8° - 12°C . Tento ráz počasí se udržel až do 22.února. Pak se ochladilo, zvláště dne 26.února – po tomto se znovu oteplilo. Po celou řadu let není pamětníků tak teplého počasí v měsíci únoru. Na polích kolem Uh.Hradiště bylo zahájeno jarní setí. V naší obci se začalo sít v měsíci březnu. Bylo velmi příznivé počasí, až na to, že málo pršelo. Spodní vláhy bylo ještě dost, ale povrch půdy byl vysušován jarními suchými větry. Občané starostlivě pohlíželi na vysychající půdu a vyhlíželi déšť, který nepřicházel. Stále bylo velmi teplo, hlavně v prvním jarním dnu, potřebný déšť se však v březnu nedostavil.

Suché počasí bez deště pokračovalo i v dubnu. Situace se stávala stále vážnější. Místo deště nastaly noční mrazíky a celkové ochlazení. Zejména v době od 14 do 24.dubna dosáhly mrazy až -5°C . Ovoce většinou v květu pomrzlo, zejména ořechy. A sucho se stupňovalo, na obilných kulturách bylo vidět, že je nejvyšší čas, aby popršelo. Po 20.dubnu přišly první menší dešťové přeháňky, ale pak 25-26.dubna popršelo vydatně. Příroda to již skutečně potřebovala. Zároveň přestaly i mrazy, polní kultury se začaly rozvíjet.

Květen se přihlásil slunnými dny, poměrně teplými. Pak se počasí změnilo, nastaly častější dešťové přeháňky a poněkud se ochladilo. Pršelo téměř každý den a přesto nebylo mokro. Dlouhodobé sucho se v tomto měsíci zmírnilo. Polní kultury se rozvíjely úspěšně. Tento ráz počasí potrvál do 24. 5. Přeháňky se poněkud zmírnily – a pak přišel červen. Ráz počasí se mnoho nezměnil. Dešťové přeháňky přicházely po dvou až čtyřech dnech, sušení sena bylo velmi ztíženo. Někteří pěstitelé jen s velkými obtížemi provedli okopávky brambor.

Časté deště byly i v měsíci červenci. Toto počasí zpomalovalo zrání obilovin. V naší obci se časté deště neprojevíly nijak škodlivě, obilí nebylo prolehlé, naopak, dostatek vláhy všem kulturám jen prospívalo. Pak se počasí ustálilo a měsíc srpen přišel s abnormálně teplým počasím. Denní teplota se stupňovala, dosáhla až 35°C ve stínu. Toto velmi teplé počasí potrvávalo až do 20. srpna, pak se teplota poněkud snížila. Znovu bylo již značně sucho, ale po 20. srpnu i popršelo. Půda byla pořádně vyschlá, v půdě byly hluboké trhliny a spáry následkem sucha. Po několika menších deštích se sucho zmírnilo, bylo možno provádět podmínky, zejména bylo usnadněno kopání brambor.

Úroda obilovin byla průměrná, ale výnosy brambor byly podprůměrné, hlavně u těch pěstitelů, kteří nevyměnili sadbu. V kopci bylo 20 – 30 bramborových hlíz, ale převážně jenom drobné.

V měsíci září poklesla noční teplota na 12 až 7°C, přes den bylo ještě teplo – 24 – 27°C. Tento ráz počasí se udržel až do 20. září. Pak denní teplota poklesla a nastaly občasně dešťové přeháňky. Ranní chladné počasí trvalo i nadále v měsíci říjnu. Objevily se první přízemní mrazíky, které po dvou dnech přestaly a nastalo mírné oteplení. Dobré počasí se několikrát vystřídalo s přeháňkami a s ochlazováním střídavě s oteplováním. Dešťové srážky značně zdržovaly zemědělské práce, zejména sklizeň cukrovky. Řepa byla dobývána za obtížných podmínek a dlouho. Sklizeň se protáhla až do měsíce listopadu. V měsíci listopadu bylo dešťových srážek o něco méně než v říjnu. Teplota byla na toto roční období normální. Tento ráz počasí potrvál až do 10. prosince, pak se objevily i sněhové přeháňky. Napadnutý sníh se současně postupně ztrácel. Těsně před vánocemi zesílily noční mrazíky, dne 23. 12. byl mráz –5°C. Beze sněhu a s mírnými mrazíky byl prosinec ukončen.

Kulturní a společenský život v obci:

První taneční zábavu v roce uspořádalo vedení polesí Salaš. Účinkovala hudba p. Hrabálka ze St. Města. Pořadatelé se snažili, aby na muzice neprodělali. Až do této doby byla tato hudba nejlevnější v okolí – požadovala honorář 700,-- Kč. Když činí vstupné 7,-- Kč na osobu, musí být 100 účastníků, což je návštěva nadprůměrná. Pořadatelé byli nepříjemně překvapeni, když museli vyplatit honorář ve výši 980,-- Kč pro 5 členů souboru, k tomu večeři a nějaké pití po dobu hudební produkce. Za takových podmínek je nebezpečí, že pořadatel bude doplácet ze své kapsy. Jak to bude s organizováním tanečních zábav, která organizace se toho ujme, budeme sledovat dále.

Po odchodu tohoto souboru – ukončení jejich vystoupení, vzali nástroje do rukou naši chlupci a zahráli těm, kterým se ještě nechtělo domů. Byla to harmonika a bubny, ale protože hráli melodické lidovky, tak se to líbilo. Vznikl obecně názor, že se musí utvořit místní hudba – Lesanka – jak ji žertovně nazývali občané. Cizí hudební soubory pro vysoké honoráře nebude nikdo chtít objednávat. Žertovný název Lesanka proto, že v počátcích tohoto souboru, někteří členové měli nástroj, ale hraní jen předstírali (trubka), a všichni z nich měli myslivecké kabátce. Jejich vystoupení tedy způsobilo hodně veselí. Nutno poznamenat, že hudebních nástrojů je v obci dost – asi 5 tahacích harmonik, asi tolik houslí, několik kytar a pak i foukací nástroje. Ne všichni majitelé mohou se svým uměním předstoupit před veřejnost. K tomu je i souprava bubnů, kterou vlastní Osvětová beseda.

Každé, zejména z prvních vystoupení souboru Lesanka bylo atraktivního rázu a tím si získával popularitu v obci, pak i tím, že přece to byla hudba a zejména mládež měla možnost pobavení. Každým dalším vystoupením se soubor zdokonaloval.

Dne 1. února uspořádala VO KSČ spolu s MNV veřejnou schůzi v pohostinství na Dolině. Její průběh je popsán na straně 125. Po skončení oficiálního jednání byla volná zábava, při které vystoupil soubor Lesanka. Soubor tvořili: harmonikář L. Šafraník, ved. pohostinství, bubeník Fr. Hiller mladší a přidal se k nim V. Obdržálek s chřestítky a hrkávkami. Jos. Kupec, čp. 67 se snažil je vést, který měl mnohokrát více obětavosti a lásky k muzice, než základních znalostí k vedení souboru. Ale to vše dohromady vytvářelo u posluchačů dobrou náladu a úsměvnou pohodu. Hudební soubor tedy vždy uspokojil návštěvníky, kteří měli pochopení o jejich snahu. V průběhu hudební produkce vystoupili někteří s žertovným vyprávěním – byli to hlavně Fr. Kodrta čp. 35, Slavík Jos. čp. 110 a Fr. Zúbek, čp. Občané se při tom dobře pobavili.

Dne 23. února uspořádali taneční zábavu místní požárníci, byla označena jako rozloučení s masopustem. V průběhu večera byl proveden tradiční obřad na závěr masopusta, to je pochovávání basy. Toto se dělá v důsledku, že po masopustu nastupuje půst – podle dřívějších zásad se po dobu 6 týdnů až do velikonoc nesmělo hrát a tancovat. Proto pochovávání basy jako symbolu hudby.

Pochovávání basy se provádí celkem pravidelně. Je to pro návštěvníky atraktivní, zábavné, protože při obřadu se hovoří různé žertovné rýmováčky o tom, co se kdy stalo tomu nebo onomu občanu. Nejvíce jsou škádlivě „napadáni“ staří mládenci a panny, častí návštěvníci pohostinství atp.

Dodržení půstu – bez hudby a tance se již nedodrží ani na vesnici, vesele se tancuje i v půstu. Dříve by na tuto tancovačku v půstu převážná část občanů nešla, protože to bylo považováno za hrubý přestupek – proti učení církve katolické.

Na tuto veselici pořádanou požárníky nepřijeli všichni objednaní hudebníci ze St. Města a proto ji doplnili hudebníci z Lesanky. Pořadatelé z této zábavy neměli žádný zisk, nevybírali ani plné vstupné, jen dobrovolné na úhradu režii. Přestože složení hudebního souboru nepřipravené, nebyli sehraní, ale účastníci zábavy byli spokojeni.

V pondělí dne 25. února byly uspořádány – Dozvuky – končínové zábavy, na tomto večeru hrála jen Lesanka – tři členové souboru a kapelník. Obětavost skupiny je mimořádná, kapelník J. Kupec zhotovil svérázné pulty ze samorostů, obstarali si zvukovou aparaturu a kapelník měl k tomu vhodnou taktovku. Vystupovali ve stejnokroji – lesáckých kabátcích. Jako konferencier večera byl Fr. Hiller st. – předs. kulturní komise MNV. Do mikrofonu zpívali střídavě různí návštěvníci, což jenom dokumentuje dobrou náladu a pohodu.

V neděli 24. února před filmovým představením byla uspořádána oslava výročí Únorového vítězství. Slavnostní projev k této příležitosti přednesl předs. VO KSČ s. Jar. Hána čp.55.

Rovněž obsah filmu byl vhodně volen – ukazoval drastické metody vykořisťování pracujícího lidu v minulém století – Tajemství zlatého Budhy.

Dne 15. února navštívil MNV pracovník UVKSČ s. Nezdařil Frant. a sháněl doklady o účasti vlasovců na vraždění Salašských občanů dne 29.4. roku 1945 v závěru II. světové války. Potřeboval je jako doklad o řádění bývalých občanů SSSR, kteří zradili sovětskou vlast a jeho lid. Potřeboval zejména fotografie, které MNV neměl, ale byly získány u pozůstalé rodiny po zavražděném Mich. Šafraníka a Ed. Pravdíka. Tato fotografie i s písemnou dokumentací byla na UVKSČ pak odeslána.

U příležitosti MDŽ uspořádal MNV ve spolupráci se ZDŠ malou oslavu v kulturní místnosti NV. Oslavy se zúčastnilo 65 účastníků včetně dětí. Vhodný projev přednesl předs. MNV ing. Niesner a pak děti pod vedením své ředitelky s. Drozdové uvedly působivý program – básně, recitace, písničky a malé scénky. Program byl přítomnými přijat velmi kladně. Všechny ženy starší 75 let byly navštíveny členy kulturní komise MNV a každé byly předány květiny, zakoupené z prostředků MNV. Květiny obdržely i poslankyně MNV.

Dne 14. dubna uspořádal ČČK taneční zábavu. Hudební soubor tvořili 3 hudebníci mimo obec a jeden hudebník z Lesanky – hudebník Fr. Hiller ml. Většina účastníků byla s hudbou spokojena, byli spokojeni i pořadatelé, protože honorář byl podstatně nižší než u normálního hudebního souboru. Je však skutečností, že takový sloučený soubor není oprávněn vystupovat na veřejné akci.

Dne 27. dubna uspořádal MNV ve spolupráci se ZDŠ pietní vzpomínku padlých salašských občanů před 29 lety v závěru II. světové války. Současně bylo vzpomenu 29. výročí osvobození naší obce.

Občané a školní mládež se shromáždili a pak lampionovým průvodem šli od ZDŠ k památníku padlých I. a II. světové války. Vyslechli projev předs. MNV s. ing. Niesnera a pak bylo položení věnce. Celé shromáždění pak průvodem odešlo na hřiště, kde byl zapálen táborový oheň. Věncem byl položen rovněž u pomníčku padlých spoluobčanů v místě tragedie ve Vápenicích. V průběhu celého programu byly vystřelovány světlice a odpalovány dělbuchy.

Dne 1. máje se desítky občanů rozjely do svých závodů, nebo přímo do Uh. Hradiště na májové oslavy. Odpoledne bylo provedeno stavění máje a to na tradičním místě U kříža a tradičním způsobem – silou rukou asi 20 mužů. Současně přihlížely ženy a děti v počtu o něco větším. Stavění zajistili požárníci. Následkem silných dešťů a větru se dne 10. 5. silně naklonil a musel být narovnan traktorem.

Dne 18. 5. uspořádal MNV taneční veselici. Po delší době to byla zase kvalitní hudba známého hudebního souboru p. Koláře z Polešovic. Na dvou předešlých veselicích to byla jen Lesanka, nebo nesehraný kolektiv daný narychlo dohromady. Návštěva byla průměrná. Nezúčastnili se ani všichni poslance. Místních občanů bylo celkem málo, návštěvu tvořili převážně přespolní. Přesto se návštěvníci dobře pobavili, při menší návštěvě se lépe tancovalo.

Považuji za vhodné poznamenat, že u manželských dvojic se projevuje nezájem o taneční zábavy. Na veselici MNV bylo jen 12 manželských párů. Není to jen můj názor, hovoří se o tom mezi lidmi a dokazuje to skutečnost. Jako jeden z důvodů je možno spatřovat v tom, že v sále je omezený a při tom nedostatečný počet míst k sezení a ta jsou obsazována již před zahájením zábavy a to ponejvíce mládeží. Ten, kdo přijde později po zahájení zábavy velmi těžce získává místo na sezení. V dřívějších dobách neseďávala mládež za stoly, postála ve skupině na sále a místa k sezení ponechávala starším. Když nehrála hudba, tak se mládež mezi sebou bavila, aj. si zazpívala. Dnes mládež obsadí místa, popíjí víno, likéry, kouří chlapani i děvčata. Mládež si vydělá poměrně dost peněz, rodiče je od nich nežádají a proto jiný způsob života, který se nelíbí i samotným rodičům této mládeže. Přesvědčit a přemluvit tuto mládež, aby uvolnila místa dospělým – starším je nejobtížnějším úkolem pořadatelů – a ne vždy se to podaří.

Dne 5. července uspořádala VO KSČ a MNV slavnostní veřejnou schůzi k 25. výročí založení JZD. Při této příležitosti bylo hovořeno i o nové organizaci a řízení JZD. Dřívější společné JZD Velehrad a Salaš je začleněno do velkého kooperačního seskupení – JZD pod názvem – Vítězný Únor.

Ve dnech 13. – 15. července uspořádal MNV třídenní autobusový zájezd pro občany obce. Účastníci zahájili program zájezdu zastavením v Ležákách. Prohlédli si toto památné místo a uctili památku zavražděných občanů této osady německými fašisty v roce 1942. Pak si prohlédli v Třeběchovicích betlem – umělecké řezbářské dílo, které bylo významným způsobem oceněno i na světové výstavě v Kanadě.

Ve Dvoře Králové navštívili africké safari, prohlédli si stáda zvířete, cizokrajného ptactva a ostatní zvířeny. Po přenocování v Turnově si prohlédli zajímavé turnovské museum, zvláště největší plátno – obraz v Evropě – Pobití Sasíků na Hrubé skále. Potom si prohlédli některé zajímavosti Českého ráje a na vrchu Javorník v blízkosti Liberce restauraci Obří sud. Sud má sál pro 400 osob, jeho obsah tvoří více jak 10 tisíc hl. Byl zakoupen na výstavě ve Vídni a převezen k nám. Zájezd pak odjel do Prahy, kde přespal. V Praze si účastníci prohlédli park J. Fučíka, panorama bitvy u Lipan a kruhové kino. Pak to byla projížďka metrem přes všechny stanice – celkem 7. Je skutečností, že naši občané v krátké době po zahájení provozu metra v tak velkém počtu si jej měli možnost prohlédnout. Objekty metra se

všem velmi líbily, zejména stanice Gottwaldova. Po prohlídce bludiště zrcadel na Petříně, památných Lidic a nového letiště v Ruzyni se zájezd vydal na cestu domů.

Celý program byl pečlivě připraven a všem se líbil. Každý účastník zaplatil 210 Kč a v této částce bylo zapláceno jízdné, ubytování, čekací hodiny autobusu, vstupné do objektů, jedna večeře a snídaně a pojistné. Bylo to poměrně levné. Vedoucí zájezdu byl tajemník MNV (kronikář) s. J. Zapletal. Účastníci zájezdu mu věnovali pěknou obrazovou publikaci Praha, jako dík za dobrou přípravu a absolvování zájezdu.

Průběh zájezdu byl natáčena na 16mm film, kamerou MNV, prováděl Leo Ruber čp.23. Fotografické záběry pořídil Frant. Zůbek. Zájezd měl i hudbu – harmonika Jos. Šustr čp.25, housle J. Zapletal (kronikář) a s ozembouchem účinkovali střídavě účastníci zájezdu.

Dne 24.srpna byl dnem setkání ročníku 1924. Protože v obci bydlí jen jeden z jubilantů, ujal se organizace MNV, především kulturní komise s předsedou Fr. Hillerem st. čp.143.

Oficiální uvítání bylo v 11 hod v kulturní místnosti NV. Z deseti jubilantů se zúčastnilo 9. Celý program řídil a uváděl předs. kulturní komise Fr. Hiller, vhodný projev pro toto slavnostní shromáždění přednesl taj. MNV s. J. Zapletal. Předs. VOKSČ přednesl stručnou zdravici s přáním, aby se jim všem u nás líbilo.

Kulturní program přednesly svazačky a školní mládež. Na závěr obdrželi jubilanti líbivé písemné blahopřání. Po této slavnostní chvíli položili věnec k památníku padlých v I. a II. světové válce. V Pohostinství na Dolině měli pak připraven společný oběd. Po tomto si prohlédli školu a památné místo ve Vápenicích, kde v roce 1945 bylo německými fašisty zavražděno 20 našich občanů. Pak se sešli znovu v kulturní místnosti NV, kde byl pro ně připraven filmový program ze života obce. Po společné večeři byl organizován společenský večer. Místní občané se sešli ve velkém počtu, jedni jen k poslechu, jiní i k tanci při dobré hudbě.

Je skutečností, že jubilanti byli setkáním mile potěšeni a to jen potvrzuje, že rodáci se do rodné obce rádi vrací.

Zahájení nového školního roku bylo 1.září. Škola má v provozu jen jednu učebnu, učitelku a zároveň ředitelkou ZDŠ je Ir. Drozdová. Poprvé nastoupili do školy 3 prvňáčci – a to samá děvčata. Celkový počet dětí – I – III. ročník je 14.

Dne 29.září uspořádal MNV za pomoci složek NF zábavné sportovní odpoledne. Záměrem MNV bylo připravit pro mládež možnost ukázat, co dovede, pochlubit se tím veřejnosti. Ukázalo se to jako prospěšné, byl to program, který mládež zajímal, protože v něm sami vystupovali. Pořad byl uspořádán na hřišti. Jako první účinkující byli žáci ve věku 6 – 8 let, pak starší žáci 9 – 15 let. Předvedli různé hry a tanečky a doprovázeli to písničkou. Pak nastoupili chlapečci ve věku 12 – 15 let a předvedli jízdu zručnosti na kolách. K tomu byla připravena dráha s řadou různých překážek. Jako nejlepší na kole byl Leoš Zerzán čp.82. Dalším bodem pořadu byla jízda zručnosti na motorkách o malém obsahu – pionýr. Na prvním místě této soutěže se umístil M. Šimoník čp.11. Nejzajímavější pak byl závod zručnosti jízdy na motorkách o obsahu 250 –350 cm. Nastoupilo 12 závodníků, jako první se umístil Petr Navrátil čp.77. Po celou dobu pořadu byla v provozu střelnice ze vzduchovek do terčů. Střelbu vedl Jos. Zapletal ml. čp.1. Jako nejlepší střelec byl Jirka Daněk čp.96. Na závěr bylo sehráno utkání v nohejbalu. Obě mužstva předvedla boj dobré úrovně, ale přece jen jedno podlehlo. Z každé soutěžní disciplíny byli pak první tři odměněni knihou – devět knih zakoupil MNV a tři Svazarm. Školní mládež účinkující v programu obdržela zdarma malé občerstvení. Na program se dostavilo několik desítek občanů, celá akce se dobře

vydařila. Organizací sportovního odpoledne byl pověřen tajemník MNV, který nejzajímavější chvíle natočil na 16mm film kamerou MNV.

Sbor pro obč. záležitosti a ČSŽ pod patronací MNV uspořádali v měsíci říjnu vítání občánků. K tomu byl připraven vhodný program, krátký slavnostní projev přednesl předs. MNV ing. Niesner. Uvítání byli: Michal Šafraník, naroz. 25. 9. 1974, Vlasta Obdržálková nar. 26. 1. 1974, Marek Ulrich nar. 28. 5. 1974, Michal Janovác nar. 7. 7. 1974, Marek Vodica nar. 23. 8. 1974, Jarmil Švec nar. 11. 9. 1974.

Součástí kulturního života bylo i pravidelné organizování filmových programů pro mládež i dospělé. Provoz kina je však ztrátový pro klesající návštěvnost. Svědčí o tom i účetní doklady. Celkové příjmy osvětové besedy za rok 1974 činily 7 671,70 Kč, převyšovaly je výdaje, které činily 9 123,70 Kč.

Místní knihovnu už vede 47 let knihovník Kl. Veselý. Knihovna má celkem 1 457 svazků, výpůjček bylo 906. Počet čtenářů je 83, z toho mládež do 15 let – 17 čtenářů.

Tajemník MNV s. Zapletal provedl zajímavý filmový snímek. Je to příchod jara, pak zfilmování tradičních zvyků – klepání s voděním Jidáša a pak šlaháčka. Zatímco klepání pomalu upadá tradice šlaháčky má do budoucna ještě plno života.

Místní hospodářství při MNV i v tomto roce zajišťovalo služby občanům – především služby dopravy, zapůjčování různého zařízení a těžbou kamene. Řidiče MNV dále vykonává A. Šimoník čp.11.

Celkové příjmy MH za rok činily 166 082,-- Kč, z toho od obyvatelstva byly tržby 25 384,50 Kč. Výdaje činily 126 880,44 Kč. Převážná část příjmů byla za dopravu.

Vlaštovky a kukačky přiletěly ve dnech 21. – 25. dubna, první kukačku bylo slyšet 21. dubna.

V průběhu roku rostlo poměrně dost jedlých hub i hřibů. S rozvojem motorismu jezdí na hříby stále více cizích lidí, kteří se neumí v lese chovat. Ve snaze dostat ze země všechno, hrabou a ničí podhoubí. Růst hřibů byl i v měsíci září.

Koncem srpna se odstěhoval z obce poslanec MNV Vinc. Obdržálek do Jalubí. Dne 3. 10. se pak odstěhoval Zd. Sláma se svou rodinou do Babic, kde si koupil a opravil domek. V obci bydlel ve školním bytě, který po jeho odchodu zůstal prázdný. Dne 25. 9. se odstěhoval z čp.77 Petr Navrátil s rodinou do Břeclavi.

V době před vánocemi navštívili členové sociální komise MNV přestárlé občany a předali jim potravinové balíčky, zakoupené z prostředků MNV.

V hrubé stavbě dokončil stavbu rod. domku Mil. Večeřa, vedle prodejny Jednota a Ant. Janovác staví mezi domky čp.1 a 2.

V roce 1974 byl omezen odstřel jelenů v polesí jen 3 ks, v katastru obce pak jen 1 kus. Je to proto, aby se nasazený karpatský jelen zde usadil a rozmnožil. Lesník Fr. Hiller přišel na mimořádný nález – našel jelena, který se parožím zapletl do pletiva plotu, část jej strhl se sloupů a v zajetí pletiva uhynul.

I v letošním roce proběhl v obci hladce svaz obilovin i výmlat. Svoz prováděl řidič MNV A. Šimoník, obsluhu mlátící soupravy již po několik let provádí Lad. Šimoník.

Občané provedli v roce 43 domácích porážek vepřů a vypálili 173 hl kvasu na pálenku.

V obci je již 18 majitelů osobních automobilů.

Přestárlým občanům poskytl MNV uhlí a dřevo s dopravou až do domu.

Dne 26. 2. zemřel Frant. Přerovský ve věku 79 let, zemřelý byl dlouholetým funkcionářem MNV v době republiky a okupace. Za Německa byl i vězněn. U hrobu se s ním rozloučil taj. MNV. Dne 16. 5. zemřel Jan Lapčík čp.92 ve věku 81 let. Dne 24. 5. zemřela

Ter. Pravdíková čp.103 ve věku 79 let. Frant. Černý zemřel 16. 11. ve věku 70 let. Dne 5. 10. zemřel Ant. Hrabec čp.76 v věku 76 let. Dne 30. 4. zemřel Frant. Trubačík čp.47 ve věku 83 let. Zemřelý byl členem KSČ již v období I. republiky. U hrobu se s ním rozloučil taj. MNV. Dne 6. 4. zemřela Agáta Varmužová čp.18 ve věku 74 let. Dne 13. 4. zemřela Marie Přerovská čp.34 ve věku 72 let. Zde stojí za zmínku, že zemřela krátce po manželovi, asi po 6 týdnech.

Rodičům Vinc. a Vlastě Obdržálkovým se narodila dcera Vlasta dne 28. 1. – čp.106. Syn Marek se narodil dne 28. 5. rodičům Ant. a Mar. Urichovým, rodičům Oldř. a Iloně Janováčovým se narodil syn Michal dne 7. 7. – čp.15. Syn Marek se narodil Boh. a Mar. Vodicevým dne 23. 8. – čp.6. Syn Jarmil se narodil Jos. a Jar. Švecovým – dne 11. 9. – čp.18. Syn Michal se narodil Lub. a Mar. Šafraníkovým – dne 25. 9. – čp.108.

Lub. Hanák se oženil s Mar. Večeřovou, bydlí v domě čp.62, oba občané obce Salaše, sňatek dne 29. 6. 1974. Božena Ehlerová rozvedená se vdala – Kar. Seifert z Chlumu okres Chrudim, bydlí v Koryčanech okr. Kyjov, sňatek dne 26. 10. 1974. Josef Vanda se oženil s Mil. Tureckou z Jalubí, bydlí na Modré, sňatek dne 23. 3. 1974. Oldřich Janovác se oženil s Il. Hübstovou z Buchlovic dne 9. 3. 1974, bydlí v naší obci čp.15. Miroslav Velecký se oženil s Danou Rubešovou z Uh. Ostrohu dne 24. 8. 1974, bydlí mimo obec. Zdeněk Bartošík se oženil s Ludm. Tománkovou ze Zlechova dne 27. 7. 1974, manželé bydlí ve Zlechově. Jan Přerovský se oženil s Alžb. Kratochvílovou dne 3. 8. 1974, oba občané obce, bydlí ve St. Městě. Mucha František se oženil s Mar. Pohaňkovou z Košíků dne 21. 9. a bydlí v obci čp.24. Jurčík Stanislav se oženil s Ludm. Křivánkovou z Velehradu, bydlí mimo obec. Celkem bylo 9 svateb, to je na naši obec počet velký.

Rok 1974 z hlediska politického vývoje, z hlediska budování obce je možno hodnotit kladně. Rovněž z pohledu života občanů, jejich životní úrovně bylo dosaženo dobrých výsledků. Občané žijí klidným životem, vědomi si sociálních jistot, v důsledku moudrého vedení naší společnosti KSČ a naší vládou. Tvořivá práce našich občanů je zárukou i dalšího úspěšného rozvoje.

Zápis do kroniky za rok 1974 je tímto ukončen.

Zapletal Jos.
kronikář

Z. Niesner
předs. MNV